

ה ת ו כ נ

חלק א': הוראות כלליות

סעיפים

2—1	פרשנות	פרק א':
11—3	תחולה טריטוריאלית	פרק ב':
24—12	עיקרים באחריות פלילית	פרק ג':
30—25	שותפים לדבר עבירה	פרק ד':
34—31	נסיון והסתה	פרק ה':
90—35	דרכי ענישה	פרק ו':
40—35	סימן א': כללי	
51—41	סימן ב': מאסר	
60—52	סימן ג': מאסר על תנאי	
71—61	סימן ד': קנס	
76—72	סימן ה': התחייבות להימנע מעבירה	
81—71	סימן ו': פיצויים והוצאות	
86—82	סימן ז': החזקה במוסד סגור	
90—87	סימן ח': שונות	

חלק ב': עבירות

132—91	בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים	פרק ז':
96—91	סימן א': הוראות כלליות	
103—97	סימן ב': בגידה	
110—104	סימן ג': פגיעה בכוחות מזוינים	
116—111	סימן ד': ריגול	
120—117	סימן ה': סודות רשמיים	
122—121	סימן ו': פגיעה ביחסי חוץ	
129—123	סימן ז': סדרי דין	
132—130	סימן ח': שונות	
235—133	פגיעות בסדרי המשטר והחברה	פרק ח':
144—133	סימן א': המרדה	
158—145	סימן ב': התאגדויות אסורות	
162—159	סימן ג': הפרעות לשלום הציבור	
164—163	סימן ד': סכסוכי עבודה	
168—165	סימן ה': פגיעות במדינת חוץ	
169	סימן ו': שוד ים	
174—170	סימן ז': פגיעות ברגשי דת ומסורת	
183—175	סימן ח': ריבוי גישואין	

סימן ט': בריונות ותקלות לציבור	198—184
סימן י': זנות ותועבה	214—199
סימן י"א: מטרדים	223—215
סימן י"ב: משחקים אסורים, הגרלות והימורים	235—224
פרק ט': פגיעות בסדרי השלטון והמשפט	297—236
סימן א': שיבוש עשיית משפט	267—236
סימן ב': העלמת עבירות	272—268
סימן ג': תקיפת שוטרים	276—273
סימן ד': עבירות בשירות הציבור וכלפיו	289—277
סימן ה': עבירות שוחד	297—290
פרק י': פגיעות בגוף	382—298
סימן א': גרימת מוות	311—298
סימן ב': הפסקת הריון	321—312
סימן ג': אחריות לשלום אדם	326—322
סימן ד': סיכון החיים והבריאות	344—327
סימן ה': עבירות נגד המוסר	360—345
סימן ו': עבירות כלפי קטינים ונכים	368—361
סימן ז': פגיעה בחירות	377—369
סימן ח': תקיפה	382—378
פרק י"א: פגיעות ברכוש	460—383
סימן א': גניבה	393—383
סימן ב': עבירות מעין גניבה	401—394
סימן ג': שוד	404—402
סימן ד': פריצה והתפרצות	410—405
סימן ה': נכסים גנובים	413—411
סימן ו': מרמה, סחיטה ועושק	438—414
סימן ז': הונאה	446—439
סימן ח': הסגת גבול	447
סימן ט': היזק	460—448
פרק י"ב: זיוף כספים ובולים	488—461
סימן א': שטרי כסף	469—461
סימן ב': מטבעות	484—470
סימן ג': בולים	488—485
פרק י"ג: עבירות קלות	496—489
פרק י"ד: עבירות הכנה וקשר	500—497
פרק ט"ו: הוראות שונות	505—501

תוספת

חלק א': הוראות כלליות

פרק א': פרשנות

1. הוראות חלק זה יחולו גם על עבירות שלא לפי חוק זה, והוא כשאין הוראה מפורשת לסתור בחיקוק הקובע את העבירה.

2. לענין עבירה—

"בית מגורים" — בנין או מבנה או חלק מהם, שבידי בעלו או תופשו לשם מגורים, לעצמו או למשפחתו או לעובדו, גם אם לעתים אין גרים בו; ולענין זה יראו כחלק מבית המגורים גם בנין או מבנה הסמוך לו, או תפוש עמו או משמש לצורך מסויים שלו, ובלבד שיש קשר ביניהם, בין צמוד ובין דרך מעבר גדור ומכוסה המוליך מן האחד למשנהו; "בעל" ומונחים כיוצא בו, לענין נכסים — לרבות תאגיד, חבר בני אדם הכשיר להיות בעל נכסים, והמדינה;

"דרך ציבורית" — כביש, שוק, ככר, רחוב, גשר וכל דרך שעוברים בה הרבים כדין;

"החזקה" — שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו; ודבר המצוי בידם או בהחזקתם של אחד או כמה מבני חבורה בידיעתם ובהסכמתם של השאר יראו כמצוי בידם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם כאחד;

"הליך שיפוטי" — כל הליך לפני בית משפט, בית דין, רשות שיפוטית, ועדת חקירה או אדם המוסמכים להשביע עדים;

"חבלה" — מכאוב, מחלה או ליקוי גופניים, בין קבועים ובין עוברים;

"חבלה חמורה" — חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים;

* נוסח מאוחד זה נקבע בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום כ"א בסיון תשל"ז (7 ביוני 1977) לפי

סעיף 16 (ו) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, והוא בא במקום:

א. פקודת החוק הפלילי, 1936, למעט סעיף 38; ע"ר תרס"ו, 1, 1936, עמ' 263; 1937, עמ' 251; 1939, עמ' 151; 1944, עמ' 32, עמ' 126; 1945, עמ' 116; 1946, עמ' 199; 1947, עמ' 1; ס"ח תשי"ז, עמ' 287; תשי"א, עמ' 248; תשי"ב, עמ' 127, עמ' 144; תשי"ד, עמ' 47, עמ' 51, עמ' 238; תשט"ו, עמ' 71; תשי"ז, עמ' 44, עמ' 88, עמ' 178; תשי"ט, עמ' 145; תש"ך, עמ' 54; תשכ"ב, עמ' 36, עמ' 79; תשכ"ג, עמ' 84, עמ' 132; תשכ"ד, עמ' 46, עמ' 55; תשכ"ה, עמ' 11, עמ' 51, עמ' 114, עמ' 181, עמ' 183, עמ' 245; תשכ"ו, עמ' 64; תשכ"ה, עמ' 194; תשכ"ט, עמ' 31; תשל"א, עמ' 81, עמ' 82; תשל"ב, עמ' 28, עמ' 138; תשל"ג, עמ' 143; תשל"ה, עמ' 78, עמ' 122; תשל"ז, עמ' 71; הצעות נוסח חדש להוראות אלה של הפקודה פורסמו בהג"ח 27, עמ' 546, ובהג"ח 37, עמ' 847;

ב. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שונות), תשי"ב-1952: ס"ח תשי"ב, עמ' 126; תשי"ז, עמ' 88; תשכ"ג, עמ' 26; תשכ"ד, עמ' 90; תשל"א, עמ' 149; תשל"ב, עמ' 164;

ג. חוק לתיקון דיני העונשין (תקיפת שוטרים), תשי"ב-1952: ס"ח תשי"ב, עמ' 144;

ד. חוק דיני עונשין (בטחון המדינה, יחסי חוק וסודות רשמיים), תשי"ז-1957: ס"ח תשי"ז, עמ' 172; תשכ"ז, עמ' 42;

ה. חוק לתיקון דיני העונשין (ריבוי נישואין), תשי"ט-1959: ס"ח תשי"ט, עמ' 144;

ו. חוק לתיקון דיני העונשין (העלמת עבירות), תשי"ט-1959: ס"ח תשי"ט, עמ' 207 (תש"ך, עמ' 24);

ז. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות זנות), תשכ"ב-1962: ס"ח תשכ"ב, עמ' 78; תשל"ג, עמ' 146;

כלליות חלק א'

[א/א3]

[תשכ"ה]

תגורות

[5/א]

"חבלה מסוכנת" – חבלה שיש בה סכנת נפשות;

"ידיעה", לענין כל ביטוי המציין ניפוק או שימוש – ידיעת טיבו של הדבר המנופק או המשמש;

"כסף" – לרבות שטר מטבע, ממשיך בנקאי, שיק וכל אסמכתה אחרת לתשלום כסף;

"לילה" – משעה 18.30 עד שעה 6.30;

"מקום ציבורי" – דרך, בנין, מקום או אמצעי תעבורה שיש אותה שעה לציבור זכות או רשות של גישה אליהם, בלא תנאי או בתנאי של תשלום, וכל בנין או מקום המשמש אותה שעה להתקהלות ציבורית או דתית או לבית משפט היושב בפומבי;

"ניפוק", של דבר – לרבות שימוש או עשיה בו, נסיון של שימוש או עשיה בו, או נסיון להניע אדם להשתמש או לעשות בו או לפעול על פיו;

"נייר ערך" – לרבות תעודה המעידה על זכות או זכות תביעה לבכס;

"נכס" – חי או דומם היכול לשמש נושא לפעולות;

[חשי"ז]

"עובד הציבור" –

(1) עובד המדינה, לרבות חייל כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–

1955;

(2) עובד רשות מקומית או רשות חינוך מקומית;

(3) עובד מועצה דתית;

(4) עובד המוסד לביטוח לאומי;

(5) עובד בנק ישראל;

(6) עובד ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ ישראל,

קרן קיימת לישראל, קרן היסוד – המגבית המאוחדת לישראל, לרבות חבר

מועצה או הנהלה במוסדות אלה;

(7) עובד לשכת שירות התעסוקה;

ח. חוק לחיקון דיני העונשין (עבירות מרמה, סחיטה ועושיק), תשכ"ג–1963: ס"ח תשכ"ג, עמ' 130; תשל"ז, עמ' 22; תשל"ג, עמ' 145; תשל"ה, עמ' 97;

ט. חוק לחיקון דיני העונשין (משחקים אסורים, הגרלות והימורים), תשכ"ד–1964: ס"ח תשכ"ד, עמ' 44; תשכ"ז, עמ' 143; תשל"ה, עמ' 222;

י. חוק לחיקון דיני העונשין (שימוש ברכב בלי רשות), תשכ"ד–1964: ס"ח תשכ"ד, עמ' 78;

יא. חוק דיני עונשין (דרכי ענישה) [נוסח משולב], תשל"ז–1970: ס"ח תשל"ז, עמ' 109; תשל"א, עמ' 122; תשל"ג, עמ' 44; תשל"ה, עמ' 11;

יב. חוק דיני עונשין (עבירות חוק) [נוסח משולב], תשל"ג–1973: ס"ח תשל"ג, עמ' 36, עמ' 360; תשל"ז, עמ' 36, עמ' 132;

יג. חוק לחיקון דיני העונשין (הפסקת הריון), תשל"ז–1977: ס"ח תשל"ז, עמ' 70.

סעיפי הנוסח הישן ניתנים בשוליים בצירוף אות המסמנת את החוק לפי רשימה זו.

מכוח נוסח זה יתמצו חוקים אלה של הכנסת:

(1) חוק לחיקון דיני העונשין (ביטול עונש מוות על רצח), חשי"ד–1954: ס"ח חשי"ד, עמ' 74;

(2) חוק לחיקון דיני העונשין (עובדי הציבור), תשי"ז–1957: ס"ח תשי"ז, עמ' 88; תשל"ה, עמ' 145.

1 ס"ח תשט"ו, עמ' 171.

(8) עובד מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר שהממשלה משתתפת בהנהלתם, לרבות חבר מועצה או הנהלה בגופים אלה;

(9) בורר;

(10) נושא משרה או תפקיד על פי חיקוק, בין במינני, בין בבחירה ובין בהסכם, אף אם איננו אחד מעובדי הציבור המנויים בפסקאות (1) עד (9);

(11) דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית, בחברה בת ממשלתית או בחברה מעורבת, כמשמעותן בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975², וכן עובד של חברה כאמור או אדם המועסק בשירותה;

[תשל"ה]

"פומבי", לענין מעשה —

(1) מקום ציבורי, כשאדם יכול לראות את המעשה מכל מקום שהוא;

(2) מקום שאינו ציבורי, ובלבד שאדם המצוי במקום ציבורי יכול לראות את המעשה;

"פצע" — חתך או דקירה המבטרים או בוקעים כל קרום חיצוני של הגוף, ולענין זה קרום חיצוני הוא כל קרום שאפשר לנגוע בו בלי לבתר או לבקוע כל קרום;

"פרסום" — כתב או דבר דפוס וכל מוצג חזותי שלפי צורתו, תבניתו או כל בחינה אחרת הוא עשוי להעלות מלים או רעיונות, בין שבמהותו הוא דומה לכתב או לדבר דפוס ובין שאינו דומה, ולרבות העתק או שעתוק של פרסום;

[1939]

"פרסם" —

(1) בדברים שבעל פה — להשמיע מלים בפה או באמצעים מיכניים, בהתר קהלות ציבורית או במקום ציבורי או באופן שאנשים הנמצאים במקום ציבורי יכולים לשמוע אותן;

(2) בדברים שבכתב, בציור, בתמונה, בצילום או בדמות — להפיצם בין כמה אנשים, או להציגם באופן שאנשים במקום ציבורי יכולים לראותם, או למכור את הדברים או להציעם למכירה בכל מקום שהוא;

"ציבור" — לרבות כל חלק ממנו העלול להיפגע מהתנהגות שעליה מדובר בהקשרו של מונח זה.

פרק ב': תחולה טריטוריאלית

3. סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל לענין עבירות תשטרע על תחום המדינה ומימי חופיה, ולפי חוק — גם מעבר לתחום האמור; עבירה שנעשתה מקצתה בתחום השיפוט, ניתן להביא את עושה לדין ולהענישו כאילו עשאה כולה בתוך התחום.

תחום השיפוט

[7, 6/א]

4. בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט את מי שעבר בחוץ לארץ עבירה לפי אחד מאלה:

עבירות נגד

האנושות

[1/ב]

(1) חוק למניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם, תש"י-1950³;

(2) חוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י-1950⁴;

² ס"ח תשל"ה, עמ' 132.

³ ס"ח תש"י, עמ' 137.

⁴ ס"ח תש"י, עמ' 281.

(3) סעיף 169 לחוק זה;

(4) חוק הטיס (עבירות ושיפוט), תשל"א-1971⁵, בסייגים האמורים בו;

(5) פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973⁶, בסייגים האמורים בה.

5. (א) בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט לפי דיני ישראל את מי שעשה בחוץ לארץ מעשה שהיה עבירה אילו נעשה בישראל, והמעשה פגע או היה מיועד לפגוע במדינת ישראל, בבטחונה, ברכושה, בכלכלתה או בקשרי התחבורה או התקשורת שלה עם ארצות אחרות.

עבירות נגד
המדינה
[יב/2]

(ב) בלי לפגוע בכלליותו של האמור בסעיף קטן (א), מוסמכים בתי המשפט בישראל לשפוט את מי שעבר בחוץ לארץ עבירה לפי אחד מאלה:

(1) פרק ז' לחוק זה בסייגים האמורים בו;

(2) חוק הדגל והסמל, תש"ט-1949⁷;

(3) חוק חותם המדינה, תש"י-1949⁸;

(4) סעיפים 133 עד 139 ו-159 לחוק זה;

(5) סעיף 239 לחוק זה כשהעבירה נעברה בתצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971⁹;

(6) סעיף 8 לחוק הדרכונים, תשי"ב-1952¹⁰;

(7) סעיף 12(2) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952¹¹;

(8) תקנה 8(א) לתקנות השבות, תשט"ז-1956¹²;

(9) חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965¹³;

(10) פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969¹⁴;

(11) סעיפים 236 עד 256 לחוק זה כשהעבירה נעברה בהליכים לפי סעיף 160 לחוק הספנות (ימאים), תשל"ג-1973¹⁵;

[תשל"ג]

(12) פרק שני 3 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957¹⁶;

[תשל"ז]

(13) חוק הטיס (בטחון בתעופה האזרחית), תשל"ז-1977¹⁷.

[תשל"ז]

6. (א) בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט אזרח, תושב או עובד הציבור של ישראל שעבר בחוץ לארץ אחת העבירות האלה:

(1) עבירה לפי אחד הסעיפים שבסימנים ד' ו-ה' לפרק ט' של חוק זה;

(2) עבירה לפי אחד הסעיפים שבפרקים י"א - למעט סעיפים 401 ו-429 - וי"ב או לפי סעיפים 381(2) או 489, הפוגעת בנכסים או בזכויות של המדינה או של גוף או איגוד שפורש בתוספת.

(ב) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת, בהוספת שמותיהם של גופים או של איגודים או במחיקת שמות כאלה.

עבירות של עובדי
הציבור ועבירות
כלפי רכוש ציבורי
[יב/3, 9]

12 ק"ת תשט"ז, עמ' 820.

13 ס"ח תשכ"ה, עמ' 270.

14 ס"ח תשכ"ט, עמ' 103.

15 ס"ח תשל"ג, עמ' 329.

16 ס"ח תשי"ח, עמ' 24; תשל"ז, עמ' 34.

17 ס"ח תשל"ז, עמ' 126.

5 ס"ח תשל"א, עמ' 60.

6 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

7 ס"ח תש"ט, עמ' 37.

8 ס"ח תשי"ג, עמ' 15.

9 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

10 ס"ח תשי"ב, עמ' 280.

11 ס"ח תשי"ב, עמ' 354.

7. (א) בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט לפי דיני ישראל את מי שעשה בחוץ לארץ מעשה שהיה עבירה אילו נעשה בישראל, והמעשה פגע או היה מיועד לפגוע בחייו, בגופו, בכריאותו, בחירותו או ברכושו של אזרח ישראלי או של תושב ישראל.
- (ב) נעברה העבירה במקום הנתון לשיפוט של מדינה אחרת – לא יוגש כתב אישום לפי סעיף זה אלא אם המעשה הוא גם עבירה לפי המשפט החל במקום ביצוע העבירה.
8. בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט אזרח ישראלי או תושב ישראל שעבר בחוץ לארץ עבירה לפי סימן ח' לפרק ח' של חוק זה.
9. בתי המשפט בישראל יהיו מוסמכים לשפוט, נוסף על השותפים לדבר עבירה לפי פרק ד', גם את מי שעשה, לגבי עבירה שבית משפט מוסמך לדון בה לפי פרק זה, מעשה מן האמורים בפרקים ה' ו-י"ד לחוק זה או בסעיפים 260 עד 262.
10. (א) לא יוגש כתב אישום בעבירה לפי פרק זה אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב.
- (ב) לא יוגש כתב אישום בעבירה לפי סעיף 7 אלא אם העונש הקבוע לה לפי דיני ישראל הוא מאסר שנה או יותר.
- (ג) לא יועמד אדם לדין לפי סעיפים 6 או 8 על מעשה או מחדל שהועמד עליו לדין בחוץ לארץ והורשע או זוכה.
- (ד) מי שעבר עבירה כאמור בסעיפים 4, 5 או 7, ניתן להעמידו לדין בישראל אף אם עמד כבר לדין בחוץ לארץ על המעשה או המחדל, אולם אם הורשע אדם בישראל בעבירה כאמור לאחר שהורשע עליה בחוץ לארץ, יתחשב בית המשפט בישראל, בקביעת ענשו, בעונש שנשא בחוץ לארץ.
11. אין האמור בפרק זה גורע מכל סמכות לפי דין אחר לשפוט על עבירות שנעברו בחוץ לארץ.
- פרק ג': עיקרים באחריות פלילית**
12. אי ידיעת הדין לא תשמש עילה לפטור מאחריות לעבירה, אלא אם נאמר במפורש שידיעת הדין היא אחד מיסודות העבירה.
13. (א) מי שלא מלאו לו תשע שנים אינו בר אחריות פלילית.
- (ב) מי שלא מלאו לו שתים עשרה שנים אינו בר אחריות פלילית למעשהו או למחדלו, אלא אם הוכח שבשעת מעשה היה מסוגל לדעת שאסור לו לנהוג כפי שנהג.
14. אין אדם נושא באחריות פלילית לעבירה ברכוש אם נעשה הצעד למימוש זכות שהוא תובע בכנות ובלי כוונה לרמות או לפגוע.
15. (א) אין אדם נושא באחריות פלילית למעשה או למחדל שאירעו שלא מרצונו או למאורע שאירע במקרה, והוא כשאינו בהם משום עבירת רשלנות.
- (ב) הכוונה להביא בעבירה לתוצאה מסויימת אינה מעלה ואינה מורידה, אלא אם כוונה זו היא מיסודותיה המפורשים של העבירה.

פגיעה באזרחי
ישראל או
חורבניה
[4/ב]

ריבוי נישואין
[5/ב]

בסיון, הסתה וקשר
[6/ב]

סייגים
[7/ב]

סמכויות שמורות
[8/ב]

אי ידיעת הדין
[9/א]

קטינות
[9/א]

חביעת זכות
בתום לב
[10/א]

כוונה
[11/א], (1), (2)

16. המניע לעבירה או לכוונה אינו מעלה ואינו מוריד לענין האחריות הפלילית, והוא אם אין הוראה אחרת מפורשת.
17. העושה מעשה או מחדל בהנחה כנה וסבירה, אך מוטעית, בדבר מצב דברים – אינו נושא עליהם באחריות גדולה מזו שהיה נושא בה אילו היה מצב הדברים לאמיתו כפי שהנחת, והוא כשאין הוראה אחרת מפורשת או משתמעת.
18. כל אדם הוא בחזקת שפוי וחזקה שהיה שפוי בשעה הנדונה, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
19. אין אדם נושא באחריות פלילית למעשהו או למחדלו, אם בשעת מעשה לא היה מסוגל, מחמת מחלה שפגעה בשפיותו או מחמת ליקוי בכשרו השכלי, להבין את שהוא עושה או לדעת שאסור לו לנהוג כפי שנהג.
20. (א) שכרות לא תשמש הגנה לאדם אלא אם מחמת השכרות לא ידע בשעת מעשה מה הוא עושה או שאסור לו לנהוג כפי שנהג, ונתקיימה בו אחת משתי אלה:
(1) בא לידי שכרות במעשה זדון או רשלנות של זולתו ושלא בהסכמתו;
(2) מחמת השכרות היה אותה שעה במצב של אי שפיות.
- (ב) שכרות תשמש שיקול כשבאים להכריע אם היתה לנאשם כוונה שהיא מיסודותיה של העבירה.
- (ג) "שכרות", לענין סעיף זה – לרבות שכרות מסמים נרקוטיים או מסמי מרפא.
21. מעשה, למעט רצח ועבירה כלפי המדינה שענשה מוות, שאדם היה אנוס לעשותו מחמת איומים שהעלו אותה שעה השש סביר שאם לא ייכנע ימות מיד או ייחבל מיד חבלה חמורה – אינה עבירה, ובלבד שלא העמיד עצמו מרצונו במצב שהביאהו לידי האונס.
22. ניתן לפטור אדם מאחריות פלילית למעשה או למחדל אם יש בידו להראות שלא נהג כפי שנהג אלא כדי למנוע תוצאות שלא ניתן למנען בדרך אחרת ושהיו גורמות חבלה חמורה או פגיעה בגופו, בכבודו או ברכושו, או בגופם או בכבודם של אחרים שהגנתם עליו, או ברכוש שהופקד בידיו; ובלבד שלא עשה יותר משהיה צורך סביר לעשות לאותה מטרה ושהרעה שגרם איננה בלתי שקולה כנגד הרעה שמנע.
23. נושא משרה שיפוטית לא ישא באחריות פלילית למעשהו ולמחדלו במילוי תפקידיו השיפוטיים, אף אם בכך חרג מתחום סמכותו או נמנע מעשות מעשה שהיה עליו לעשותו, והכל כשאין הוראה מפורשת אחרת.
24. (א) אין אדם נושא באחריות פלילית למעשה או למחדל באחת מאלה:
(1) בביצוע הדין;
(2) בציות לצו של רשות מוסמכת שהוא חייב על פי הדין לציית לו, וזולת אם הצו הוא בעליל שלא כדין.
- (ב) השאלה אם צו הוא בעליל שלא כדין היא שאלה שבמשפט.

פרק ד': שותפים לדבר עבירה

25. בפרק זה, "עבירה" – למעט חטא.
26. נעברה עבירה, יראו כל אחד מהמנויים להלן כמי שהשתתף בכיצועה ונושא באחריות לה:
(1) מי שעשה אחד המעשים או המחדלים שהם מיסודות העבירה;

- (2) מי שעשה מעשה או נמנע מעשות מעשה כדי לאפשר לחברו לעבור את העבירה או לסייע בידו בכך, בין שנכח בשעת עשייתה ובין שלא נכח;
- (3) מי שיעץ או שידל את חברו לעבור את העבירה, בין שנכח בשעת עשייתה ובין שלא נכח;
- (4) מי שסייע את חברו בעבירה על ידי שנכח במקום העבירה כדי להרתיע התנגדות, או כדי לאמץ את המבצע בהחלטתו, או כדי להבטיח ביצועה של העבירה.

27. המשדל את חברו לעשות מעשה או מחדל שאילו הוא גופו היה עושה אותם היו נחשבים לו עבירה, יאשם הוא כאותה עבירה.

28. שניים או יותר שחברו יחדיו כדי להשיג מטרה בלתי חוקית, ובמהלך השגתה של המטרה נעברה עבירה שהיא לפי טבעה תוצאה מסתברת של אותו מהלך, יראו כל אחד מהם שנכח בשעת העבירה כאילו הוא עבר אותה.

29. המייעץ לחברו לעבור עבירה, ולאחר מכן עבר הלה עבירה, יראו את היועץ כאילו יעץ לעבור את העבירה שנעברה בפועל, גם אם געשתה שלא בדרך היעוזה, ואפילו אין היא העבירה היעוזה, והכל אם העובדות המהוות את העבירה שנעברה בפועל הן תוצאה מסתברת של קיום העצה.

30. שידל אדם את חברו או יעץ לו לעבור עבירה, ובטרם נעברה העבירה חזר בו ושידל או יעץ שלא לבצע, לא יראו אותו כאילו עבר את העבירה, אפילו נעברה.

פרק ה': נסיון והסתה

31. בפרק זה, "עבירה" – למעט חטא.

32. המנסה לעבור עבירה, דינו, באין הוראה על עונש אחר –

- (1) בעבירה שענשה מוות – מאסר עשרים שנים;
- (2) בעבירה שהיא הריגה – מאסר ארבע עשרה שנים;
- (3) בעבירה אחרת שענשה מאסר עולם – מאסר עשר שנים;
- (4) בכל עבירה אחרת – מחציתו של העונש שנקבע לה.

33. (א) רואים אדם כמנסה לעבור עבירה, אם הוא מתחיל להוציא את כוונתו אל הפועל במעשה גלוי לעין ובאמצעים המתאימים להגשמתה, אולם אינו מגשים את כוונתו עד כדי עשיית העבירה,

(ב) אין נפקא מינה – זולת לענין ענישה – אם עשה העבריין את כל הדרוש מצדו לגמר ביצוע העבירה, או אם גמר הביצוע נמנע על ידי נסיבות שאינן תלויות ברצונו, או שמרצונו חדל מן הביצוע.

(ג) חוסר אפשרות לבצע את העבירה למעשה, מחמת נסיבות שאינן ידועות לעבריין, אינו מעלה ואינו מוריד.

מבצע על ידי שליח
[א/23 (4)]

עבירה במהלך השגת מטרה משותפת
[א/24]

היקף האחריות של היועץ
[א/25 (1), (2) רישא]

חזרה משידול ומעצה
[א/25 (2) סייג]

הגדרה
[א/28]

דין המנסה
[א/29]

נסיון – מהו
[א/30]

34. המנסה לשדל או להסית את חברו לעשות, בישראל או מחוצה לה, מעשה או מחדל שאילו נעשו היתה זאת עבירה לפי דיני ישראל או לפי דיני מקום המעשה – דינו כאילו הוא עצמו ניסה לעשות אותם בישראל; אלא שאם עמדו להיעשות במקום שמחוץ לישראל –
- (1) לא יהיה העונש גדול מן העונש שהיה נושא בו העבריין לפי דיני אותו מקום אילו ניסה הוא עצמו לעשותם;
- (2) לא יואשם אלא על פי בקשת המדינה אשר לה השיפוט באותו מקום.

פרק ו': דרכי ענישה

סימן א': כללי

35. בית המשפט שהרשיע אדם בשל עבירה, רשאי להטיל עליו כל עונש אשר אינו עולה על העונש שנקבע בדין לאותה עבירה.
36. נקבע בחוק מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל אחד מהם או שניהם כאחד.
37. (א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט, לפני שיגזור את דינו, לדרוש תסקיר בכתב של קצין מבחן על כל אלה:
- (1) עברו של הנאשם;
- (2) מצבו המשפחתי של הנאשם עם פרטים מלאים ככל האפשר על תוריו, בן זוגו, ילדיו, אחיו ואחיותיו;
- (3) מצבו הכלכלי של הנאשם;
- (4) מצב בריאותם של הנאשם ובני משפחתו;
- (5) נסיבות פרטיות מיוחדות – אם ישנן – שהביאוהו לידי עבירה.
- (ב) בתסקיר כאמור רשאי קצין המבחן להמליץ לפני בית המשפט על טיב העונש שיש בו, לדעתו, סיכוי להחזיר את הנאשם למוטב.
- (ג) הטיל בית המשפט על הנאשם עונש מאסר לאחר קבלת התסקיר, יישלח העתק ממנו לנציב בתי הסוהר להיות בידו חומר להתוויית דרך הטיפול באסיר.
- (ד) הטענה כי התסקיר שהוגש לבית המשפט לא נערך לפי הוראות סעיף זה אינה עילה לערעור.
38. (א) לא יטיל בית המשפט עונש מאסר, שלא על תנאי, אלא לאחר קבלת תסקיר לפי סעיף 37.
- (ב) שר המשפטים רשאי, באכרזה שתפורסם ברשומות, לסייג, מדי פעם, תחולתו של סעיף קטן (א) לפי סוגי בתי משפט, לפי עבירות, לפי גיל הנאשמים או לפי כל סיווג אחר.

39. (א) מי שהורשע בשל עבירה פלוגית וביקש שבית המשפט ידון אותו גם בשל עבירות אחרות שהוא מודה שעבר אותן, רשאי בית המשפט – לאחר שנתן לתובע הזדמנות להשמיע טענותיו לענין זה – להרשיעו ולגזור את דינו, או להעמידו במבחן, בשל כל אחת מן העבירות האחרות.

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכותו לפי סעיף זה אלא לגבי עבירות שהן בסמכותו הענינית ושהוא מוסמך לדון בהן בהרכב שבו הוא יושב, אולם בית משפט מחוזי רשאי לעשות כן גם לגבי עונות וחטאים.

(ג) הורשע אדם לפי סעיף זה על אף התנגדותו של התובע, רשאי התובע לערער על הרשעה זו.

(ד) השתמש בית המשפט בסמכותו לפי סעיף זה ובערעור על פסק דינו בוטלה ההרשעה בשל העבירה שהנאשם הואשם בה, אין בכך כדי לפגוע בהרשעה ובגזר הדין בשל העבירות האחרות.

(ה) בסעיף זה, "עבירות אחרות" – בין שהוגש עליהן כתב אישום ובין שטרם הוגש, ובלבד שפרטי העבירות צוינו במידה הדרושה כדי לזהותן.

40. עבירה שנקבעה בחוק לפני י"ט באלול תשי"ד (17 בספטמבר 1954) ולא נקבע לה עונש, רשאי בית המשפט להטיל –

(1) מקום שהעבירה היא עוון – מאסר עד שלוש שנים או קנס עד 5000 לירות או שני הענשים כאחד;

(2) מקום שלא נאמר שהעבירה היא עוון – מאסר עד שבעה ימים או קנס עד מאה לירות או שני הענשים כאחד.

סימן ב': מאסר

41. עבירה שדינה מאסר עולם ולא נקבע שהוא עונש חובה, תקופת המאסר שיטיל בית המשפט לא תעלה על עשרים שנה.

42. עבירה שדינה מאסר ולא נקבעה לו תקופה, תקופת המאסר שיטיל בית המשפט לא תעלה על שנה אחת.

43. מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; היה הנידון משוחרר בערובה אחרי גזר הדין, לא יבואו ימי שחרורו במנין תקופת העונש.

44. הטיל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא לצוות שהעונש יתחיל מן התאריך שקבע.

45. (א) מי שנידון במשפט אחד לענשי מאסר בשל עבירות שונות, ולא הורה בית המשפט פט שישאם, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא את עונש המאסר של התקופה הארוכה ביותר.

(ב) מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

(ג) מי שנידון לשתי תקופות מאסר או יותר שאחת מהן חופפת בחלקה את האחרת, אין עליו, לאחר שנשא תקופת המאסר האחת, אלא שארית תקופת המאסר האחרת שאינה חופפת.

סדר נשיאת מאסר פלילי [יא/12]

46. מי שנידון לתקופות מאסר שונות שעליו לשאת בזו אחר זו, ישא תחילה את התקופה הקצרה יותר, להוציא המאסר שכבר התחיל לשאת בשעה שנידון למאסר נוסף, ובכפוף להוראות סעיף 58.

סדר נשיאת מאסר אזרחי [יא/13]

47. (א) מי שהוטל עליו מאסר אזרחי, ישאנו נוסף לכל תקופת מאסר אחרת שעליו לשאת, בין שהמאסר האחר הוא מאסר פלילי ובין שהוא מאסר אזרחי.

(ב) מי שהוטל עליו מאסר אזרחי ומאסר פלילי, ישא את המאסר האזרחי תחילה; ואם היה נושא מאסר פלילי בעת שהוטל עליו המאסר האזרחי, יופסק המאסר הפלילי לשם נשיאת המאסר האזרחי וישוב וימשך מתום המאסר האזרחי.

(ג) מי שהוטל עליו יותר ממאסר אזרחי אחד בשל עילה אחת ישאם בזה אחר זה לפי סדר הטלתם; היו המאסרים בשל עילות שונות, ישאם בזה אחר זה לפי סדר זה:

(1) מאסר לכפיית ציות לצו של בית משפט או לכפיית התנהגות ראויה בבית משפט;

(2) מאסר לכפיית תשלום חוב של מזונות;

(3) מאסר לכפיית תשלום חוב אזרחי אחר;

(4) מאסר לכפיית מתן גט או מתן חליצה;

(5) מאסר בשל כל עילה אחרת.

(ד) בסעיף זה —

“מאסר פלילי” — מאסר שהוטל במשפט פלילי כעונש בשל עבירה, לרבות

מאסר בשל אי תשלום קנס שהוטל כאמור;

“מאסר אזרחי” — מאסר שאינו מאסר פלילי;

“בית משפט” — לרבות בית דין וועדת חקירה.

עבודה במאסר [יא/14]

48. (א) אסיר יהא חייב בעבודה לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש]. תשל”ב—1971¹⁸, והתקנות על פיה; תקנות אלה יכילו הוראות בענין שכר ובענין תנאי עבודתו של האסיר מחוץ לשטח בתי הסוהר.

(ב) ועדת שחרורים רשאית לשחרר אסיר מחובת עבודה או להגבילה אם ראתה אתה מאלה:

(1) מצב בריאותו מצריך לעשות זאת;

(2) השחרור או ההגבלה יועילו, לדעתה, להחזירו למוטב;

(3) סיבה סבירה אחרת.

(ג) לא יועסק אסיר בעבודה מחוץ למוסדות המדינה אלא בהסכמתו ובתנאי עבודה מקובלים.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

49. (א) מי שנידון למאסר לתקופה העולה על שלושה חדשים ואינה עולה על ששה חדשים ונשא ענשו שני שלישים מאותה תקופה, רשאי שר המשטרה לשחררו אם ראה שהאסיר ראוי לשחרור.

(ב) מי שנידון למאסר לתקופה העולה על ששה חדשים ונשא ענשו שני שלישים מאותה תקופה, ישחררו שר המשטרה אם באה על כך המלצה של ועדת שחרורים.

(ג) מי שנידון לתקופות מאסר אחדות שעליו לשאת בזו אחר זו, בין שהוטלו עליו לפני שהתחיל בנשיאת ענשו ובין לאחר מכן, רואים אותו לענין סעיף זה כמי שנידון לתקופת מאסר אחת שהיא סך כל התקופות של אותם ענשי מאסר.

(ד) שר המשטרה רשאי, על פי המלצת ועדת שחרורים, לצוות על שחרור אסיר בכל עת בשל טעמים מיוחדים כגון חולניותו המתמדת.

(ה) "מאסר", לענין סעיף זה – למעט מאסר אזרחי.

50. (א) ועדת שחרורים תהיה של שלושה, והם –

(1) שופט בית משפט מחוזי שמינה שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הועדה;

(2) נציב בתי הסוהר או בא כוחו;

(3) רופא או מחנך שמינה שר המשפטים.

(ב) הודעה על מינויים לוועדת שחרורים תפורסם ברשומות.

51. (א) ועדת שחרורים שאין בה רופא תקבל חוות דעת רפואית לפני שתחליט.

(ב) לא תמליץ ועדת שחרורים על שחרור אסיר לפי סעיף 49 (ב) אלא לאחר שנתנה הזדמנות ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו ולבא כוח שירות המבחן להגיש טענותיהם או להשמיע דברם.

(ג) לא תמליץ ועדת שחרורים שאסיר אשר חלה עליו הוראת סעיף 49 (ב) לא ישוחרר ממאסרו, אלא לאחר שנתנה הזדמנות לאסיר, ואם רצה בכך – גם לבא כוחו, להשמיע דברם.

(ד) המלצה לפי סעיף 49 (ד) יכולה, במקרים דחופים, להינתן מאת יושב ראש הועדה; ומשניתנה כך, אין כוחה יפה לשחרר את האסיר אלא לתקופה של חמישה עשר יום בלבד, אם לא אושרה ההמלצה בידי ועדת שחרורים לפני עבור תקופה זו.

(ה) שר המשטרה יקבע בתקנות יתר סדרי הדיון בועדת שחרורים וסדרי הפניה אליה.

סימן ג': מאסר על תנאי

52. (א) הטיל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהעונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי.

(ב) מי שנידון למאסר על תנאי לא ישא את ענשו אלא אם עבר – תוך תקופה שנקבעה בגזר דינו ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי) – אחת העבירות שנקבעו בגזר הדין והורשע בשל עבירה כזאת (להלן – עבירה נוספת) תוך תקופת התנאי או לאחריה.

(ג) תקופת התנאי תתחיל מיום גזר הדין, ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר – מיום שחרורו מן המאסר; והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת.

(ד) קביעת העבירות לפי סעיף קטן (ב) יכול שתהיה בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירות מסוימות, אם דרך תיאורן ואם דרך אזכור הוראות חוק; אוזכרה הוראת חוק והיא בוטלה לאחר מכן והוראה אחרת באה במקומה, יראו את גזר הדין כמאזכר את ההוראה האחרת.

העמדה במבחן בתקופת התנאי [יא/19] 53. הטיל בית המשפט מאסר על תנאי, רשאי הוא לתת צו מבחן כמשמעותו בפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט–1969¹⁹, לתקופת התנאי, כולה או מקצתה, והוראות הפקודה יחולו על צו המבחן בכפוף להוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

מאסר בשל עבירה נוספת [יא/20] 54. הטיל בית המשפט עונש מאסר בשל עבירה נוספת, לא יורה שעונש זה יהיה כולו על תנאי.

הפעלתו של מאסר על תנאי 55. (א) מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי.

(ב) בצו לפי סעיף קטן (א) רשאי בית המשפט להורות שהפעלת המאסר על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת.

(ג) צו לפי סעיף זה יינתן מאת בית המשפט שהרשיע את הנידון בשל העבירה הנוספת, והוא יכול להינתן מאת כל שופט של אותו בית משפט.

הארכת תקופת התנאי [יא/22] 56. (א) בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צורך להפעיל את המאסר על תנאי.

(ב) לא ישתמש בית המשפט בסמכות לפי סעיף זה אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנאשם בשל עבירה נוספת.

מאסר על תנאי שהטיל בית דין צבאי [יא/23] 57. לענין סעיפים 54 עד 56 דינו של עונש מאסר על תנאי שהטיל בית דין צבאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–1955, כדין עונש מאסר על תנאי שהטיל בית משפט, זולת אם סבר בית המשפט שהרשיע בשל העבירה הנוספת, שהעבירה שעליה הטיל בית הדין הצבאי את עונש המאסר על תנאי היתה עבירה צבאית כמשמעותה באותו חוק.

תקופות מאסר בזו אחר זו [יא/24] 58. מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש המאסר על תנאי, ישא, על אף האמור בסעיף 45, את שתי תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות.

תחילת המאסר שהופעל [יא/25] 59. מי שהופעל נגדו מאסר על תנאי יתחיל לשאתו ביום מתן הצו המפעיל את המאסר, זולת אם ציווה בית המשפט שיתחיל ביום אחר.

60. (א) צו לפי סעיפים 55 עד 59 ניתן לערעור.

(ב) בערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת מותר לכלול ערעור גם על צו כאמור אם לא הוגש עליו ערעור לפי סעיף זה.

¹⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 14, עמ' 312.

סימן ד': קנס

61. עבירה שדינה קנס ולא נקצב לו סכום, הקנס שיטיל בית המשפט לא יעלה על 5000 לירות. קנס סתם
[27/יא]
62. נקבע בחוק מאסר ולא נקבע קנס, רשאי בית המשפט להטיל – מאסר שאין
כנגדו קנס
[28/יא]
- (1) מקום שהמאסר הוא עד שבעה ימים – מאסר עד שבעה ימים או קנס 100 לירות או שני הענשים כאחד;
- (2) מקום שהמאסר הוא עד שנה אחת – מאסר כפי שנקבע או קנס 2000 לירות או שני הענשים כאחד;
- (3) בכל מקום אחר – מאסר כפי שנקבע או קנס עד 5000 לירות או שני הענשים כאחד;
- אולם מקום שנקבע בחוק מאסר חובה או מאסר מינימום, לא יומר המאסר בקנס.
63. (א) בשל עבירה שנתכוון בה הנאשם לגרום נזק ממון לאחר או להשיג טובת הנאה לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל על הנאשם קנס פי שלושה משוויים של הנזק שנגרם או של טובת ההנאה שהושגה על ידי העבירה, או את הקנס שנקבע בחיקוק, הכל לפי הגדול שבהם. קנס לפי שווי
הנזק או טובת
ההנאה
[29/יא]
- (ב) הורשע אדם בעבירה, וקיבל דבר כשכר בעד ביצועה או כאמצעי לביצועה, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס פי שלושה משווייו של הדבר, או את הקנס שנקבע בחיקוק, הכל לפי הגדול שבהם.
- (ג) בקביעת סכום הקנס לפי סעיף זה רשאי בית המשפט להתחשב, בין השאר, בהשפעה שתהיה לסילוק הקנס על יכלתו של הנאשם לפצות את הניזוק בשל הנזק שנגרם לו על ידי העבירה.
64. (א) עבירה שנקבע לה קנס קצוב בחוק שניתן לאחר קום המדינה ולפני י"ד בטבת תשי"ג (1 בינואר 1953), רשאי בית המשפט לקנוס בסכום שהוא פי חמישה מן הקצוב, ובלבד שלא יעלה בכך על 5000 לירות. קנס קצוב
בחיקוקים ישנים
[30/יא]
- (ב) עבירה שנקבע לה קנס קצוב בחוק שהיה קיים בארץ ישראל ערב הקמת המדינה וההוראה בדבר הקנס עודנה בת תוקף, רשאי בית המשפט לקנוס בסכום שהוא פי חמישה עשר מן הקצוב, ובלבד שלא יעלה בכך על 5000 לירות.
- (ג) תאגיד שעבר עבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס כאמור בהם אף אם יעלה בכך על 5000 לירות, ובלבד שלא יעלה בכך על 10,000 לירות.
65. הוראות סעיפים 61 ו-64 אינן באות לפגוע בהוראות כל חיקוק המסמיך את בית המשפט לקנוס בסכומים העולים על 5000 לירות או 10,000 לירות, הכל לפי הענין. שמירת הוראות
מיוחדות
[31/יא]
66. קנס שהוטל ישולם מיד, אך רשאי בית המשפט לצוות שהקנס ישולם תוך תקופה שקבע ובתנאים שקבע. מועד לתשלום קנס
[32/יא]
67. (א) קנס שלא שולם, כולו או מקצתו, במועד הקבוע, תיווסף עליו תוספת פיגור (להלן – התוספת).
- (ב) שיעור התוספת יהיה עשרה אחוזים מן הקנס או מחלקו שלא שולם, לפי הענין, ולא פחות מעשר לירות, ובתום כל תקופה של ששה חדשים שעברו מן המועד הקבוע – עשרה אחוזים נוספים מן הקנס או מחלקו כאמור, ולא פחות מעשר לירות. תוספת פיגור על
אי תשלום קנס
[יא/32]
[תשל"ג]

(ג) המועד הקבוע לענין סעיף זה הוא כאמור בסעיף 66, ואם הוטל הקנס שלא במעמד הנאשם או סניגורו – שלושים יום מיום שנשלחה בדואר לנאשם הודעה על גזר הדין או שהמצאה לו בדרך שבה ניתן להמציא מסמכים על פי דין.

68. (א) לענין גביה, דין התוספת כדין הקנס, אולם סעיף 71 לא יחול על התוספת.
(ב) סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שנתווספה עליו תוספת, ייזקק תחילה על חשבון התוספת.

69. (א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע.

(ב) הבקשה לפטור תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה; בית המשפט או הרשם רשאים להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד.

(ג) החלטת בית המשפט או הרשם ניתנת לערעור כהחלטה אחרת של אותו בית משפט בענין אורחי, אם ניתנה רשות על כך מאת גותן ההחלטה.

70. קנס שלא שולם במועדו, יחולו על גבייתו הוראות פקודת המסים (גביה) 20 – פרט לסעיף 12 שבה – כאילו היה מס כמשמעותו באותה פקודה.

71. (א) בית המשפט הדן לקנס, רשאי להטיל עליו מאסר עד שנה למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא ישולם במועדו; לא הוטל מאסר כאמור, רשאי בית המשפט להטילו בצו מיוחד על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו שהוגשה לאחר שהקנס לא ישולם במועדו; הוראות סימן ג' לא יחולו על מאסר לפי סעיף זה.

(ב) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר שהוטל על פי סעיף קטן (א) אלא אם גזר הדין שבו הוטל הקנס ניתן במעמד הנאשם או סניגורו, ואם ניתן שלא במעמד – נשלחה בדואר לנאשם הודעה על גזר הדין או הוצאה לו בדרך שבה ניתן להמציא מסמכים על פי דין.

(ג) נשא אדם מאסר לפי סעיף קטן (א), לא יחוייב בתשלום הקנס והתוספת; נשא חלק מתקופת המאסר, תחושב התוספת שיהא חייב בה לפי אותו חלק מן הקנס שלא נשא עליו מאסר.

(ד) הוטל מאסר לפי סעיף קטן (א) ולפני שנסתיימה תקופת המאסר שולם חלק מן הקנס תקוצר התקופה לפי היחס שבין הסכום ששולם לבין הקנס כולו, ולענין סעיף 49 תובא במנין רק תקופת המאסר שעל הנידון לשאת בפועל.

(ה) מי שהוטל עליו מאסר בשל אי תשלום קנס ישא אותו בנוסף לכל מאסר אחר, לרבות מאסר בשל אי-תשלום קנס אחר, בין שהמאסר האחר הוטל באותו משפט ובין שהוטל במשפט אחר, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

20 חוקי א"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

סימן ה': התחייבות להימנע מעבירה

72. בית המשפט שהרשיע אדם רשאי, נוסף על העונש שהטיל, לצוות שהנידון יתן התחייבות להימנע מעבירה תוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שלוש שנים; ההתחייבות תהיה בסכום שלא יעלה על סכום הקנס שמותר להטיל בשל העבירה שבה הורשע הנידון, ותהיה בערבים או כלי ערבים, הכל כפי שיצווה בית המשפט.

התחייבות נידון להימנע מעבירה [יא/35]

73. חשש בית המשפט להפרת השלום מצד נאשם שלא הורשע או מצד מתלונן שטען או העיד במשפט, רשאי בית המשפט לצוות שאותו נאשם או מתלונן יתן התחייבות להימנע מעבירה שיש בה אלימות תוך תקופה שיקבע בית המשפט ושלא תעלה על שנה אחת; ההתחייבות תהיה בסכום שקבע בית המשפט, ובלבד שלא תעלה על סכום הקנס שמותר להטיל בשל העבירה שממנה מתחייבים להימנע.

התחייבות אחרים להימנע מעבירה [יא/36]

74. ציווה בית המשפט על אדם לפי סעיפים 72 או 73 ליתן התחייבות להימנע מעבירה, רשאי בית המשפט לכפותו לציית לצו וליתן את ההתחייבות על ידי שיטיל עליו מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושה חדשים.

מאסר על אי מתן התחייבות [יא/37]

75. צו לפי סעיפים 72, 73 או 74 ניתן לערעור כאילו היה גזר דין של מאסר לשלושה חדשים.

ערעור [יא/38]

76. (א) הורשע אדם בעבירה שהתחייב לפי סעיף 72 להימנע ממנה, ולא שילם סכום ההתחייבות, יהא דינו של סכום זה, לענין גבייתו מן המורשע ולענין מאסר במקום תשלום, כאילו היה קנס שהטיל בית המשפט שציווה על מתן ההתחייבות; היתה ההתחייבות בערבים, ייגבה מן הערבים כל סכום שלא שילם המורשע, כאילו היה חוב המגיע למדינה לפי פסק דין של בית משפט אזרחי.

גביית סכומי התחייבויות [יא/39]

(ב) הורשע אדם בעבירה שהתחייב לפי סעיף 73 להימנע ממנה, רשאי בית המשפט, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, לחייבו בתשלום סכום ההתחייבות או חלק ממנו, והוראות סעיפים 66 ו-70 יחולו על אותו סכום.

סימן ו': פיצויים והוצאות

77. הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 1500 לירות לפיצויי הנזק או הסבל שנגרם לו.

פיצוי [יא/40]

78. חיוב בפיצוי לפי סעיף 77 הוא, לענין ערעור הנאשם עליו ולענין גביית הסכום שנפסק בו, כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו; בערעור על ההרשעה שהביאה לידי החיוב בפיצוי מותר לכלול גם ערעור על החיוב.

חיוב בפיצוי דינו כפסק דין [יא/41]

79. הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הוצאות המשפט, לרבות הוצאות העדים, בסכום שקבע בית המשפט; לענין ערעור ולענין סעיפים 66 עד 71 רואים הוצאות המשפט שחייב בהן אדם לפי סעיף זה כאילו היו קנס.

הוצאות המשפט [יא/42]

80. (א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.

הוצאות הגנה מאוצר המדינה [יא/43]
[תשל"א, תשל"ה]

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, סכומי מקסימום להוצאות ולפיצויים האמורים.

81. (א) זיכה בית המשפט את הנאשם לאחר שראה כי התלונה שגרמה למשפט הרגשה בקלות ראש או לשם קיבטור או ללא יסוד, רשאי הוא לחייב את המתלונן, לאחר שנתן לו הזדמנות סבירה למעון טענותיו לענין זה, בתשלום הוצאות הגנתו של הנאשם והוצאות התביעה, כפי שיקבע בית המשפט.

הוצאות ההגנה
על המתלונן
[יא/44]

(ב) לענין צרעור על חיוב לפי סעיף קטן (א), דין המתלונן כדין נאשם שהורשע, ולענין גביית ההוצאות רואים את החיוב בהן כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית לטובת הזכאי נגד המתלונן.

סימן ז': החזקה במוסד סגור

82. (א) מי שנידון לעונש מאסר, שלא על תנאי, לתקופה של ששה חודשים או יותר, ונזכרה בית המשפט, לאחר ששמע חוות דעתו של רופא למחלות נפש, כי הנאשם סובל מדחף לסמים מסוכנים כמשמעותם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג—1973, וכי יש יסוד להניח שעבר את העבירה שעליה נידון מתוך אותו דחף ושיש באותו דחף כדי להביאו לידי עבירות נוספות, רשאי בית המשפט, בגזר דינו, לצוות על החזקתו במוסד סגור לשם גמילה מן הדחף.

צו החזקה
[יא/45]

(ב) לא יינתן צו לפי סעיף זה (להלן — צו החזקה) אלא אם מוסד שאישר שר הבריאות לענין סעיף זה כמתאים לטיפול בגמילה, הודיע שיש בו מקום לאשפושו של הנידון לשם טיפול כזה.

(ג) שר הבריאות רשאי, בהסכמת שר המשטרה, לאשר מחלקה פסיכיאטרית בבית סוהר כמוסד מתאים לענין סעיף זה.

83. (א) לא יינתן צו החזקה לתקופה העולה על שלוש שנים או על תקופת המאסר שעל הנידון לשאת, הכל לפי התקופה הארוכה יותר.

תקופת החזקה
[יא/46]

(ב) תקופת החזקתו של אדם שניתן עליו צו החזקה (להלן — חולה) תנוכה מתקופת המאסר שעליו לשאת, וזולת אם הורה בית המשפט שהתקופה, כולה או מקצתה, לא תנוכה כאמור; הורה בית המשפט כך, יקבע את סדר ההחזקה והמאסר לאחר ששמע חוות דעתו של רופא למחלות נפש.

84. (א) שר המשפטים ימנה ועדה של שלושה (להלן — הועדה), שאחד מהם — והוא ישמש יושב ראש הועדה — יהיה שופט של בית משפט מחוזי ולפחות אחד מהם יהיה רופא למחלות נפש.

שחוררים
וחופשה
[יא/47]

(ב) נוכחה הועדה כי חולה אינו זקוק עוד לטיפול במוסד סגור או שאינו ניתן לגמילה, רשאית היא להורות על שחרורו מן המוסד הסגור בכל עת לפני תום תקופת הצו, ורשאית היא, מכל טעם הנראה לה מבחינת ריפוי או שיקומו של החולה, להורות על שחרורו לתקופה או בתנאים שתמצא לנכון.

(ג) הממונה על המוסד הסגור או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לתת לחולה, בתנאים שייראו לו או ללא תנאים, חופשה מיוחדת לתקופה שלא תעלה על ארבעה ימים.

(ד) בלי לפגוע בהוראות סעיף קטן (ב), יביא היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו את ענינו של החולה, אחת לששה חודשים, לפני בית המשפט שנתן את צו החזקה, ובית המשפט רשאי לבטל את הצו אם נוכח שאין הצדקה להמשך החזקתו של החולה במוסד סגור.

(ה) שחרור מן המוסד הסגור לפי סעיפים קטנים (ב), (ג) או (ד) אין בו כדי לשחרר את החולה מעונש מאסר שעליו עוד לשאתו אותו זמן.

עונשין
[יא/48]

85. חולה היוצא את המוסד הסגור ללא רשות שניתנה לו כדין, ומי שמסייע לחולה לצאת כאמור, דינם – מאסר שנה אחת.

תקנות
[יא/49]

86. שר הבריאות רשאי, בהתייעצות עם שר המשטרה, להתקין תקנות בדבר תנאי החזר-קתם של חולים ובדבר דרכי הטיפול בהם; בכפוף לתקנות כאמור ישמש צו החזקה הסמכה –

- (1) למשטרה – להעביר את החולה למוסד;
- (2) לממונה על המוסד הסגור – להחזיק את החולה במוסד;
- (3) לרופא הממונה על הטיפול בחולה – לנקוט באמצעי הטיפול הדרושים.

סימן ח': שונות

87. (א) נקבע מועד לביצועו של עונש, באחת מהוראות פרק זה או בבית המשפט לפיה, רשאי בית המשפט לדחות את הביצוע למועד אחר.

דחיית מועדים
[יא/50]

(ב) נדחה ביצועו של עונש לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לדחותו פעם נוספת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) בית המשפט הדוחה ביצועו של עונש לפי סעיף זה רשאי להתנות את הדחיה במתן ערובה ובתנאים אחרים שימצא לנכון; על ערובה הניתנת לפי הוראה זו יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיפים 38 עד 40 ו-44 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.²¹

(ד) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור.

88. זיכוי בפלילים או הטלת עונש או חיוב בפיצוי לפי סעיף 77 אינם משחררים מאחריות לבזק לפי כל דין אחר.

האחריות
האזרחית שמורה
[יא/51]

89. הוראות פרק זה חלות על עבירות לפי כל דין.

תחולה
[יא/53]

90. שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות
[יא/54]

חלק ב': עבירות

פרק ו': בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים

סימן א': הוראות כלליות

91. בפרק זה –

הגדרות ופירוש
[יד/1]

"אויב" – מי שהוא צד לוחם או מקיים מצב מלחמה נגד ישראל או מכריז על עצמו כאחד מאלה, בין שהוכרזה מלחמה ובין שלא הוכרזה, בין שיש פעולות איבה צבאיות ובין שאינן;

"ידיעה" – לרבות ידיעה שאינה נכונה, וכל תיאור, תכנית, סיסמה, סמל, נוסחה, חפץ או חלק מהם המכילים ידיעה או העשויים לשמש מקור לידיעה;

"מסירה" – לרבות מסירה על ידי סימון ואיתות ולרבות גרם מסירה;

מקום שמדובר על עשיית מעשה בכוונה מסוימת, פירוש עשייה או מחדל באותה כוונה ללא סמכות כדין.

²¹ ס"ח תשכ"ה, עמ' 161.

92. קשר או נסיון לעבור עבירה לפי פרק זה, דינם כדין מעשה העבירה.

קשר ונסיון
[2/ד]

93. ההגנה לפי סעיפים 21 או 22 לא תשמש עילה לפטור מאחריות פלילית בשל עבירה לפי סעיפים 97, 98, 99, 107, 112, או 113(ב); אך היא תשמש עילה להמתקת הדין.

הגנה נוספת
[4/ד]

94. אין רואים מעשה כעבירה לפי פרק זה, אם משתמעת מתוכו כוונה בתום לב, או אם נעשה בתום לב מתוך כוונה להביא, בדרכים שאינן פסולות לפי דין, לידי שינוי בסדרי המדינה או בפעולות רשות מרשויותיה, או בסדרי מדינת חוץ או בפעולות רשות מרשויותיה, או בסדרי מוסד או ארגון של מדינות או בפעולותיהם.

חיפוי על עבירה
[5/ד]

95. (א) מי שיודע כי אדם פלוני זומם לעבור עבירה או עבר עבירה לפי פרק זה שענשה מאסר חמש עשרה שנה או עונש חמור מזה, ולא פעל באופן סביר כדי למנוע עשייתה, השלמתה או תוצאותיה, הכל לפי הענין, דינו – מאסר שבע שנים.

(ב) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות סעיף 262 ולא לגרוע מהן.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על בן זוג, הורה, צאצא, אח או אחות של אדם שזמם או עבר עבירה כאמור.

עונש מוות
[6/ד]

96. על אף האמור בפרק זה, לא יטיל בית משפט עונש מוות אלא אם העבירה נעברה בתקופה שבה מתנהלות פעולות איבה צבאיות של ישראל או נגדה.

סימן ב': בגידה

פגיעה בריבונות
המדינה או
בשלמותה
[7/ד]

97. (א) מי שעשה, בכוונה לפגוע בריבונותה של המדינה, מעשה שיש בו כדי לפגוע בריבונותה, דינו – מיתה או מאסר עולם.

(ב) מי שעשה, בכוונה ששטח כלשהו יצא מריבונותה של המדינה או ייכנס לריבונותה של מדינת חוץ, מעשה שיש בו כדי להביא לכך, דינו – מיתה או מאסר עולם.

גרם למלחמה
[8/ד]

98. מי שעשה, בכוונה להביא לידי פעולה צבאית נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי להביא לכך, דינו – מאסר חמש עשרה שנה; התכוון לסייע לאויב, דינו – מיתה או מאסר עולם.

סיוע לאויב
במלחמה
[9/ד]

99. (א) מי שעשה, בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי לסייעו לכך, דינו – מיתה או מאסר עולם.

(ב) לענין סעיף זה, "סיוע" – לרבות מסירת ידיעה בכוונה שתגיע לידי האויב או ביודעין שהיא עשויה להגיע לידי האויב, ואין נפקא מינה שבעת מסירתה לא התנהלה מלחמה.

גילוי החלטה
לבגוד
[10/ד]

100. מי שעשה מעשה המגלה אחת הכוונות האמורות בסעיפים 97, 98 או 99, דינו – מאסר עשר שנים.

101. אזרח ישראלי וכל אדם אחר החייב בנאמנות למדינת ישראל, בין באשר הוא חייב בשירות בטחון לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב]²², ובין באשר שירת בשירות המדינה, והוא שירת בכוחות המזוינים של האויב, דינו – מאסר חמש עשרה שנה.

שירות בכוחות
האויב
[ד/11]

102. (א) מי שסייע בידי שבויר מלחמה להימלט או לנסות להימלט ממקום כליאתו או מישראל, דינו – מאסר עשר שנים; התכוון לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר חמש עשרה שנה.

סיוע לשבויר
מלחמה
[ד/12]

(ב) מי שהתרשל בתפקידו למנוע בריחת שבויר מלחמה, דינו – מאסר שלוש שנים.

103. מי שהפיץ בשעת לחימה, ובכוונה לגרום כהלה בציבור, ידיעות שיש בהן כדי לערער את רוח חיילי ישראל ותושביה בעמידתם בפני האויב, דינו – מאסר חמש שנים; התכוון לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עשר שנים.

תעמולה תכוסנית
[ד/13]

סימן ג': פגיעה בכוחות מזוינים

104. אלה הם הכוחות המזוינים לענין סימן זה:

כוחות מזוינים
[ד/14]

(1) צבא-הגנה לישראל;

(2) משטרת ישראל;

(3) כוחות מזוינים אחרים הפועלים נגד האויב בשיתוף עם צבא-הגנה לישראל.

105. (א) שלושה או יותר מחברי כוח מזויין העושים אחת מאלה, הרי זו מרידה לענין סימן זה:

מרידה בכוחות
מזוינים
[ד/15]

(1) בצוותא ותוך אי ציות לפקודה, הם תופסים בנשק או משתמשים בנשק שברשותם או משתמשים באמצעי כפיה כלפי מפקד;

(2) מסרבים בצוותא למלא פקודה בשעת פעולה צבאית או למלא פקודה הנוגעת לפעולה כזאת.

(ב) בסעיף זה, "מפקד" – הגבוה ממנו בדרגה, לרבות מי שלפי פקודות הצבא או לפי הנוהג בצבא רשאי לתת לו פקודה.

106. המעורר מרידה או משתתף בה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

מרידה
[ד/16]

107. מי שעשה אחד המעשים האמורים בסעיף 106 בכוונה לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עולם.

מרידה בכוונה
פגיעה בבטחון
המדינה
[ד/17]

108. (א) מי שגרם בודון נזק לרכוש שהוא בשימוש כוח מזויין או סיכן בודון את האסד פקה לכוחות המזוינים, דינו – מאסר שבע שנים.

פגיעה ברכוש
[ד/18]

(ב) מי שגרם ברשלנות נזק לרכוש שהוא בשימוש כוח מזויין או סיכן ברשלנות את האספקה לכוחות המזוינים, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ג) מי שעבר עבירה לפי סעיף זה והיה במעשה העבירה כדי לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עשר שנים.

²² ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

(ד) מי שעבר עבירה לפי סעיף זה בתקופה שבה מתנהלות פעולות איבה צבאיות של ישראל או נגדה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

הסתה להשתמטות
[19/ד]

109. (א) מי שהסית או שידל אדם החייב בשירות בכוח מזויין שלא ישרת בו או שלא יתייצב לפעולה צבאית, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) מי שהסית או שידל אדם המשרת בכוח מזויין לערוק משירותו או מפעולה צבאית, או סייע לו בעריקה, דינו – מאסר שבע שנים.

(ג) מי שנתן לאדם החייב בשירות כאמור בסעיף קטן (א) מקלט או סייע להחביאו, כשהיה לו יסוד להניח שהוא עריק, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ד) מי שעבר עבירה לפי סעיף זה בתקופה שבה מתנהלות פעולות איבה צבאיות של ישראל או נגדה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

(ה) בסעיף זה, "עריקה" – העדר מן השירות בכוח מזויין מתוך כוונה שלא לחזור.

הסתה לאי ציות
[20/ד]

110. מי שהסית או שידל אדם המשרת בכוח מזויין לאי ציות לפקודה חוקית, דינו – מאסר שנה; התכוון בכך לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר חמש שנים; נעברה העבירה בתקופה שבה מתנהלות פעולות איבה צבאיות של ישראל או נגדה, דינו – מאסר שבע שנים.

סימן ד': ריגול

מסירת ידיעה
לאויב
[21/ד]

111. מי שביודעין מסר ידיעה לאויב או בשבילו, דינו – מאסר עשר שנים; היתה הידיעה עלולה להיות לתועלת האויב, דינו – מאסר חמש עשרה שנה; התכוון בכך לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עולם; גרם ברשלנות שתימסר לאויב או בשבילו ידיעה העלולה להיות לתועלתו, דינו – מאסר שלוש שנים.

ריגול
[22/ד]

112. (א) מי שמסר ידיעה והתכוון לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

(ב) מי שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה והתכוון לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עשר שנים.

ריגול חמור
[23/ד]

113. (א) מי שמסר ידיעה סודית כשאינו מוסמך לכך, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

(ב) מי שמסר ידיעה סודית כשאינו מוסמך לכך והתכוון לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר עולם.

(ג) מי שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה סודית כשאינו מוסמך לכך, דינו – מאסר שבע שנים; התכוון בכך לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

(ד) בסעיף זה, "ידיעה סודית" – ידיעה אשר תכנה, צורתה או סדרי החזקתה מעידים עליה כי בטחון המדינה מחייב לשמרה בסוד, או ידיעה הנוגעת לסוג ענינים שהממשלה, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הכריזה, בצו שפורסם ברשומות, כי הם ענינים סודיים.

(ה) תהא זו הגנה טובה לאדם הנאשם בעבירה על פי סעיף קטן (ג) שלא עשה דבר שלא כדין להשיג ידיעה באשר היא ידיעה סודית, ושהשיגה, אספה, הכינה, רשמה או החזיקה בתום לב ולמטרה סבירה.

114. (א) מי שקיים ביודעין מגע עם סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו – מאסר חמש עשרה שנים. מגע עם סוכן חוץ
[תשכ"ז]
[24/ד]

(ב) ניסה אדם ליצור מגע עם סוכן חוץ, או שביקר במקום מגוריו או במקום עבודתו של סוכן חוץ או נמצא בחברתו, או שנמצא ברשותו שמו או מענו של סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו כדין המקיים מגע עם סוכן חוץ.

(ג) בסעיף זה, "סוכן חוץ" – לרבות מי שיש יסוד סביר לחשוד בו כי עסק, או נשלח לעסק, מטעם מדינת חוץ או למענה, באיסוף ידיעות סודיות או במעשים אחרים העשויים לפגוע בבטחון מדינת ישראל.

(ד) לא יורשע אדם לפי סעיף זה אם הוכח לבית המשפט שלא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בבטחון המדינה.

115. (א) מי שנכנס למקום מוגבל, ניסה לחדור לתוכו, שהה בו, ניסה להתחקות על מבנהו או על הנעשה בו, או ללא הסבר סביר שוטט בקרבתו – כשאינו מוסמך לכך – וכן מי שניסה להפריע או להטעות זקיף או שומר המופקד על מקום מוגבל, דינו – מאסר שלוש שנים; התכוון בכך לפגוע בבטחון המדינה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים. כניסה למקום
צבאי
[25/ד]

(ב) בסעיף זה, "מקום מוגבל" – מקום המוחזק ביד צבא הגנה לישראל או המשמש למטרה בטחונית, ועל הכניסה אליו הופקדה שמירה או שהיא מוגבלת לפי הודעה שהוצגה באופן בולט מחוצה לו.

116. העושה אחת מאלה בכוונה להכין מעשה עבירה לפי סימן זה שענשה מאסר שבע שנים או עונש חמור מזה, או לסייע לאדם אחר להכין מעשה עבירה כאמור, דינו – מאסר חמש שנים; מעשה הכנה
[26/ד]

- (1) מזייף מסמך או מחזיק מסמך מזויף;
- (2) מחזיק מסמך רשמי או משתמש בו כשאינו מוסמך לכך;
- (3) משתמש בטענות שוא או מוסר ביודעין הודעה כוזבת;
- (4) משתמש ללא סמכות כדין במדים של צבא הגנה לישראל או של משטרת ישראל או במדים רשמיים אחרים;
- (5) מחזיק ללא סמכות כדין חותם או חותמת או נייר רשמיים או סיסמה סודית.

סימן ה': סודות רשמיים

117. (א) עובד הציבור שמסר, ללא סמכות כדין, ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, וכן מי שהגיעה אליו ידיעה בתוקף תפקידו כעובד הציבור, ולאחר שחדל מהיות עובד הציבור מסרה, ללא סמכות כדין, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, דינו – מאסר שלוש שנים. גילוי בהפרת חובה
[נושכ"ז]
[27/ד]

(ב) עובד הציבור שהתרשל בשמירת ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, או שעשה מעשה שיש בו כדי לסכן בטחונות של ידיעה כאמור, דינו – מאסר שנה אחת.

(ג) הגיעה לאדם ידיעה בתוקף תפקידו כעובד הציבור, והוא החזיקה, ללא סמכות כדין, בניגוד להוראות שניתנו לו בדבר החזקתה, או לאחר שחדל מהיות עובד הציבור, דינו – מאסר שנה אחת.

- (ד) (1) לנאשם לפי סעיף קטן (א) תהא זו הגנה טובה שהידיעה כבר פורסמה לרבים על פי סמכות כדין או הועמדה לעיון הרבים על פי סמכות כדין.
- (2) לנאשם לפי סעיף קטן (א) בשל מסירת ידיעה לאחר שחדל להיות עובד הציבור תהא גם זו הגנה טובה, שמסירת הידיעה היתה כעבור חמש שנים מהיום שחדל להיות עובד הציבור ושהידיעה לא נגעה לבטחון המדינה או ליחסי חוץ שלה ושבמסירת הידיעה לא היה משום פגיעה בדבר שיש לציבור זיקה בו או פגיעה בזכותו של יחיד.

118. (א) היה אדם בעל חוזה עם המדינה או עם גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב]²³, ובחוזה יש התחייבות לשמור בסוד ידיעות שיגיעו אליו עקב ביצוע החוזה, והוא מסר, ללא סמכות כדין, ידיעה כאמור לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, דינו – מאסר שנה אחת.

(ב) בסעיף זה, "בעל חוזה" – לרבות מי שהועסק, כעובד או כקבלן, לשם ביצוע החוזה; ואולם תהא זו הגנה טובה לנאשם לפי סעיף זה שלא ידע על ההתחייבות לשמור ידיעות כאמור בסוד ושהוא מסר את הידיעה בתום לב.

119. מי שנמסר לו מסמך רשמי בתנאי מפורש שעליו לשמרו בסוד, והוא מסרו לאדם שאינו מוסמך לקבלו, דינו – מאסר שנה אחת; התרשל בשמירתו או עשה מעשה שיש בו כדי לסכן בטיחותו של המסמך, דינו – מאסר ששה חדשים.

120. מי שעשה, מכר או מסר חותם או חותמת או נייר המתחזים כרשמיים, וכן מי שעשה, מכר או מסר מדים של צבא הגנה לישראל או של משטרת ישראל או מדים רשמיים אחרים, ללא סמכות כדין, דינו – מאסר שנה אחת; התכוון להכין מעשה עבירה לפי פרק זה שענשה מאסר שבע שנים או עונש חמור מזה, דינו – מאסר חמש שנים.

סימן ו': פגיעה ביחסי חוץ

121. (א) הקושר קשר לעשות מעשה נגד מדינה ידידותית או נציגיה או נגד ארגון או מוסד של מדינות או נציגיהם, ובמעשה היה כדי לפגוע בענין שיש לישראל בקיום יחסים בינה לבין מדינה, ארגון או מוסד כאמור, דינו – מאסר שבע שנים.

(ב) על אף האמור בכל דין, העושה מעשה עבירה בכוונה להזיק ליחסים בין ישראל לבין מדינה, ארגון או מוסד כאמור בסעיף קטן (א) או לענין שיש בהם לישראל, דינו – מאסר עשר שנים; ואם ענשו על עבירה כאמור, אף בלי שהוכחה הכוונה האמורה בסעיף קטן זה, הוא מאסר שבע שנים או יותר, דינו – מאסר עולם.

(ג) בסעיף זה, "מדינה ידידותית" – מדינה המקיימת קשרים דיפלומטיים או מסחריים עם ישראל או המרשה לאזרחי ישראל לבקר בארצה.

122. (א) אזרח ישראלי שהתנדב לשרת בכוחות המזוינים של מדינת חוץ, דינו – מאסר שלוש שנים; ואזרח ישראלי ששירת בכוח מזויין של מדינת חוץ, רואים אותו כאילו התנדב לשרת, כל עוד לא הוכיח ההפך.

(ב) מי שגייס בישראל תושב ישראל לכוח מזויין של מדינת חוץ, והמגייס אינו נציגה הרשמי של אותה מדינה והמגוייס אינו אזרח, דינו – מאסר חמש שנים.

²³ ס"ח תשי"ח, עמ' 92.

(ג) לא ישא אדם באחריות פלילית לפי סעיף זה על מעשה שעשה בהיתר על פי דין או על פי הסכם בין ישראל לבין מדינה אחרת או מוסד או ארגון בינלאומי, או בהיתר שניתן מטעם הממשלה, אם לאותו אדם ואם לאותו מעשה ואם בדרך כלל.

סימן ז': סדרי דין

123. לא יוגש כתב אישום לפי פרק זה אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב.

אישום
[33/ד]

124. (א) שופט בית המשפט העליון רשאי, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, לצוות על מעצר אדם החשוד בעבירה לפי סימנים ב' או ד' לתקופה שיקבע או שיאריך ושללא תעלה בכל פעם על שלושים יום ובכללה על ארבעה חדשים.

מעצר לפי בקשת
היועץ המשפטי
[34/ד]

(ב) פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט—1969²⁴ (להלן בסימן זה — הפקודה), לא תחול על מעצר לפי סעיף זה.

(ג) לגבי מעצר לפי סעיף זה נתונות הסמכויות האמורות בסימן ב' לפרק ג' של חוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה — 1965, לגבי בית המשפט העליון או לשופט בית המשפט העליון שקבע לכך.

125. הפקודה תחול על מעצר של חשוד בעבירה לפי פרק זה, אם המעצר לא נתבקש לפי סעיף 124, ואולם קצין משטרה בכיר רשאי לצוות על מעצרו של אדם החשוד בעבירה לפי סימנים ב' או ד' לתקופה של חמישה עשר ימים, בטרם יובא לפני שופט; לפני מתן צו המעצר או תוך ארבעים ושמונה שעות לאחר נתינתו ישמע הקצין את החשוד.

מעצר רגיל
[35/ד]

126. היה המפקח הכללי של המשטרה, או קצין משטרה בכיר שהוא הסמך לכך, משוכנע כי יש יסוד מספיק להניח שנעברה עבירה לפי סעיפים 111 או 112 או שעומדים לעבור עבירה לפי אחד הסעיפים האלה, והוא סבור כי העגין אינו סובל דיחוי וכי בטחון המדינה דורש פעולה מיד, רשאי הוא לתת לשוטר הוראה בכתב חתומה בידו, לערוך חיפוש בקשר לאותה עבירה, ודין אותה הוראה יהיה, לכל דבר, כדין צו חיפוש שנתן שופט בית משפט שלום על פי הפקודה, ובלבד שהוראה כאמור תאושר בידי שופט תוך שלושה ימים אחרי נתינתה.

חיפוש משטרה
בשעת הדחק
[36/ד]

127. היה מפקד יחידה צבאית בדרגת רב סרן ומעלה משוכנע כי יש יסוד מספיק להניח שנעברה עבירה לפי סעיפים 111, 112 או 115, והוא סבור כי העגין אינו סובל דיחוי וכי בטחון המדינה דורש פעולה מיד, ואין אפשרות לפעול לפי סעיף 126, רשאי הוא לתת לחייל הוראה בכתב חתומה בידו לערוך חיפוש על גופו ובכליו של אדם בקשר לאותה עבירה, ודין אותה הוראה יהיה, לכל דבר, כדין צו חיפוש שנתן שופט בית משפט שלום לפי הפקודה, ובלבד שלא ייערך חיפוש לפי סעיף זה בבית מגורים; הוראה כאמור תאושר בידי שופט בית משפט שלום או בידי גשיא בית דין צבאי מחוזי תוך שלושה ימים אחרי נתינתה.

חיפוש צבאי
בשעת הדחק
[37/ד]

128. היה בית המשפט השומע משפט בעבירה לפי סימנים ב' או ד' סבור כי בטחון המדינה מחייב שמירת סודיות במידה שאין להשיגה באמצעים על פי כל דין אחר, רשאי הוא לצוות—

סודיות הדין
[38/ד]

(1) כי הנאשם או סניגורו לא יהיו נוכחים בהליך מסוים או לא יעיינו בראיה מסוימת;

(2) כי בית המשפט ישב, בהליך מסוים, במקום שמחוץ לבנין בית המשפט;

(3) כי דבר שנאמר או ראיה שהוגשה בהליך מסוים, יישמרו בטוד, באופן ובמידה שבית המשפט יקבע;

²⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

ובלבד שבית המשפט לא ישתמש בסמכותו לפי פסקה (1), אם לא הובטח להנחת דעתו שתהא לנאשם הגנה מלאה, לרבות סניגור שמינה בית המשפט או שבחר הנאשם במקום הסניגור שייעדר או שלא יעדיין בראיה כאמור.

מכשירי עבירה
[39/ד]

129. (א) הורשע אדם בעבירה לפי פרק זה, רשאי בית המשפט לצוות כי כל נכס שבו השתמש או הסתייע העבריין כדי לעבור את העבירה יחולט לאוצר המדינה, אף אם לא הוכחה בעלותו של העבריין בנכס.

(ב) הטוען לזכות בנכס שחולט לפי סעיף קטן (א) והוא לא היה שותף לעבירה רשאי, תוך שנה מיום מתן צו החילוט או תוך מועד נוסף שנקבע בו לכך, לבקש מבית המשפט אשר ציווה על החילוט, שיבטל את החילוט ויצווה על מסירת הנכס לבעלו; לא נמצא הנכס עוד בעין, רשאי בית המשפט, אם הוא שוכנע שהיתה פשיעה או רשלנות בשמירתו, לחייב את אוצר המדינה בנזקים, בסכום שיקבע; נמכר הנכס, יבואו דמי מכרו במקומו.

(ג) סדרי הדין בהליכים לפי סעיף קטן (ב) ייקבעו בתקנות.

סימן ח': שונות

שמירת דינים
[40/ד]

130. הוראות פרק זה באות להוסיף על האמור בכל דין אחר ולא לגרוע ממנו.

עבירות חוץ
[41/ד]

131. מי שעבר עבירה לפי פרק זה בחוץ לארץ, יתן עליה את הדין בישראל; ואולם לא ישא אדם באחריות פלילית בשל עבירה לפי סעיפים 97, 98, 100, 104 או 121 שעבר בחוץ לארץ, אם בשעת העבירה לא היה אזרח ישראלי, תושב ישראל או חייב בנאמנות למדינת ישראל בין משום ששירת בשירות המדינה ובין מסיבה אחרת.

ביצוע
[43/ד]

132. שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק זה.

פרק ח': פגיעות בסדרי המשטר והחברה

סימן א': המרדה

מעשי המרדה
[א/59(1)(א)]

133. העושה מעשה לשם המרדה, או מנסה, מכין עצמו או קושר קשר עם חברו לעשות מעשה כאמור, דינו – מאסר חמש שנים.

פרטומי המרדה
[א/59(1)(ב), (ג), (2)]

134. (א) המפרסם מלים, או מדפיס פרסום, מפרסמו או משתקו, ויש בהם כדי להמריד, דינו – מאסר חמש שנים והפרסום יחולט.

(ב) המייבא פרסום שיש בו כדי להמריד, דינו – מאסר חמש שנים והפרסום יחולט, זולת אם לא היה לו יסוד להניח שיש בפרסום כדי להמריד.

(ג) המחזיק, ללא הצדק כדין, פרסום שיש בו כדי להמריד, דינו – מאסר שנה אחת והפרסום יחולט.

סייגים לאישום ולהרשעה
[א/59(3)–(5)]

135. (א) לא תוגש תביעה פלילית על עבירה לפי סעיפים 133 או 134 אלא תוך ששה חדשים מיום שנעברה, ולא ייתבע אדם לדין על עבירה כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה בכתב.

(ב) לא יורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 133 או 134 על פי עד אחד באין סיוע לעדותו.

המרדה – מהי
[א/60(1)]

136. לענין סימן זה, "להמריד" הוא אחת מאלה:

(1) להביא לידי שנאה, כוז או אי-נאמנות למדינה או לרשויות השלטון או המשפט שלה שהוקמו כדין;

- (2) להסית או לגרות את יושבי הארץ שינסו להשיג, בדרכים לא כשרות, שינויו של דבר שיסודו בדין;
 (3) לעורר אי רצון או מורת רוח בקרב יושבי הארץ;
 (4) לעורר מדנים ואיבה בין חלקים שונים של האוכלוסין.

137. באישום לפי סעיפים 133 או 134 לא תהא הגנה שהמלים שיש בהן לפי הטענה כדי להמריד הן אמת.

טענת אמת
אינה הגנה
[א/60(4)]

138. אין רואים מעשה, נאום או פרסום כהמרדה, אם מגמתם אינה אלא אחת מאלה:

בקורת ותעמולה
חוקיות
[א/60(5)]

- (1) להוכיח שהממשלה הוטעתה או טעתה במעשה שעשתה;
 (2) להוקיע טעויות או פגמים בדיני המדינה או בסדריה, או במוסד ממוסד דותיהם שהוקמו כדין, או בסדרי השלטון והמשפט, והכל כדי להביא לידי תיקון הטעויות או הפגמים;
 (3) לשכנע את אזרחי המדינה או יושביה שינסו להביא בדרכים כשרות לשינוי דבר שיסודו בדין;
 (4) להוקיע, מתוך מגמה לסלק, דברים המעוררים או העלולים לעורר מדנים או רגשי עוינות בין חלקים שונים של האוכלוסין.

139. באישום על פרסום שעשה שלוח למלים שיש בהן לפי הטענה כדי להמריד, תהא זו הגנה טובה לשולח שהפרסום נעשה בלא רשותו, הסכמתו או ידיעתו ולא מהעדר תשומת לב ראויה או זהירות שלו, וכי עשה כל שביכולתו לעזור בגילוי זהותם של האחראים לכתיבתו ולפרסומו.

הגנה בפרסומי
של שלוח
[א/61]

140. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

- (1) משביע את חברו בשבועה או בהתחייבות שכמוה כשבועה (לשתיהן ייקרא בסימן זה – שבועה), או נוכח בהשבעה כאמור ומביע הסכמתו לה, והיא באה לחייב את הנשבע לעבור עבירה שענשה מוות או מאסר עולם או מאסר עשרים שנים, או לחייבו להשתתף במעשה התקוממות או מרד;
 (2) נשבע את השבועה האמורה בפסקה (1) בלא שכפו אותו לעשות כן.

שבועה לעבור
עבירה חמורה
[א/63]

141. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר חמש שנים:

- (1) משביע את חברו שבועה, או נוכח בהשבעה ומביע הסכמתו לה, והיא באה לחייב את הנשבע לאחת מאלה:
 (א) לעבור עבירה שאין ענשה מוות, מאסר עולם או מאסר עשרים שנים;
 (ב) להפריע את שלום הציבור;
 (ג) להימנות עם התאגדות שהוקמה לעשיית מעשה כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב);
 (ד) לציית להוראותיו של ועד או של חבר אנשים שהוקמו שלא כדין, או של מנהיג או מפקד או אדם אחר שאין לו סמכות כדין ליתן את ההוראות;
 (ה) לא להלשין על חברו להתאגדות או על אדם פלוני או לא להעיד נגדם;
 (ו) לא לגלות קיומה של התאגדות אסורה, או מעשה אסור שנעשה או עומד להיעשות, או שבועה אסורה שהציע, שנשבע או שהשביע, הוא או אדם אחר, או לא לגלות את המשמעות של שבועה כאמור;
 (2) נשבע את השבועה האמורה בפסקה (1) בלא שכפו אותו לעשות כן.

שבועה לעבור
עבירה אחרת
[א/64]
(תשכ"ו)

142. מי שנשבע שבועה כאמור בסימן זה לא יוכל לטעון להגנתו שכפר אותו לעשות כן, אלא אם תוך ארבעה עשר יום לאחר השבועה, ואם היה מנוע מחמת אונס או מחלה – תוך ארבעה עשר יום לאחר שחזרה המביעה, מסר בתצהיר לפני שוטר את כל אשר ידוע לו בענין זה, לרבות שם האדם שהשיבעו או שבנוכחותו נשבע ואת מקומה וזמנה של השבועה; חייל בשירות פעיל או שוטר רשאי להצהיר כאמור לפני מפקדו.

143. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) מאמן או מדריך להשתמש בנשק או לבצע תרגילים, תנועות או פעולות צבאיים, ללא רשות הממשלה;

(2) נוכח באסיפה או בהתקהלות שאינן ברשות הממשלה, כדי לאמן או להדריך אנשים להשתמש בנשק או לבצע תרגילים, תנועות או פעולות צבאיים.

(ב) המתאמן או מיתרגל להשתמש בנשק או לבצע תרגילים, תנועות או פעולות צבאיים, בתוך אסיפה או התקהלות שנתכנסה ללא רשות הממשלה, או שהוא נוכח בהן כדי להתאמן או להיתרגל, דינו – מאסר שלוש שנים.

144. (א) המחזיק נשק ואין בידו להוכיח רשות על פי דין להחזקתו, דינו – מאסר שבע שנים.

(ב) הנושא או מוביל נשק ואין בידו להוכיח רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, דינו – מאסר עשר שנים.

(ג) בסעיף זה, "נשק" –

(1) כלי העשוי לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוונתו להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;

(2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור;

(3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוונתו להמית אדם או להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה.

(ד) מקום שנמצא בו נשק, רואים את מחזיק המקום כמחזיק הנשק כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

(ה) תעודה החתומה בידי קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה והיא מאשרת שחפץ פלוני הוא נשק, תשמש ראיה לדבר, כל עוד לא הוכח היפוכו; אולם הנאשם זכאי להזמין את חותם התעודה לחקירה, ואם עשה כן, לא תשמש התעודה ראיה אלא אם חותם התעודה נענה להזמנה; בית המשפט חייב להודיע לנאשם על זכותו להזמין את חותם התעודה לחקירה.

(ו) סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראת כל דין.

סימן ב': התאגדויות והתקהלויות

145. התאגדות אסורה, לענין סימן זה, היא –

(1) חבר בני אדם, מואגד או לא מואגד, שבחוקתו או בתעמולתו או בדרך אחרת הוא מטיף, מסית או מעודד לאחת מפעולות אסורות אלה:

(א) למוטט את סדרי השלטון בישראל במהפכה או במעשי חבלה;

(ב) להפיל בכוח או באלימות את הממשלה החוקית של ישראל או של מדינה אחרת, או כל ממשל מאורגן;

(ג) להרוס נכס של המדינה או נכס המשמש למסחר בפנים המדינה או עם ארצות אחרות, או לפגוע בנכסים כאמור;

- (2) חבר בני אדם, מואגד או לא מואגד, שבחוקתו או בתעמולתו או בדרך אחרת הוא מטיף או מעודד לעשות מעשה שמטרתו המפורשת או המשתמעת היא המרדה כמשמעותה בסימן א';
- (3) חבר בני אדם שלא הודיע את תקנותיו כפי שהוא מחוייב על פי הדין או שהוא מוסיף להתכנס לאחר שפורק לפי הדין;
- (4) חבר בני אדם, מואגד או לא מואגד, המסונף, או נחזה כמסונף, לארגון המטיף או מעודד לאחת התורות או המעשים האמורים בסעיף זה;
- (5) סניף, מרכז, ועד, קבוצה או סיעה של התאגדות אסורה וכל מוסד או בית ספר שבהנהלתה או שבפיקוחה.

146. המטיף או מעודד, בדיבור, בכתב או בדרך אחרת, לעשיית אחת הפעולות האסורות לפי סעיף 145, דינו – מאסר שלוש שנים.

מטיף להתאגדות אסורה
[71/א]

147. מי שמלאו לו שש עשרה שנים והוא חבר להתאגדות אסורה, ומי שתופש או פועל במשרה או בעמדה בה, או פועל כנציג שלה, או משמש מורה במוסד או בבית ספר המתנהלים או נחזים כמתנהלים בהנהלתה או בפיקוחה של התאגדות אסורה, דינו – מאסר שנה אחת.

חבר להתאגדות אסורה
[70/א]

148. המשלם דמי חבר או תורם להתאגדות אסורה, או לחשבונה, והמשדל לאחת מאלה, דינם – מאסר ששה חדשים.

תרומות להתאגדות אסורה
[72/א]

149. המדפיס, מפרסם או מעביר כדואר כל ספר, כתב עת, חוברת, עלון, מודעה או עתון של התאגדות אסורה, או בשבילה או לטובתה, דינו – מאסר ששה חדשים.

פרסום כתבי התאגדות אסורה
[73/א]

150. כתב אישום על עבירות לפי סעיפים 145 עד 149 לא יוגש אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו.

הגשת אישום
[76/א]

151. שלושה אנשים לפחות שנתקבלו לשם עבירה, או שנתקבלו למטרה משותפת, ואפילו כשרה, ומתנהגים באופן הנותן לאנשים שבסביבה יסוד סביר לחשוש שהמתקבלים יעשו מעשה שיפר את השלום, או שבעצם התקהלותם יעוררו אנשים אחרים, ללא צורך וללא עילה מספקת, להפר את השלום, הרי זו התקהלות אסורה, והמשתתף בהתקהלות אסורה, דינו – מאסר שנה אחת.

התקהלות אסורה
[80, 79/א]

152. התקהלות אסורה, שהתחילו לכצע בה את מטרתה בהפרת השלום שיש בה כדי להטיל אימה על הציבור, הרי זו התפרעות, והמשתתף בהתפרעות, דינו – מאסר שנתיים.

התפרעות
[80, 79/א]

153. ממונה על מחוז או קצין מחוז או שופט בית משפט שלום, ובהעדרם – שוטר בדרגת מפקח משנה ומעלה, הרואה שלושה אנשים לפחות מתפרעים, או חושש שהם עומדים להתפרע, רשאי, לאחר שהודיע על נוכחותו בתקיעת הצוצרה, בשריקת משרוקית או בכל אמצעי כיוצא באלה או ביריית אור "ירי" מאקדח – להורות להם שיתפזרו בשקט.

הוראת התפזרות
[82/א]

154. אם כעבור זמן סביר לאחר ההודעה וההוראה לפי סעיף 153, או לאחר שמתן ההודעה או ההוראה נמנע בכוח, מוסיפים אנשים במספר כאמור להתפרע, רשאי כל המוסמך ליתן הודעה והוראה כאמור, או שוטר, או כל אדם המסייע בידם, לעשות כל הדרוש כדי לפזר את המוסיפים להתפרע או לתפסם, ואם מישוהו התנגד לתפיסה יכול המוסמך להשתמש בכוח הדרוש בדרך סבירה כדי להתגבר על ההתנגדות, ובכל משפט פלילי או אזרחי לא ישא באחריות אם גרם פגיעה או מוות לאדם או נזק לרכוש.

פיזור מתפרעים
[83/א]

155. ניתנו הודעה והוראת התפוזות למתפרעים או למתקהלים כדי להתפרע ועבר זמן סביר לאחר מתן ההודעה וההוראה – כל המשתתף או ממשיך להשתתף באותה התקהלות או התפרעות, דינו – מאסר חמש שנים.
156. המונע או מפריע, בכוח, מתן ההודעה או הוראת ההתפוזות, דינו – מאסר חמש שנים, וכל היודע שמתן ההודעה או ההוראה נמנעו בכוח והוא משתתף בהתקהלות או בהתפרעות, דינו – מאסר שלוש שנים.
157. מתפרעים שגרמו, שלא כדין, נזק לבנין, לאניה, למסילת ברזל, למכונות, למבנה, לקן טלגרף, לקן חשמל, לקן צינורות או לצינור להספקת מים, דינו של כל אחד מהם – מאסר שבע שנים, ואם הרסו או השמידו, או התחילו להרוס או להשמיד, אחד הדברים האמורים, דינו – מאסר עשר שנים.
158. מתפרעים המונעים או מפריעים, שלא כדין ובכוח, טעינה או פריקה או הפלגה או שיט של כלי שיט, או שהם עולים אל כלי שיט שלא כדין ובכוח בכוונה לעשות אחד המעשים האמורים, דינם – מאסר שלוש שנים.

סימן ג': הפרעות לשלום הציבור

159. (א) המפרסם או משעתק אמרה, שמועה או ידיעה העלולות לעורר פחד ובהלה בציבור או להפריע את שלומו, והוא יודע, או יש לו יסוד להניח, שהן כוזבות, דינו – מאסר שלוש שנים.
- (ב) באישום לפי סעיף קטן (א) תהא לנאשם הגנה טובה בטענה שלא ידע, או שלא היה לו יסוד להניח, שהאמרה, השמועה או הידיעה הן כוזבות, ובלבד שהוכיח שנקט אמצעים סבירים כדי לאמת את דיוקן לפני פרסומן.
160. ראתה הממשלה שיש ביחסי העבודה הפרעות חמורות המסכנות את הכלכלה בארץ או את המסחר עם מדינות חוץ או פוגעות בהם, רשאית היא להכריז על מצב חירום לענין סעיף זה, וכל עוד לא בוטלה האכרזה יהא דינם של המשתתף בהשבתה או בשביתה בעבודה הנוגעת להובלת משא או להסעת נוסעים דרך עסק או מסחר בישראל או בינה לבין מדינות חוץ או למתן שירות ציבורי בישראל, ושל המסית, מסייע או מעודד להשבתה או לשביתה כאמור או להמשכתן – מאסר שנה אחת.
161. העושה אחד המעשים להלן תוך פגיעה בגופו או בנכסיו של חברו או איום או הפחדה או בכוח חרם או איום בחרם עליו או על נכסיו וללא כל סיבה או הצדק סבירים לחרם, דינו – מאסר שלוש שנים; ואלה המעשים:
- (1) מפריע לקיום שירות ציבורי או מחבל בו;
 - (2) מכריח או מפתה עובד ציבורי או עובד בעבודה הנוגעת לשירות ציבורי להתפטר או לנטוש עבודתו, או מונע אדם מלהציע או לקבל עבודה כאמור;
 - (3) מחבל או מפריע הובלת משא או הסעת נוסעים דרך עסק או מסחר בישראל או בינה לבין מדינת חוץ;
 - (4) מכריח או מפתה עובד בהובלה או בהסעה כאמור בפסקה (3) או בעבודה הנוגעת להן להתפטר או לנטוש עבודתו, או מונע אדם מלהציע או לקבל עבודה כאמור.
162. כתב אישום על עבירות לפי סעיפים 160 או 161 לא יוגש אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו.

סימן ד': סכסוכי עבודה

163. העושה שלא כדין אחד המעשים המנויים להלן, כדי להכריח את חברו לעשות מה שאינו חייב לעשות לפי הדין או להימנע מעשות מה שהוא רשאי לעשותו, דינו – מאסר שנה אחת:

הפרעה שלא כדין
למימוש זכות
[211/א]

(1) משתמש ב אלימות או באיומים נגדו או נגד אשתו או ילדיו, או פוגע בנכסיו;

(2) מהלך אחריו בלי הרף ממקום למקום;

(3) מסתיר מכשיר, מלבוש או כל נכס אחר השייך לחברו או נתון לשימוש, או שולל ממנו או מפריע את השימוש בו;

(4) עומד על המשמר ליד ביתו או ליד מקום מגוריו, עבודתו או עסקו או המקום שבזמנו בו, או ליד הגישה אליהם, או מונע את הגישה אליהם;

(5) הולך אחריו בצורה פרועה ברחוב או בדרך.

164. (א) על אף האמור בסעיף 163 רשאי אדם, למען עצמו או למען תאגיד, או למען מעביד יחיד או חבר בני אדם, לעמוד במקום שעובדים או עוסקים בו, או על ידו, כדי לסייע בסכסוך עבודה, אם כל מטרתו היא להשיג, או למסור, בדרכי שלום ידיעות, או לשכנע בדרכי שלום לעבוד או להימנע מעבודה.

היתר משמרות
[211, 210/א]
תנאי

(ב) בסעיף זה –

”סכסוך עבודה” – סכסוך בין מעבידים לעובדים או בין עובדים לעובדים, בנוגע למתן עבודה או אי מתן עבודה או להסכם עבודה או לתנאי עבודתו של עובד, למעט סכסוך שאחת מסיבותיו היא התנגדותם של עובדים למתן עבודה לעובדים אחרים מטעמי גזע, דת או לשון;

”עובד” – כל העובד במלאכה או בתעשייה אצל המעביד שעמו סכסוך העבודה או אצל מעביד אחר;

”תאגיד” – כל אגודה שנושמה לפי חוק האגודות העותמאני או לפי פקודת האגודות השייכות²⁵ או לפי פקודת החברות²⁶, ואחת ממטרותיה היא הסדר היחסים בין עובדים למעבידים, בין עובדים לעובדים או בין מעבידים למעבידים.

סימן ה': פגיעה במדינת חוץ

165. העושה בתחומי המדינה נסיון לארגן, להכין, לסייע או להקל כל נסיון הנעשה במדינת חוץ להרוס במעשי אלימות את סדרי השלטון של אותה מדינה, דינו – מאסר עשר שנים.

אלימות נגד מדינת
חוץ
[67/א(1)]

166. המבקש להסית למעשי איבה נגד ממשלתה של מדינה ידידותית, על ידי גאום במקום ציבורי או התקהלות פומבית או על ידי פרסום כתב, דינו – מאסר שלוש שנים.

הסתה לאיבה כלפי
מדינה ידידותית
[67/א(2)]

167. המוריד או הורס, בפומבי, דגל או סמל של מדינה ידידותית, או עושה מעשה אחר לפגוע בהם, והכל בכוונה להביע איבה או בוז לאותה מדינה, דינו – מאסר שלוש שנים.

פגיעה בדגל או
בסמל של מדינה
ידידותית
[68/א]

168. המפרסם, ללא צידוק או הצדק שהיו מתקבלים במשפט בשל לשון הרע על אדם פרטי, דבר המכוון לשמש חומר קריאה, או סימן או מצג חזותי, העלולים להשפיל, לחרף או לחשוף לשנאה או לבוז, מלך, נשיא, שליט, שגריר או אחד מרמי המעלה האחרים של מדינת חוץ, דינו – קנס 1500 לירות; ואם הדבר עלול או מכוון להפריע את השלום והידידות בין ישראל למדינה אחרת, דינו – מאסר שלוש שנים.

חילול כבודם של
גדולי מדינת חוץ
[77/א]

25 חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ד, עמ' 336.

26 חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ב, עמ' 155.

סימן ו': שוד ים

169. העושה מעשה של שוד ים או מעשה הקשור לשוד ים או כיוצא בו, דינו – מאסר עשרים שנים.

שוד ים
[78/א]

סימן ז': פגיעות ברגשי דת ומסורת

170. ההורס, מזיק או מחלל מקום פולחן, או כל עצם המוחזק מקודש לקהל אנשים, בכוונה לבזות דתם, או בידועין שהם עשויים לראות במעשה זה עלבון לדתם, דינו – מאסר שלוש שנים.

עלבון דת
[146/א]

171. המפריע במזיד אסיפת אנשים שנתאספו כדין לשם פולחן דתי, או תוקף במזיד אדם הממלא תפקיד באסיפה כאמור או את אחד מבאיה, ואין בידו להוכיח צידוק או הצדק כדין, דינו – מאסר שנה אחת.

הפרעה לפולחן
[147/א]
[תשכ"ו]

172. הנכנס שלא ברשות למקום פולחן או קבורה או למקום שיוחד לצרכי לווית המת או לשמירת עצמותיו של מת, או נוהג במת שלא בכבוד, או גורם הפרעה לאנשים שנתקהלו ללוויית המת, והכל בכוונה לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, או כשהוא יודע שהדבר עשוי לפגוע ברגשותיו של אדם או לבזות דתו, דינו – מאסר שלוש שנים.

כניסה ללא רשות
למקום פולחן
או קבורה
[148/א]

173. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה אחת:

פגיעה ברגשי דת
[149/א]

(1) מפרסם דבר דפוס, כתב יד, תמונה או דמות שיש בהם כדי לפגוע פגיעה גסה באמונתם או ברגשותיהם הדתיים של אחרים;

(2) מביע במקום ציבורי ובתחום שמיעתו של פלוני מלה או קול שיש בהם כדי לפגוע פגיעה גסה באמונתו או ברגשותיו הדתיים.

174. ההורס, משמיד או מפיל בנין או מצבה שיוחדו לשימוש הציבור או לגוי או גורם להם בזק, דינו – מאסר שלוש שנים.

פגיעה בבניני
ציבור ובמצבות
[150/א]

סימן ח': ריבוי נישואין

175. בסימן זה, "נישואין" – לרבות קידושין.

176. נשוי הנושא אשה אחרת, ונשואה הנישאת לאיש אחר, דינם – מאסר חמש שנים.

הגדרות
[1/ה]

ריבוי נישואין
[2/ה]

חזקת נישואין
[3/ה]

177. מי שהיה נשוי הוא בחזקת נשוי, לענין סעיף 176, כל עוד לא הוכיח שנישואיו הקודמים בוטלו או הופקעו, בין על ידי מות בן הזוג ובין על פי פסק דין סופי של בית המשפט או של בית הדין המוסמך או על פי דין התורה בדרך שאישר בית הדין המוסמך, ואין רואים אותו כפנוי אלא משעת המוות או משעה שניתן פסק הדין או האישור כאמור.

תקפן של נישואין
[4/ה]

178. לענין סעיף 176, אין נפקא מינה –

(1) אם תקפם של הנישואין הקודמים הוא לפי דין המדינה שבה נערכו או לפי דין דתי שעל פיו נערכו;

(2) אם הנישואין החדשים תקפים או בטלים;

(3) אם הנישואין החדשים נערכו מחוץ לישראל, וכלבד שבשעת הנישואין היה הנושא אזרח ישראלי או תושב ישראל.

היתר נישואין
לפי דין תורה
[5/ה]

179. היה הדין החל על הנישואין החדשים דין התורה, לא יורשע אדם על עבירה לפי סעיף 176 אם הנישואין החדשים נערכו לאחר שניתן לו היתר נישואין לפי פסק דין סופי של בית דין רבני ופסק הדין אושר בידי שני הרבנים הראשיים לישראל, ואם נבצר מאחד מהם למלא תפקידו – בידי מי שמינתה לכך מועצת הרבנות הראשית לישראל.

180. לא היה הדין החל על הנישואין החדשים דין התורה, לא יורשע אדם על עבירה לפי סעיף 176 אם הנישואין החדשים נערכו לאחר שהותרו לפי פסק דין סופי של בית הדין המוסמך על סמך אחת מאלה:

נישואין שהותרו
לפי דין אחר
[6/ה]

(1) בן זוגו מנישואין הקודמים אינו מסוגל, מחמת מחלת נפש שלקה בה, להסכים להפקעת הנישואין או לביטולם או להשתתף בהליך או בפעולה להפקעתם או לביטולם;

(2) בן זוגו מנישואין הקודמים נעדר בנסיבות המעוררות חשש סביר לחייו ולא נודעו עקבותיו לפחות שבע שנים.

181. התיר איש את קשר הנישואין על כרחיה של האשה, באין בשעת התרת הקשר פסק דין סופי של בית המשפט או של בית הדין המוסמך המחייב את האשה להתירה זו, דינו – מאסר חמש שנים.

התרת קשר
נישואין על כרחיה
של האשה
[7/ה]

182. (א) המסדר נישואין בידיעה שהם אסורים לפי דין או שאחד מבני הזוג עובר בהם עבירה, דינו – מאסר ששה חדשים.

עריכת נישואין
וגירושין אסורים
[8/ה]

(ב) המסדר גירושין בידיעה שהם אסורים לפי דין או שהאיש המגרש עובר בהם עבירה, דינו – מאסר ששה חדשים.

183. על אף האמור בפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א–1971, כשר בן הזוג להעיד נגד בן זוגו במשפט על עבירה לפי סימן זה, אך אין כופין להעיד לא בן זוג ולא מי שנישא לנאשם בנישואין שאינם תופסים.

עדותו של בן זוג
[9/ה]

סימן ט': בריונות ותקלות לציבור

184. לענין סימן זה –

הגדרות
[95, 93/א]

"פגיון" – לרבות חרב, סכין או מכשיר אחר שיש להם להב שחודו שנון, אם בעיקרם –

(1) לא נועדו לשמש במקצוע, במלאכה, בעסק או לצרכי בית;

(2) נועדו לשמש במקצוע, במלאכתו או בעסקו של הנושא אותם או לצרכי

בית, אך נישאים שלא לאותו שימוש;

"סכין" – לרבות כל מכשיר שאינו פגיון ויש לו להב, בין שחודו שנון ובין שאינו שנון, ולמעט סכין מתקפלת שאורך להבה אינו עולה על עשרה סנטימטרים ואי אפשר להפכה, בעזרת קפיץ או באמצעי אחר, לפגיון או לסכין שלהם קבוע.

185. המייצר פגיון, מוכרו, מציעו או מציגו למכירה, או נושא, במקום שעליו החילה הממשלה הוראות סעיף זה בצו, והמייבא פגיון, דינם – מאסר שלוש שנים.

פגיונות
[95, 90/א]

186. (א) הנושא סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו, במקום שעליו החילה הממשלה הוראות סעיף זה בצו, ולא הוכיח שהסכין היתה דרושה לו למטרה כשרה, דינו – מאסר שנה אחת.

סכינים
[95, 91/א]

(ב) מפקד משטרת המחוז שבו נמצא האדם נושא הסכין רשאי, לפי שיקול דעתו, בהתחשב בנסיבות הענין, להורות שלא יוגש כתב אישום לפי סעיף זה.

187. הממונה על תחנת משטרה רשאי להורות על חיפוש אצל אדם החשוד בנשיאת פגיון או סכין בניגוד לפקודה זו, ורשאי הוא לתפוסם.

סמכות לתפוס
פגיון או סכין
[92/א]

188. כל פגיון או סכין; שעליהם הורשע אדם לפי חוק זה – יחולט.

חילוט
[94/א]

189. הנכנס למקרקעין בדרך אלימה כדי להחזיק בהם, בין שהאלימות היא בהפעלת כוח למעשה נגד אדם אחר ובין שהיא באיומים או בפריצה או בכינוס אנשים במספר בלתי רגיל, דינו – מאסר שלוש שנים, אף אם הוא זכאי להיכנס לאותם מקרקעין, זולת אם המקרקעין היו שלו אבל מוחזקים בידי עובדו או שלוחו.

כניסה בכוח
[96/א]

190. האוחז, ללא אבק זכות, מקרקעין של אדם הזכאי להחזיק אותם על פי דין, ועלול בכך להביא לידי הפרת השלום או לחשש סביר של הפרת השלום, דינו – מאסר שלוש שנים.

אחזת מקרקעין בכוח
[97/א]

191. המשתתף שלא כדין בתגרה במקום ציבורי, דינו – מאסר שנה אחת.

תגרה
[98/א]

192. המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו – מאסר שלוש שנים.

איומים
[100/א]

193. (א) המתפרע או המפר את הסדר במקום ציבורי בהיותו שיכור, דינו – מאסר שלושה חדשים.

שכרות
[101/א]

(ב) המחזיק כלי נשק טעון, סכין או כל כלי זין קטלני אחר כשהוא שיכור, מותר לעצרו בלי צו מעצר, ודינו – מאסר ששה חדשים.

(ג) המספק משקה משכר לשיכור, או לאדם הנראה שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים, או מעודד אותם לשתות משקה משכר, דינו – קנס 75 לירות.

(ד) העושה מעשה כאמור בסעיף קטן (ג) והוא בעל עסק שנמכרים בו משקאות משכרים או עובד בעסק כזה, דינו – מאסר שלושה חדשים.

194. (א) המקים שאון או מהומה במקום ציבורי, בלי סיבה סבירה ובאופן העלול להפריע לתושבים או להביא להפרת השלום, דינו – מאסר שלושה חדשים.

מהומה ועלבון במקום ציבורי
[102/א]
[תשכ"ו]

(ב) המעליב אדם במקום ציבורי באופן העלול לעורר אדם הנוכח אותה שעה להפר את השלום, דינו – מאסר שלושה חדשים.

195. המוריד, משחית או משמיד, במזיד וללא רשות כראוי, הודעה, מודעה או תעודה שהודבקו, או נועדו להיות מודבקים, אל בנין או במקום ציבורי על פי דין או על פי הוראת עובד הציבור, דינו – מאסר שלושה חדשים.

השחתת מודעות
[103/א]
[תשכ"ו]

196. הכותב, מצייר, משרטט או חורת על מקרקעין של זולתו שלא כדין, או מדביק עליהם שלא כדין כל כתב או שלט, דינו – מאסר שנה אחת.

השחתת פני מקרקעין
[103/א]
[תשי"ז]

197. המנסה למנוע, לחבל או להפריע בחירות ציבוריות – בכוח, באלימות, באיומים או בכל מעשה שהוא עבירה לפי חוק זה, דינו – מאסר שלוש שנים.

הפרעה לבחירות
[104/א]

198. העושה מעשה העלול להביא לתקלה ציבורית, דינו – מאסר שלוש שנים.

תקלה ציבורית
[105/א]

199. (א) אלה דינם מאסר חמש שנים:
(1) מי שמחייטו, כולה או מקצתה, דרך קבע או בתקופה כלשהי, על רוחיה של זונה;

סרסרות למעשי
זנות
[1/ז(א), (ב)]

(2) מי שמקבל ביודעין מה שניתן בעד מעשה זנות של אשה או חלק ממה שניתן כאמור.

(ב) נעברה העבירה באשה שלמטה מגיל 18, או באשתו, בבתו או בבתו החורגת של העברייין, או כשהוא אפוטרופסה, מורה, מעבדה, ממונה עליה לפי דין או לפי הסכם, רופאה או עובד בית חולים שבו היא אושפזה, דינו – מאסר שבע שנים.

(ג) לענין סעיף זה אין נפקא מינה –

(1) אם הדבר שקיבל העברייין היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;

(2) אם קיבל את הדבר מהאשה או מאדם אחר;

(3) אם קיבל אתהן בעד מעשה זנות או חליפיו של אתהן.

200. גבר הגר עם זונה או שהוא רגיל להילוות אליה דרך קבע או משתמש בפיקוחו או בהשפעתו עליה בדרך שיש בה כדי לסייע בידה או להכריחה לזנות, חזקה עליו שהוא חי על רוחיה, וזולת אם הוכח היפוכו של דבר.

חזקת סרסרות
[1/ז(א)]

201. (א) ואלה דינם מאסר חמש שנים:

(1) מי שמשדל אשה למעשה זנות עם אדם אחר;

(2) מי שמשתמש בכוח, בכפייה, באמצעי הרדמה או השכרה, באיומים או במרמה, כדי להביא אשה למעשה זנות עם אדם אחר, בין שנתקיים מעשה הזנות ובין אם לאו;

(3) מי שמעכב אשה בכל דרך שהיא נגד רצונה בבית זנות או מעכב אותה במקום אחר כדי להביאה למעשה זנות.

שידול למעשה
זנות
[2/ז]
[תשל"ג]

(ב) נעברה העבירה באשה שלמטה מגיל 18 או באשתו, בבתו או בבתו החורגת של העברייין, או כשהוא אפוטרופסה, מורה, מעבדה, ממונה עליה לפי דין או לפי הסכם, רופאה, או עובד בית חולים שבו היא אושפזה, או נעברה העבירה לפי פסקאות (2) או (3) לסעיף קטן (א) כשהעברייין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר שבע שנים.

[תשל"ג]

(ג) לענין סעיף זה אין נפקא מינה אם העברייין התכוון למעשה זנות בארץ או בחוץ לארץ.

202. (א) המשדל אשה לעזוב את מקום מגוריה, והוא מתכוון בכך להביאה לידי עיסוק בזנות, דינו – מאסר חמש שנים, ואם היתה האשה למטה מגיל 18, דינו – מאסר שבע שנים.

שידול לעסוק
בזנות
[3/ז]

(ב) המשדל אשה לעזוב את הארץ, והוא מתכוון בכך להביאה לידי עיסוק בזנות בחוץ לארץ, דינו – מאסר שבע שנים.

203. לענין סימן זה אין נפקא מינה אם העברייין ידע או לא ידע שהאשה היתה למטה מגיל 18.

חזקת ידיעה
[4/ז]

204. מי שמחזיק או מנהל מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, לשם עיסוק בזנות, דינו – מאסר חמש שנים.

החזקת מקום
לשם זנות
[7,5/ז]

205. מי שמשכיר או מחדש שכירות של מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, בידעו שהוא משמש או ישמש לאשה מקום למעשי זנות, דינו – מאסר ששה חדשים; והוא הדין אם לא הפסיק השכרתו של מקום לאחר שנודע לו שהוא משמש כאמור, על אף שיש בידו זכות להפסיקה ולתבוע פינוי בשל כך.

206. במשפט בשל עבירה לפי סימן זה בקשר למעשה זנות של אשה –
(1) כשרה אותה אשה להעיד נגד בעלה ונגד הוריה;
(2) אין רואים את האשה כשותפת לעבירה, אולם עדותה טעונה סיוע.

207. מי שהורשע בעבירה לפי סעיפים 199 עד 202 יוטל עליו עונש מאסר, אם כעונש יחיד ואם בצירוף עונש אחר, אך לא יוטל עליו מאסר על תנאי.

208. המניח לקטין בן שנים עד שבע עשרה שנים הנתון למשמורתו או להשגחתו, שידור בבית זנות או שיבקר בו תכופות, דינו – מאסר שלוש שנים.

209. (א) המפתה אדם הנמצא במקום ציבורי, בדיבור או בתנועות, למעשה בלתי מוסרי, דינו – מאסר שלושה חדשים.
(ב) הורו או אפוטרופסו של קטין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים, וכל אדם אחר שנמסרו לו האחריות או ההשגחה על קטין כאמור, המסייעים לקטין לעבור עבירה כאמור בסעיף זה, דינם – מאסר שלוש שנים.

210. הפונה לקטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים, או לאשה, ברמזים מגונים, דינו – מאסר שלושה חדשים.

211. גבר הנכנס בלבוש אשה למקום המיוחד לנשים, דינו – מאסר שנה אחת.

212. אשה הנמצאת במקום כלשהו לשם מגע מיני אסור, או בבית זנות, יהא כל המונע ממנה לבוש או כל חפץ אחר השייך לה, ככוונה להכריחה או לפתותה שתישאר שם, נחשב כאילו עיכב אותה, והוא הדין כשהלבוש שעליה היה שאול או נתון לה ממנו או על פיו והוא מאיים עליה במשפט אם תקח אתה את הלבוש; לא יינקטו הליכים משפטיים נגד אשה כאמור על שהיא לקחה או מחזיקה את הלבוש שהיה דרוש כדי לצאת משם.

213. (א) שופט בית משפט שלום רשאי ליתן צו חיפוש המסמין את האדם הנקוב בצו לערוך חיפוש בכל חצרים, אם יש לו יסוד להניח שהם משמשים למטרה אסורה לפי סימן זה או לפי סימן ה' של פרק י' או שבהם מעוכב או חבוי או מצוי אדם שנעשתה או עומדת להיעשות לגביו עבירה לפי הסימנים האמורים; נמצא האדם באותם חצרים, רשאית המשטרה לעכבו במקום בטוח עד תום החקירה או, לפי הוראת השופט, למסרו להוריו או לאפוטרופסו או לעשות בו בדרך אחרת לפי הנסיבות.

(ב) צו שניתן לפי סעיף זה יחולו עליו סעיפים 27 עד 31 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט–1969; אולם סעיף 26 לפקודה לא יחול.

(ג) "חצרים", לענין סעיף זה – לרבות כלי שיט, רכבת וכל כלי רכב אחר.

(ד) יראו אשה כמעוכבת שלא כחוק למטרות בלתי מוסריות, אם נעצרה, לשם מגע מיני אסור בין בכלל ובין עם אדם פלוני, ונתקיימה בה אחת מאלה:
(1) טרם מלאו לה שש עשרה שנים;

(2) מלאו לה שש עשרה אך טרם מלאו לה שמונה עשרה שנים, והיא מעוכבת נגד רצונה או נגד רצונם של אביה, אמה או האדם הממונה כחוק לדאוג לה או לפקח עליה;

(3) מלאו לה שמונה עשרה שנים והיא מעוכבת נגד רצונה.

214. (א) העושה אחת מאלה, דינו — מאסר שלוש שנים:

(1) מוכר חומר תועבה, או מחזיקו, מדפיסו או מעתיקו לשם מכירה, השכרה או הפצה;

(2) מציג חומר תועבה לראווה או מפיצו לשם הצגה במקום ציבורי;

(3) מנהל עסק למכירה, לפרסום או להצגה של חומר תועבה, או משתתף בו;

(4) מפרסם במודעה, או מודיע ברבים בכל דרך אחרת, שפלוגי עוסק במכירה, בהדפסה, בהעתקה, בהצגה או בהפצה של חומר תועבה, או שניתן להשיג חומר תועבה אצל פלוגי במישרין או בעקיפין.

(ב) אין הבדל, לענין סעיף זה, אם חומר התועבה הוא דבר שבדפוס או שבכתב, או תמונה, תצלום, שרטוט, דגם או כל חפץ אחר העשוי לגרום להשחתת המוסר.

סימן י"א: מטרדים

215. (א) העושה מעשה שלא הותר בדין או במנע מעשות דבר שחובתו לעשות לפי הדין וגורם בכך לציבור פגיעה, סכנה או הטרדה, או מפריע לו, או גורם לו אי נוחות, בשימוש בזכות הרבים, הרי זה מטרד לציבור, ודינו — מאסר שנה אחת.

(ב) לענין מטרד לציבור אין הבדל אם האנשים שהמעשה או המחדל נוח להם מרובים על אלה שהוא גורם להם אי נוחות; אולם אם הוא מקל על חלק מן הציבור את השימוש כדין בזכויותיו אפשר שיראוהו כאילו אינו מטרד לשום אדם.

(ג) הנמצא במקום כלשהו לשם עיסוק בזנות, בנסיבות שיש בהן משום מטרד לזרע הסביבה או הפרעה לתנועה בדרכים, דינו — מאסר שנה אחת.

216. (א) העושה אחת מאלה, דינו — מאסר ששה חדשים:

(1) מתנהג מאופן פרוץ או מגונה במקום ציבורי;

(2) גורם לקטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים לפשוט יד או לקבץ נדבות במקום ציבורי, או משדל או מגיע לכך קטין כאמור;

(3) מתהלך כפושט יד או כמקבץ נדבות, או משתדל להשיג תרומות מכל מין שהוא, והכל באממלת כזב או מרמה;

(4) מתנהג במקום ציבורי באופן העלול להביא להפרת השלום;

(5) משוטט בחצרים או בקרבתם או בדרך או בכביש או בסביבתם, או במקום ציבורי, והכל בזמן ובנסיבות שיש בהם כדי להסיק שהוא נמצא שם למטרה אסורה או פסולה.

(ב) הפושט יד, או מקבץ נדבות, במקום ציבורי בחשיפת פצעים או מומים או באמ- צעים דומים, דינו — מאסר חודש ימים.

פרסום חומר
תועבה
[179/א]
[חשכ"ו]

מטרד לציבור
[189/א]

[תשל"ה]

התנהגות פסולה
במקום ציבורי
[193/א]
[1946, חשכ"ו]

217. מי שאינו חייל או שוטר והוא לוכש את מדי הצבא או המשטרה, או לכוש הדומה להם, או לכוש הנושא סימן המיוחד לחייל או לשוטר, באופן ובנסיבות העלולים לגרום בזיון המדים האמורים, או מעסיק אדם אחר בעשיית אחד המעשים האלה, דינו – מאסר שלושה חדשים.

218. העושה במזיד או בהתרשלות מעשה העלול להביא לידי התפשטותה של מחלה שיש בה סכנת נפשות או של מחלת מין והוא יודע, או שיש לו יסוד להניח, אפשרות זאת, דינו – מאסר שלוש שנים.

219. (א) המוכר בחזקת מאכל או משקה מצרך שעשוהו, או שנעשה ממנו, מזיק או בלתי ראוי למאכל או למשקה, והוא יודע זאת או שיש לו יסוד להניח כך, והמחזיק למכירה מצרך כאמור, דינם – מאסר שנה אחת.

(ב) המפגל מאכל או משקה ועושה אותו בכך מזיק, כשבדעתו למכרו למאכל או למשקה, או כשהוא יודע שהדבר עשוי להימכר לשם כך, דינו – מאסר שנה אחת.

220. קמעונאי של מצרכי מאכל או משקה, או מנהל מלון, אכסניה, מסעדה או עסק אחר למכירת מאכלים ומשקאות לצריכה בו במקום, שאינו שומר על נקינותם של המצרכים שהוא מספק, או עובר על תקנה בענין בריאות הציבור, דינו – מאסר ששה חדשים; בית המשפט המרשיע את העברין רשאי להורות על השמדת מצרכי מאכל או משקה שאינם ראויים לשמש מזון.

221. המעכיר או מזהם מי מעין, מיכל או מאגר או מי מקום אחר, ועושה אותם בכך פחות מתאימים למטרה שהם משמשים לה כרגיל, דינו – מאסר שלוש שנים.

222. המזהם לרצונו את האוויר ועושה אותו בכך מזיק, בדרך כלל, לבריאותם של בני אדם הגרים או מנהלים עסקים בסביבה, או של העוברים בדרך ציבורית, דינו – מאסר שלוש שנים.

223. המקים לצרכו רעש גדול או מפיץ לצרכו ריחות פוגעים או מזיקים, במקום ובנסיבות המסרידים בני אדם מן השימוש בזכות הרבים, דינו – מאסר שנה אחת.

סימן י"ב: משחקים אסורים, הגרלות והימורים

224. בסימן זה –

"משחק אסור" – משחק שבו עשוי אדם לזכות בכסף, בשווה כסף או בטובת הנאה לפי תוצאות המשחק, והתוצאות תלויות בגורל יותר מאשר בהכנה או ביכולת; "מקום משחקים אסורים" – חצרים שרגילים לערוך בהם משחקים אסורים, בין שהם פתוחים לציבור ובין שהם פתוחים לבני אדם מסוימים בלבד, ואין נפקא מינה אם הם מוחזקים גם למטרה אחרת;

"הגרלה" – כל הסדר שלפיו ניתן, בהעלאת גורלות או באמצעי אחר, לזכות בכסף, בשווה כסף או בטובת הנאה, והזכיה תלויה בגורל יותר מאשר בהכנה או ביכולת; "הימור" – כל הסדר שלפיו ניתן לזכות בכסף, בשווה כסף או בטובת הנאה, והזכיה תלויה בניחושו של דבר, לרבות הגרלה הקשורה בתוצאות משחקים ותחרויות בספורט.

225. המארגן או עורך משחק אסור, הגרלה או הימור, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס עשרים וחמישה אלפים לירות.

226. אמשחק משחק אסור, דינו – מאסר שנה אחת או קנס חמשת אלפים לירות.

227. המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים, או כל דבר אחר, הבאים להעיד על זכות להשתתף בהגרלה או בהימור, וכן המדפיס או המפרסם הודעה על הגרלה או על הימור, דינו – קנס אלפיים לירות.

השתתפות בעריכת הגרלות והימורים [4/ט]

228. המחזיק או מנהל מקום משחקים אסורים, או מקום לעריכת הגרלות או הימורים, או מקום שלא קויים לגביו צו לפי סעיף 229, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס עשרים וחמישה אלפים לירות; המשכיר חצרים או מרשה את השימוש בהם בידיעה שימשו מקום למשחקים אסורים או לעריכת הגרלות או הימורים, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס חמשת אלפים לירות.

איסור החזקה או הנהלה [5/ט] [תשל"ה]

229. (א) מפקד משטרת מחוז במשטרת ישראל רשאי להורות על סגירתו –

סגירת מקומות [ט/א5] [תשל"ה]

- (1) של מקום משחקים אסורים או מקום לעריכת הגרלות או הימורים;
- (2) של מקום המשמש לעריכת משחקים בקלפים, במכונות משחק וכיוצא באלה, אף אם משחקים אלה אינם בגדר משחק אסור ואף אם ניתן למקום רשיון לפי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968²⁷, אם הוא סבור שהמשך קיומו עלול לפגוע בשלום הציבור או בטובת תושבי הסביבה או להביא לעבריינות, לרבות לעריכת משחק אסור.

(ב) הרואה עצמו נפגע על ידי צו לפי סעיף קטן (א) רשאי לבקש את ביטולו בבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא המקום, ובית המשפט רשאי לבטל את הצו או לאשרו או לשנות בו.

(ג) הגשת בקשה לפי סעיף קטן (ב) לא תעכב את ביצועו של הצו אלא על פי החלטת בית המשפט.

230. הוראות סעיפים 225 עד 228 לא יחולו על משחק, הגרלה או הימור שנתמלאו בהם שלוש אלה:

נסיבות מיוחדות [ט/6]

- (1) עריכתם מכוונת לחגג אנשים מסויים;
- (2) אינם חורגים מגדר שעשוע או בידור;
- (3) אינם נערכים במקום משחקים אסורים או במקום לעריכת הגרלות או הימורים.

231. (א) הוראות סימן זה לא יחולו –

היתר [ט/7] [תשכ"ז]

- (1) על סוגי הגרלות או על הגרלה מסויימת, אשר לעריכתם ניתן מראש היתר מאת שר האוצר או מאת מי שהשר הסמיכו לכך;
- (2) על הימורים או הימור מסויים, שעורך מפעל הפיס בהיתר מראש מאת שר האוצר או מאת מי שהשר הסמיכו לכך, ובלבד שההימורים שיערכו כאמור לא יהיו על תוצאות של משחקים ותחרויות בספורט.

(ב) הודעה על מתן היתר לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

232. במשפט על עבירה בשל משחק אסור לפי סימן זה –

איות [ט/8]

- (1) רשאי בית המשפט להרשיע את הנאשם על יסוד עדות שותף לעבירה גם אם אין לה סיוע;
- (2) פסק דין במשפט פלילי שנקבע בו כי במקום פלוני נערך משחק אסור, מותר לקבלו כראיה על כך בכל משפט אחר לפי סימן זה, ואין נפקא מינה מי היה הנאשם.

²⁷ ס"ח חשכ"ח, עמ' 204.

(1) הנמצא במקום משחקים אסורים, והיה לקצין משטרה יסוד להניח שמשי-חקים בו משחקים אסורים אותה שעה, רואים אותו כאילו הוא משחק בו משחק אסור, כל עוד לא הוכיח שנמצא במקום למטרה אחרת בלבד;

(2) רואים משחק בקלפים, בקוביות או במכונת משחק כמשחק שבו עשוי אדם לזכות בכסף, בשווה כסף או בטובת הנאה, כל עוד לא הוכח ההיפך;

(3) רואים חצרים כמקום שרגילים לערוך בהם משחקים אסורים –

(א) אם נערך בהם משחק אסור לפחות שתי פעמים תוך ששה חדשים שקדמו לביצוע העבירה בידי הנאשם, כל עוד לא הוכח ההיפך; ואין נפקא מינה, לגבי הנאשם בהחזקתם, אם החזיק בהם כל תקופה זו ואם מקצתה;

(ב) אם שימשו מועדון למשחקים בקלפים, ונערך בהם משחק אסור לפחות פעם אחת תוך ששה חדשים שקדמו לביצוע העבירה בידי הנאשם.

חילוט מכשירי
משחק
[10/ט]

234. הורשע אדם בעבירה לפי סימן זה, רשאי בית המשפט לצוות שכלים או מכשירים או דבר אחר ששימשו לעריכת המשחק, ההגרלה או ההימור יחולטו לאוצר המדינה, ואין נפקא מינה אם הנאשם הוא בעלם או לאו.

חילוט מכשירי
עבירה
[10/ט]
[תשכ"ז]

235. (א) היה לשוטט יסוד סביר להניח כי כלים או מכשירים, כרטיסים או כל דבר אחר שימשו לארגונם או לעריכתם של משחק, הגרלה או הימור אסורים, רשאי הוא לתפסם, ורשאי הוא לתפוס כספים, או דבר אחר, שהיה לו יסוד סביר להניח שנתקבלו כתוצאה מארגון המשחק, ההגרלה או ההימור האסורים או מעריכתם.

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין סעיף קטן (א).

(ג) נוכח בית המשפט כי דברים שנתפסו כאמור בסעיף קטן (א), למעט כספים, שימשו לארגונם או לעריכתם של משחק, הגרלה או הימור אסורים, או שנתקבלו כתוצאה מארגונם או מעריכתם, רשאי הוא לצוות, על פי בקשת שוטט או תובע, כמשמעותו בחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה–1965, על חילוטם לאוצר המדינה, אף אם לא הורשע אדם בעבירה בשל המשחק, ההגרלה או ההימור האסורים.

פרק ט': פגיעות בסדרי השלטון והמשפט

סימן א': שיבוש עשיית משפט

הגדרות
[116/א]

236. בסימן זה, "עדות" – אמרות בעל פה או בכתב שנאמרו לשם ראיה, למעט אמרות שלא בשבועה מפי נאשם בהליך פלילי, ולרבות חוות דעת שניתנו לשם ראיה ותרגומים מפי מתרגם בהליך שיפוטי.

עדות שקר
[118, 117/א]
[תשל"ג]

237. (א) המעיד בהליך שיפוטי, ביועצין, עדות כוזבת בדבר מהותי לגבי שאלה הנדונה באותו הליך, הרי זו עדות שקר, ודינו – מאסר שבע שנים; עשה כן בעד טובת הנאה, דינו – מאסר תשע שנים.

(ב) לענין עדות שקר אין נפקא מינה –

(1) אם ניתנה העדות בשבועה או בלא שבועה או בעיצום אחר שהותר על פי דין;

(2) באיזו צורה או טקס השתמשו להשבעת המעיד או לחיובו באמירת האמת, ובלבד שהיו בהסכמתו של המעיד;

- (3) אם בית המשפט, בית הדין או הרשות השיפוטית או ועדת החקירה היו מורכבים כראוי או יושבים במקום הראוי, ובלבד שפעלו, כל אחד בתפקידו, בהליך שבו ניתנה העדות;
- (4) אם המעיד הוא עד כשר ואם העדות היא קבילה בהליך השיפוטי.

[תשכ"ט]

238. הכודה ראייה, שלא בדרך של עדות שקר או של הדחה לעדות שקר, או המשתמש ביודעין בראיה בדויה כאמור, והכל בכוונה להטעות רשות שיפוטית או ועדת חקירה בהליך שיפוטי, דינו – מאסר חמש שנים.

בידוי ראיות

[119/א]

[תשכ"ט]

239. מי שביודעין מוסר תצהיר שקר, בין בשבועה או בהן צדק ובין שלא בשבועה ושלא בהן צדק, לפני מי שמוסמך לקבל את התצהיר, דינו – מאסר שלוש שנים.

שבועת שקר

[120/א]

240. (א) המוסר הודעות או עדויות בענין אחד בפני רשויות שונות, והודעותיו או עדויותיו סותרות זו את זו בשאלה עובדתית שהיא מהותית לגבי הענין, ועושה כן בכוונה להטעות, דינו – מאסר שנתיים.

עדויות סותרות

[120/א]

[תשכ"ה, תשכ"ט, תשל"ב]

(ב) "רשות", לענין סעיף זה – בית משפט הדן בפלילים, בית דין משמעתי, שוטר או רשות אחרת שערכו על פי דין חקירה קודם לאישום בבית המשפט או בבית הדין המשמעתי, ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט–1968²⁸, או מי שנתמנה לפי סעיף 13 לחוק האמור.

(ג) פרוטוקול של המשפט והודעה או עדות שנרשמו כדין בחקירה כאמור, יהיו ראיה לכאורה לדברי העד שבהם.

241. (א) מי שתחייב להעיד או למסור ראיה אחרת בהליך שיפוטי והוא מסרב לעשות כן, דינו – מאסר שנתיים.

סירוב להעיד

[120/א]

[תשכ"ח]

(ב) הטלת מאסר לפי סעיף 5 לפקודת בזיון בית המשפט²⁹ על אדם שסירב כאמור, אין בה כדי למנוע שפיטתו לפי סעיף קטן (א), אולם מי שנדון למאסר לפי סעיף קטן (א), תנוכה מענשו התקופה שבה היה אסור לפי סעיף 5 האמור.

242. היודע כי ספר, תעודה או דבר פלוגי דרושים, או עשויים להיות דרושים, לראיה בהליך שיפוטי, והוא, במזיד, משמידם או עושה אותם בלתי ניתנים לקריאה, לפענוח או לזיהוי, והכל בכוונה למנוע את השימוש בהם לראיה, דינו – מאסר חמש שנים.

השמדת ראיה

[122/א]

243. המוסר לשוטר או למי שמוסמך להגיש תביעה פלילית, ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו – מאסר שלוש שנים, ואם העבירה היא פשע – מאסר חמש שנים; ואין נפקא מינה אם הוגשה תביעה פלילית בעקבות הידיעה ואם לאו.

ידיעות כוזבות

[123/א]

[תשל"ג]

244. העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין זה, "הליך שיפוטי" – לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט.

שיבוש מהלכי משפט

[124/א]

[תשל"ג]

245. (א) המניע אדם, או מנסה להניעו, שבחקירה על פי דין לא ימסור הודעה או ימסור הודעת שקר, או יחזור בו מהודעה שמסר, דינו – מאסר חמש שנים.

הדחה בחקירה

[124/א (א), (ב)]

(ב) המניע או מנסה להניע כאמור בסעיף קטן (א) בדרך של מרמה, הטעיה, כוח, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה או כל אמצעי פסול אחר, דינו – מאסר שבע שנים.

²⁸ ס"ח תשכ"ט, עמ' 28.

²⁹ חוקי איי, כרך א', פרק כ"ג, עמ' 332.

246. (א) המניע אדם, או מנסה להניעו, שבהליך שיפוטי לא יעיד, או יעיד עדות שקר, או יחזור בו מעדות או מהודעה שמסר, דינו — מאסר שבע שנים.

(ב) המניע או מנסה להניע כאמור בסעיף קטן (א), בדרך של מרמה, הטעיה, כוח, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה או כל אמצעי פסול אחר, דינו — מאסר תשע שנים.

247. סעיפים 245(א) ו-246(א) לא יחולו על מעשה הבא להעמיד אדם על זכותו לפי דין להימנע מעדות או ממסירת הודעה, או על מעשה הנעשה כדין במהלכם של משפט או חקירה.

248. באישום על מניעת הודעה או עדות או על חזרה מהודעה או מעדות לפי סעיפים 245(א) או 246(א) תהיה לנאשם הגנה, אם יוכיח שעשה את המעשה למען גילוי האמת או מניעת שקר.

249. המטריד אדם בנוגע להודעה שמסר האדם, או עומד למסור, בחקירה על פי דין, או בנוגע לעדות שמסר האדם, או עומד למסור, בהליך שיפוטי, דינו — מאסר שלוש שנים.

250. המבקש להשפיע שלא כהוגן על תוצאותיו של הליך שיפוטי, בדברי שידול או בקשה הנשלחים אל שופט או אל פקיד בית המשפט, דינו — מאסר שנה אחת.

251. המפרסם שלא בתום לב, בכל דרך של פרסום, דין וחשבון לא מדויק על דיון בבית משפט או בועדת חקירה על פי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט—1968, דינו — מאסר ששה חדשים.

252. הפותח, בכל דרך של פרסום, פעולת התרמה למען תשלומם של קנס, הוצאות או פיצוי שפסק בית משפט בפלילים, או נותן פרסום להתרמה כזאת, דינו — מאסר ששה חדשים.

253. (א) המקבל או מנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו בעד אי גילוי או כיסוי של מעשה עוון או פשע או של כל ידיעה בנוגע למעשה כאמור, דינו — מאסר שלוש שנים.

(ב) המקבל או מנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו על מנת שלא ימסור עדות בחקירה על פי דין או במשפט, דינו — מאסר חמש שנים.

254. העושה אחת מאלה, דינו — מאסר ששה חדשים:

(1) מציע בפומבי פרס בעד השבת נכס שנגנב או שאבד, ובהצעתו זו משתמש במלים הבאות לומר כי מביא הנכס לא יישאל שאלות, או כי לא ייעצר ולא יוטرد;

(2) מציע בפומבי לכל מי שקנה נכס גנוב או אבוד או הלווה כסף עליו, להחזיר לו את הסכום ששילם או שהלווה או לתת סכום כסף או פרס אם יושב הנכס;

(3) מדפיס או מפרסם הצעה כאמור בפסקאות (1) ו-(2).

255. האומר או כותב דבר על שופט או דיין לענין כהונתו ככוונה לפגוע במעמדו, או מפרסם דברי גידוף נגד שופט או דיין כדי להחשיד או לבזות את דרכי השפיטה, דינו — מאסר שלוש שנים, אולם ביקורת כנה ואדיבה לטיב החלטתו של שופט או דיין בדבר שיש בו ענין לציבור לא תהא עבירה לפי סעיף זה.

256. (א) הנושא נשק, או נושא ללא הסבר סביר כלי או חומר פוגענים אחרים, בבנין של בית משפט או בית דין, או במקום אחר שבו מתקיימים הליכים שיפוטיים, דינו — מאסר שנתיים.

הדחה בעדות
[א/124(ג), (ד)]
[תשל"ג]

סייגים לתחולה
[א/124(ו) רישת]
[תשל"ג]

הגנה
[א/124(ו) סיפה]
[תשל"ג]

הטרת עד
[א/124(ה)]
[תשל"ג]

השפעה לא הוגנת
[א/125]

פרסום מסולף של
דיון משפטי
[א/127]

התרמה למען
תשלום קנס
[א/128]

חיפוי
[א/129]
[תשל"ג]

פרסומים על נכס
גנוב
[א/130]
[תשכ"ו]

זילות בית המשפט
[א/131]

נשיאת נשק
בבית המשפט
[א/131]
[תשל"ג]

(ב) סעיף זה לא יחול –

(1) על שוטר, או על מי שקיבל מרשות מוסמכת לפי חוק כלי היריה, תש"ט–1949³⁰, או ממנהל בתי המשפט או מטעמו היתר לשאת את הנשק או הכלי או החומר באותו בנין או מקום;

(2) בבית דין צבאי או בבית משפט צבאי כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי, תש"ט–1955, או במקום אחר שבו מתקיים הליך שיפוטי לפי החוק האמור – על מי שהותר לו הדבר לפי פקודות הצבא כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי, תש"ט–1955.

257. הבורח ממשמורת חוקית שהוא נתון בה בשל עבירה פלילית, דינו –

(1) אם הוא מואשם או מורשע בפשע – מאסר שבע שנים;

(2) בכל מקרה אחר – מאסר שלוש שנים.

בריחה

[א/133]

258. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) מסייע אסיר או עצור לברוח או לנסות לברוח ממשמורת חוקית;

(2) מכניס, או גורם שיוכנס, דבר לבית סוהר כדי להקל על בריחתו של אסיר או עצור.

סיוע לבריחה

[א/134]

259. המבריח או מנסה להבריח אדם, בכוח, ממשמורת חוקית, דינו –

(1) אם המוברח הואשם או הורשע בעבירה שענשה מוות או מאסר עולם – מאסר עשרים שנים;

(2) אם הואשם או הורשע בפשע אחר – מאסר שבע שנים;

(3) בכל מקרה אחר – מאסר שלוש שנים.

הברחת אדם

[א/132]

260. (א) היודע שפלוגי עבר עבירה ומקבל אותו או עוזר לו בכוונה שיימלט מעונש, הריהו מסייע לאחר מעשה, זולת אם היה בן זוגו, הורה, בנו או בתו של העבריין; ואולם אשה שבנוכחותו ובמרותו של בעלה קיבלה עובר עבירה שבעלה השתתף בה או עזרה לו, כדי שיימלט מעונש – אינה בגדר מסייעת; לענין סעיף זה, "עבירה" – למעט חטא.

מסייע לאחר

מעשה

[א/26(1), 27]

(ב) מסייע לאחר מעשה אפשר להעמיד לדין ולהרשיע, אף אם מבצע מעשה העבירה לא הורשע תחילה או שאי אפשר לנקוט הליכים נגדו או לאכוף עליו ענישה בשל העבירה.

261. מסייע לאחר מעשה, דינו –

(1) אם העבירה היתה פשע – מאסר שלוש שנים;

(2) אם העבירה היתה עוון – מאסר מחצית תקופת העונש שנקבע לאותה עבירה.

דין מסייע

לאחר מעשה

[א/26(2)]

262. מי שידע כי פלוגי זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט כל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או את השלמתו, דינו – מאסר שנתיים.

אי מניעת פשע

[א/33]

[1939]

263. מי שנצטווה כדין מפי עובד ציבורי, שוטר או אדם אחר, לעזור במניעת עבירות או במעצרו של אדם או במניעת הברחתו או בריחתו של אדם, והוא מסרב או נמנע מהגיש עזרה לפי יכולתו, דינו – מאסר שלוש שנים.

סירוב לעזור

במניעת עבירות

[א/135]

³⁰ ס"ח תש"ט, עמ' 143.

264. המקבל נכס, מסלקו, מעכבו, מסתירו או עושה בו מעשה אחר בידועין כי הנכס עוקל או ניטל על פי הוראת בית משפט, בכוונה להפריע או להכשיל את ביצוע העיקול או ההר-ראה, דינו – מאסר שלוש שנים.
265. השוכר, מסלק או עושה ללא מועיל, במזיד, חותם שהוטבע על פי הוראת רשות רשמית, בית משפט או בית דין, דינו – מאסר שנתיים; ואם היה מופקד על שמירת החותם, דינו – מאסר שלוש שנים.
266. המופקד על שמירת חותם שהוטבע על פי הוראה של רשות רשמית או של בית משפט או בית דין, והוא בהתרשלות מניח לחותם שישוכר או יסולק או יעשה ללא מועיל, דינו – מאסר ששה חדשים.
267. המפריע או מתנגד, במזיד, לאדם הממונה כדין על ביצוע הוראה או צו של בית משפט, בית דין או ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט–1968, או יושב ראש של ועדה כזו, דינו – מאסר שנה אחת.

סימן ב': העלמת עבירות

268. בסימן זה –
"עבירה פלילית" – אחת מאלה:
(1) עבירה לפי פרק ז' או לפי סימן ה' לפרק ט';
(2) עבירה נגד החיים, הגוף או המוסר שדינה מאסר שלוש שנים או יותר;
(3) עבירה לפי אחד הסעיפים שבסימן ד' לפרק ט' ושכפרקים י"א (למעט סעיפים 401 ו-429) ו"ב, או לפי סעיף 489, הפוגעת בנכסים או בזכויות של המדינה או של גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח–1958 [נוסח משולב];
"הליך של שפיטה" – הליך המכוון להביא לידי אחת מאלה:
(1) הוצאת אדם מגוף אשר הוא חבר בו;
(2) שלילת זכות אדם מזכויותיו בגוף כאמור;
(3) פרסום לגנאי ברכים על מעשיו של אדם;
(4) עיצום אחר שיש עמו גינוי ושאינו בעל משמעות דתית בלבד.
269. לא ימלא אדם תפקיד בהליך של שפיטה משהתעורר, תוך כדי שפיטה, חשש עבירה פלילית, אלא אם ניתנה הודעה ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
270. נמסרה הודעה כאמור בסעיף 269, או הואשם אדם בעבירה לפי סימן זה, והחליט היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו לנקוט הליכים בבית משפט, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לצוות על הפסקת השפיטה האמורה עד לגמר ההליכים בבית המשפט.
271. העובר על הוראה מהוראות סימן זה, דינו – מאסר שנה אחת.
272. באישום לפי סימן זה תהא הגנה טובה לנאשם אם יוכיח אחת מאלה:
(1) כי הודעה על אותו מעשה כבר נמסרה ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו או למשטרה;
(2) כי בשל אותו מעשה כבר התנהלה חקירה משטרתית או הואשם אדם.

סימן ג': תקיפת שוטרים

273. התוקף שוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או אדם אחר העוזר לשוטר, דינו – מאסר עד שלוש שנים ולא פחות מחודש ימים.

תקיפת שוטר בשעת מילוי תפקידו
[1/ג]

274. התוקף שוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק ונתקיימה בו אחת מאלה, דינו – מאסר עד חמש שנים ולא פחות משלושה חדשים:

תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות
[2/ג]

- (1) התכוון להכשיל את השוטר בתפקידו או למנוע או להפריע אותו מלמלאו;
- (2) היה מזויין בכלי יריה, אלה, מקל, אבן או כלי אחר;
- (3) התקיפה היתה בצוותא של יותר משלושה אנשים.

275. העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטר, דינו – מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים.

הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו
[3/ג]

פירוש
[4/ג]

276. בסימן זה, "תקיפה" – כמשמעותו בסעיף 378.

סימן ד': עבירות בשירות הציבור וכלפיו

277. עובד הציבור העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

לחץ של עובד הציבור
[א/109]
[1944]

- (1) משתמש, או מורה להשתמש, בכוח או באלימות נגד אדם כדי לסחוט ממנו, או מאחר שהואדם יש לו ענין בו, הודיה בעבירה או מידע בדבר עבירה;
- (2) מאיים על אדם, או מורה שיאיימו עליו, בפגיעה בגופו או בנכסיו, שלו או של אחר שהואדם יש לו ענין בו, כדי לסחוט מן האדם הודיה בעבירה או מידע בדבר עבירה.

278. עובד הציבור שיש לו מכוח משרתו סמכות שיפוטית או מינהלית לגבי נכסים מסוג מסויים או לגבי עיסוק בחרושת, במסחר או בעסק מסוג מסויים, והוא משתמש בסמכותו לגביהם בין בעצמו ובין על ידי אחר כשיש לו, במישרין או בעקיפין, זיקה פרטית בהם, דינו – מאסר שלוש שנים.

עובד הציבור שיש לו זיקה פרטית
[א/110]
[תשכ"ו, 1946]

279. עובד הציבור החייב או הרשאי להגיש דו"ח או הודעה בדבר סכום שהוא או אחר דורש, או בענין אחר הטעון אישור לשם קבלת כסף או טובין, והוא מגיש אותם בידיעה שהם כוזבים בפרט מהותי, דינו – מאסר שלוש שנים.

דרישות כוזבות של עובד הציבור
[א/111]
[1946]

280. עובד הציבור העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

- (1) תוך שימוש לרעה בסמכותו הוא עושה או מורה לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר;
- (2) נכנס למגוריו של אדם נגד רצונו, כשאין הדבר מותר לו על פי דין, או שלא לפי הסדרים שנקבעו לכך בדין.

שימוש לרעה בכוח המשרה
[א/112]
[תשכ"ו, 1946]

281. מי שמוסמך או נדרש על פי דין ליתן תעודת העשויה להשפיע על זכויותיו של אדם והוא נותן אותה בידעו שהיא כוזבת בפרט מהותי, דינו – מאסר חמש שנים.

תעודת כוזבת
[א/113]
[תשכ"ו, 1944]

282. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

התיימרות כבעל סמכות
[א/114]

- (1) מתיימר לפעול כבעל משרה שיפוטית, והוא איננו בעל משרה כזאת;

(2) מתיימר לפעול כמי שמוסמך על פי דין להשביע או לקבל תצהיר או לעשות כל פעולה אחרת בעלת אופי רשמי שרק מי שמוסמך לכך על פי דין רשאי לעשותה, ואין לו הסמכה כאמור;

(3) מתייצג כמי שמוסמך על פי דין לחתום על תעודה המעידה על תכנו של פנקס או רשומה המוחזקים בידי רשות חוקית או המעידה על עובדה או מאורע, והוא חותם על אותה תעודה כמי שמוסמך לכך ובידעו שאיננו מוסמך לכך.

283. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) מתחזה כעובד הציבור, כשאותו עובד נדרש מכוח תפקידו לעשות פעולה או להיות נוכח;

(2) מתייצג ככזב כעובד הציבור ומתיימר מכוח תפקידו זה לעשות פעולה או להיות נוכח במקום לשם עשיית פעולה.

התחזות כעובד
הציבור
[115/א]

מרמה והפרת
אמונים
[140/א]

284. עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו – מאסר שלוש שנים.

אי מילוי חובה
רשמית
[141/א]

285. עובד הציבור הנמנע במזיד למלא חובה המוטלת עליו על פי דין, דינו – מאסר שלוש שנים, זולת אם היה מילוי החובה כרוך בסכנה גדולה מזו שאדם בעל כוח ומרץ רגילים יכול לעמוד בה.

הפרת חובה
חוקית
[142/א]

286. המפר הוראת חיקוק במזיד, במעשה האסור לפי אותו חיקוק או בהימנעות ממעשה שעשייתו נדרשת לפי אותו חיקוק, והדבר נוגע לציבור, דינו – מאסר שנתיים; והוא, אם אין נראית מאותו חיקוק כוונה לעונש אחר על הפרתו.

הפרת הוראה
חוקית
[143/א]

287. המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית משפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין, דינו – מאסר שנתיים; והוא, אם לא נקבעו במפורש עונש אחר או הליך אחר לאותה הפרה.

העלבת עובד
הציבור
[144/א]

288. המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט–1968, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, דינו – מאסר ששה חדשים.

הסתה להימנע
מתשלומי חובה
[145/א]

289. המסית אדם, או קבוצת בני אדם, שלא לשלם, או לעכב, תשלום חובה שהודיעה עליו הממשלה ברשומות, בין שההסתה היא מפורשת ובין שהיא משתמעת, בין במלים שבעל פה או שבכתב ובין בסימנים או במוצגים חזותיים, ובין בדרכים אחרות, דינו – מאסר ששה חדשים; והוא הדין כמי שעושה מעשה, ככוונה להביא, או ביועצין שהוא עלול להביא, את אמצעי ההסתה האמורים, במישרין או בעקיפין בכל צורה שהיא, לידיעתם של אדם או של קבוצת בני אדם.

סימן ה': עבירות שוחד

לקיחת שוחד
[1/ב]
[תשכ"ד, תשל"ז]

290. (א) עובד הציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר שבע שנים או מאסר שבע שנים עם קנס עשרת אלפים לירות.

(ב) בסעיף זה, "עובד הציבור" – לרבות עובד של תאגיד המספק שירות לציבור.

מתן שוחד
[3/ב]
[תשכ"ד]

291. נותן השוחד דינו כדין לוקח השוחד, אלא שהעונש שהנותן צפוי לו הוא מחצית העונש האמור בסעיף 290.

292. (א) הנותן שוחד בכוונה להשפיע על קיומן, מהלכן או תוצאותיהן של תחרות ספורט או תחרות אחרת שיש לציבור ענין בקיומן או בתוצאותיהן, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ב) לוקח השוחד דינו כדין נותן השוחד.

293. אין נפקא מינה בשוחד –

דרכי שוחד

[ב/4]

- (1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;
- (2) אם היה בעד עשייה או בעד חדילה, השהיה, החשה, האטה, העדפה או הפליה לרעה;
- (3) אם היה בעד פעולה מסויימת או כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל;
- (4) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;
- (5) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר; אם ניתן לידי הלוקח או לידי אדם אחר בשביל הלוקח; אם לכתחילה או בדעבד; ואם הנהגה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר;
- (6) אם תפקידו של הלוקח היה של שררה או של שירות; אם היה קבוע או זמני ואם כללי או לענין מסויים; אם מילוי היה בשכר או בלי שכר, אם בהחל-גבולות או תוך קיום חובה;
- (7) אם גלקח על מנת לסטות מן השורה במילוי תפקידו או בעד פעולה שעובד הציבור היה חייב לעשותה על פי תפקידו.

[תשכ"ד]

294. (א) המבקש או המתנה שוחד, אף שלא נענה, כמוהו כלוקח שוחד.

הוראות נוספות

[ב/5]

(ב) המציע או המבטיח שוחד, אף שנדחה, כמוהו כנותן שוחד.

(ג) מי שמועמד לתפקיד אף שעדיין לא הוטל עליו, ומי שהוטל עליו תפקיד אף שעדיין לא התחיל במילוי, כמוהו כממלא את התפקיד.

(ד) במשפט על שוחד לא ייזקק בית המשפט לטענה –

- (1) שהיה פגם או פסול בהטלת התפקיד על הלוקח, במינויו או בבחירתו;
- (2) שהלוקח לא עשה או אף לא התכוון או לא היה מוסמך או רשאי לעשות את הפעולה.

295. (א) המקבל כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת על מנת לתת שוחד – דינו כאילו היה לוקח שוחד; ואין נפקא מינה אם ניתנה בעד תיווכו תמורה, לו או לאחר, ואם לאו, ואם התכוון לתת שוחד ואם לאו.

תיווך בשוחד

[ב/6] [תשכ"ג]

[תשכ"ד, תשל"א]

(ב) המקבל כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת על מנת שיביע, בעצמו או על ידי אחר, עובד הציבור כאמור בסעיף 290(ב) למשוא פנים או להפליה – דינו כאילו היה לוקח שוחד.

(ג) הנותן כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת למקבל כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) – דינו כדין נותן שוחד.

(ד) לענין סעיף זה, "קבלה" – לרבות קבלה בשביל אחר או על ידי אחר.

296. במשפט על עבירה לפי סימן זה רשאי בית המשפט להרשיע על יסוד עדות אחת, אף אם עדות של שותף לעבירה.

ראיות

[ב/7]

297. (א) הורשע אדם על עבירה לפי סימן זה, רשאי בית המשפט, נוסף על העונש שיטיל –

- (1) לצוות על חילוט מה שניתן כשוחד ומה שבא במקומו;
- (2) לחייב את נותן השוחד לשלם לאוצר המדינה את שווייה של התועלת שהפיק מן השוחד.

(ב) סימן זה אינו מוציא תביעה אזרחית.

פרק י': פגיעות בגוף

סימן א': גרימת מוות

הריגה

[213, 212/א]

[תשכ"ד]

298. הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו – מאסר עשרים שנים.

מחדל אסור – מהו
[217/א]

299. מחדל אסור הוא מחדל העולה כדי התרשלות פושעת במילוי חובה, בין שיש עמו כוונה לגרום מוות או חבלת גוף ובין שאין עמו כוונה כזאת.

רצח

[215, 214/א]

300. (א) העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו – מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(1) גורם במזיד, במעשה או במחדל אסורים, למותו של אביו, אמו, סבו או סבתו;

(2) גורם בכוונה תחילה למותו של אדם;

(3) גורם במזיד למותו של אדם תוך ביצוע עבירה או תוך הכנות לביצועה או כדי להקל על ביצועה;

(4) גורם למותו של אדם כשנעברה עבירה אחרת, כדי להבטיח לעצמו, או למי שהשתתף בביצוע אותה עבירה, בריחה או הימלטות מעונש.

[תשנ"ד]

(ב) מי שהורשע ברצח לפי סעיף 2(ו) לחוק לעשיית דין בנאצים ועוזריהם, תש"ו–1950, דינו – מיתה.

כוונה תחילה
[216/א]

301. (א) לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.

(ב) לענין ההחלטה וההכנה להמית, אין נפקא מינה אם החליט להמית את האדם או את מישהו, מסויים או בלתי מסויים, מכני משפחתו או מכני גזעו.

(ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסויים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה.

שידול או סיוע
להתאבדות
[225/א]
[תשכ"ד]

302. המביא אדם לידי התאבדות, בשידול או בעצה, או מסייע אדם להתאבד, דינו – מאסר עשרים שנים.

המתת תינוק
[226/א, (1), (2)]
[תשכ"ד, 1939]

303. (א) אשה שגרמה במזיד, במעשה או במחדל, למות ולדה שלא מלאו לו שנים עשר חדשים, ובשעת המעשה או המחדל היתה במצב של ערעור שיקול הדעת, משום שעדיין לא התלימה לגמרי מתוצאות הלידה או משום תוצאות ההנקה לאחר הלידה, הרי על אף היות העבירה לפי הנסיבות בגדר רצח או הריגה, דינה – מאסר חמש שנים.

(ב) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מסמכות בית המשפט להרשיע את מי שהואשמה בעבירה לפיו בעבירה של הריגה או של העלמת לידה, או לפטרה מעונש מחמת אי שפיות דעתה.

גרימת מוות
בהתרחשות
[218/א]
[תשכ"ו]

304. הגורם שלא בכוונה למותו של אדם מחוסר זהירות או במעשה פזיז או לא איכפתי, שאינם עולים כדי התרחשות פושעת, דינו – מאסר שלוש שנים.

נסיון לרצח
[222/א]
[תשכ"ו]

305. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר עשרים שנים:

(1) מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם;

(2) עושה שלא כדין מעשה, או נמנע שלא כדין מעשות מעשה שמחובתו לעשותו, בכוונה לגרום למותו של אדם, והמעשה או המחזל עלולים מטבעם לסכן חיי אדם.

נידון למאסר
שניסה לרצח
[223/א]
[תשכ"ו]

306. הנידון למאסר שניסה לבצע רצח, דינו – מאסר עשרים שנים.

307. הגורם, במישרין או בעקיפין, שאדם פלוני יקבל כתב איום ברצח, והגורם יודע תכנו של הכתב, דינו – מאסר שבע שנים.

איום בכתב לרצח
[224/א]

308. משעה שיצא הולד כולו חי מבטן אמו הריהו נחשב אדם לענין סימן זה, בין שנשם ובין שלא נשם, בין שיש לו מחזור דם ובין שאין לו, בין שנכרת חבל טבורו ובין שלא נכרת.

אדם – מאימתי
[220/א]

309. בכל אחד מן המקרים המנויים להלן יראו אדם כאילו גרם למותו של אדם אחר, אף אם מעשהו או מחזלו לא היו הגורם התכוף ולא היו הגורם היחיד למותו של האחר:

גרימת מוות – מהי
[219/א]

(1) הסב נזק גופני המצריך טיפול רפואי או כירורגי והטיפול גרם למותו של הנזוק, ואין נפקא מינה אם הטיפול היה מוטעה ובלבד שנעשה בתום לב ובידיעה ובמיומנות רגילות, שאם לא נעשה כן – לא יראו את מסב הנזק כמי שגרם למותו של הנזוק;

(2) גרם חבלת גוף שלא היתה מביאה למות הנחבל אילו נזקק לטיפול רפואי או כירורגי נכון או אילו נהג זהירות מספקת באורח חייו;

(3) באלימות או באיום באלימות הביא אדם לעשיית מעשה שגרם למותו, כשהמעשה נראה לנפגע כדרך טבעית בנסיבות המקרה להימלט מן האלימות או מן האיומים;

(4) במעשהו או במחזלו החיש את מותו של אדם הסובל ממחלה או מפגיעה שהיו גורמות למותו גם אילו לא מעשהו או מחזלו זה;

(5) מעשהו או מחזלו לא היה גורם מוות, אילו לא נצטרף עמו מעשה או מחזל של האדם שנהרג או של אדם אחר.

310. לא יראו אדם כמי שגרם למותו של אחר אם האחר מת כעבור שנה ויום אחד מיום שנגרם המוות ויום זה בכלל; מנין התקופה יתחיל מן היום שבו נעשה האחרון שבמעשים האסורים שגרמו למותו, או היום שבו חדל המחזל האסור שגרם למותו, הכל לפי הענין; נגרם המוות מקצתו במעשה אסור ומקצתו במחזל אסור, ימנו את התקופה מן היום המאוחר.

יום המוות
[221/א]

311. המשתדל להעלים דבר לידתו של וולד, בסלקו בחשאי את גוויית הולד, בין שמת לפני הלידה או בשעת הלידה ובין לאחריה, דינו – מאסר שנה.

העלמת לידה
[227/א]
[תשכ"ו]

הגדרות

[יג/1]

312. בסימן זה –

”מוסד רפואי מוכר” – מוסד או מרפאה ששר הבריאות הכיר בהם כמוסד רפואי לענין סימן זה, והודעה על כך פורסמה ברשומות;

”רופא נשים” – רופא מוסמך שהוא בעל תואר מומחה ביילוד ובגיניקולוגיה שניתן לו על פי פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל”ז–1976³¹ (להלן בסימן זה – הפקודה), או רופא מוסמך המתמחה, לשם קבלת אותו תואר, במוסד רפואי מוכר בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור.

איסור הפסקת

הריון

[יג/2]

313. מי שהפסיק ביודעין הריונה של אשה, בין בטיפול רפואי ובין בדרך אחרת, דינו – מאסר חמש שנים או קנס חמישים אלף לירות.

הפסקת הריון

באישור

[יג/3]

314. לא ישא רופא נשים באחריות פלילית בשל הפסקת הריונה של אשה אם נתקיימו כל אלה:

(1) הפסקת ההריון נעשתה במוסד רפואי מוכר;

(2) ניתן מראש אישור בהתאם לסעיף 316.

ועדה

[יג/4]

315. אישור לענין סעיף 314 יהיה מאת ועדה של שלושה; את חבריה יקבע, במוסד רפואי מוכר שהוא בית חולים רשום כאמור בטעיף 25 לפקודת בריאות העם, 1940³² – מנהל המוסד, ובמוסד רפואי מוכר אחר – שר הבריאות או מי שהוא הסמיך לכך; וזה הרכב הועדה:

(1) רופא מוסמך שהוא בעל תואר מומחה על פי הפקודה ביילוד ובגיניקולוגיה;

(2) רופא מוסמך נוסף שעיסוקו הוא באחד המקצועות הבאים: יילוד וגיניקולוגיה, רפואה פנימית, פסיכיאטריה, רפואת משפחה, בריאות הציבור;

(3) אדם הרשום כעובד סוציאלי על פי חוק שירותי הסעד, תשי”ח–1958³³.

אישור

[יג/5]

316. (א) הועדה רשאית, לאחר שנתקבלה הסכמתה המודעת של האשה, לתת אישור להפסקת ההריון אם ראתה שיש הצדקה לכך מחמת אחת מאלה:

(1) האשה היא למטה מגיל הנישואין, או מלאו לה ארבעים שנה;

(2) ההריון גורם בובע מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי או מיחסי עריות, או שהוא שלא מנישואין;

(3) הוולד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי;

(4) המשך ההריון עלול לסכן את חיי האשה או לגרום לאשה נזק גופני או נפשי;

(5) המשך ההריון עלול לגרום נזק חמור לאשה או לילדיה, מחמת תנאיה המשפחתיים או החברתיים הקשים של האשה ושל סביבתה.

(ב) לענין סעיף זה, ”הסכמה מודעת” של אשה להפסקת הריונה – הסכמתה בכתב

לאחר שהוסברו לה הסיכונים הגופניים והנפשיים הכרוכים בהפסקת ההריון; לענין זה הסכמתה של קטינה אינה טעונה אישור נציגה.

31 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ’ 594.

32 ע”ר 1940, תוס’ 1, עמ’ 191.

33 ס”ח תשי”ח, עמ’ 103.

(ג) לא תסרב הועדה לתת אישור בטרם נתנה לאשה הזדמנות להופיע בפניה ולמסור לוועדה את נימוקיה.

(ד) האישור יהיה בכתב ויפרש את הסיבה המצדיקה את הפסקת ההריון.

317. לא ישא רופא מוטמך באחריות פלילית בשל הפסקת הריונה של אשה אם נתקיימה אחת מאלה, ובלבד שניתנה על כך למנהל הכללי של משרד הבריאות הודעה מנומקת בכתב תוך חמישה ימים לאחר המעשה:

(1) היה צורך להפסיק את ההריון מיד, לשם הצלת חייה של האשה או כדי למנוע ממנה נזק חמור שאין לתקנו;

(2) הפסקת ההריון היתה תוך טיפול רפואי אחר בגופה של האשה ודבר ההריון לא היה ידוע לרופא קודם לכן והפסקתו היתה דרושה לאותו טיפול רפואי.

318. אין במתן אישור לפי חוק זה כדי לחייב רופא נשים להפסיק הריונה של אשה אם הדבר הוא בניגוד למצפונה או לשיקול דעתו הרפואי.

319. סעיף 14 לא יחול על עבירה לפי סימן זה.

320. אשה שבוצעה בה עבירה בניגוד לסימן זה לא תשא באחריות פלילית בקשר לעבירה זו.

321. שר הבריאות ממונה על ביצוע סימן זה והוא רשאי – בהתייעצות עם שר המשפטים ועם ועדת השירותים הציבוריים של הכנסת – להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר בעניינים אלה:

(1) תנאים לאישור מוסד רפואי כמוסד מוכר, הנוהל למתן אישור כזה, תקופת תקפו, חידושו וביטולו;

(2) הנוהל למתן אישורים לפי סעיף 316.

סימן ג': אחריות לשלום אדם

322. מי שעליו האחריות לאדם שמחמת גילו, מחלתו, ליקויו הרוחני, מעצרו או כל סיבה אחרת אינו יכול להפקיע עצמו מאותה אחריות ואינו יכול לספק לעצמו את צרכי חייו – בין שהאחריות מקורה בחוזה או בדין ובין שנוצרה מחמת מעשה כשר או אסור של האחראי – חובה עליו לספק לו את צרכי מחייתו, ויראוהו כמי שגרם לתוצאות שבאו על חייו או על בריאותו של האדם מחמת שלא קיים את חובתו האמורה.

323. מי שעליו כראש משפחה האחריות לילד בן ביתו שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים – חובה עליו לספק לו את צרכי מזייתו, ויראוהו כמי שגרם לתוצאות שבאו על חייו או על בריאותו של הילד מחמת שלא קיים את חובתו האמורה, אף אם אין הילד חסר ישע.

324. מי שהתחייב כמעביד לספק לעובד או לחניך שלא מלאו להם שש עשרה שנים מזון, מלבוש או דירה – חובה עליו לספקם להם, ויראוהו כמי שגרם לתוצאות שבאו על חייהם או על בריאותם מחמת שלא קיים את חובתו האמורה.

325. הנוטל על עצמו ומבצע, שלא בשעת כורח, טיפול רפואי או כירורגי או כל מעשה חוקי אחר שיש בו או שעלול להיות בו סכנה לחיי אדם או לבריאותו – חובה עליו שתהיה לו לשם כך מיומנות סבירה ושיפעל בזירות סבירה, ויראוהו כמי שגרם לתוצאות שבאו על חייו או בריאותו של אדם מחמת שלא קיים את חובתו האמורה.

הפסקת הריון
במקרים מיוחדים
[6/יג]

הסתייגות מטעמי
מצפון או שיקול
דעת רפואי
[7/יג]

אי תחולה
[8/יג]

סייג לאחריות
[9/יג]

ביצוע ותקנות
[11/יג]

אחריות לחסרי
ישע
[א/228]

אחריות לבן בית
קטין
[א/229]

חובת המעביד
[א/330]

חובת הממונה על
מעשה שיש בו
סכנה
[א/231]

חובת הממונה על
דבר שיש בו סכנה
[232/א]
[תשכ"ה]

326. מי שבאחריותו או בשליטתו נמצא דבר — בין חי ובין דומם, בין נייד ובין גייד — ממין או כתנאים שיש בהם כדי לסכן חיי אדם, בטיחותו או בריאותו אם לא ינהגו זהירות וקפידה בשימוש או בטיפול בו — חובה עליו לנקוט מידה סבירה של זהירות וקפידה למניעת הסכנה, ויראותו כמי שגורם לתוצאות שבאו על חיי אדם או על בריאותו מחמת שלא קיים את חובתו האמורה.

סימן ד': סיכון החיים והבריאות

שלילת כושר
ההתנגדות לשם
ביצוע עבירה
[233/א]
[תשכ"ו]

327. השולל מאדם או מנסה לשלול ממנו את כושר התנגדותו, באמצעי חניקה, בכוונה לבצע פשע או עוון או להקל על ביצועם או להקל על בריחתו של עבריין לאחר ביצועם או לאחר נסיון לבצעם, דינו — מאסר עשרים שנים.

הדברה בסמים
לשם ביצוע עבירה
[234/א]

328. הנותן או מנסה לתת לאדם סם או כל דבר מהמם או מדביר, בכוונה להשיג אחת המטרות האמורות בסעיף 327, דינו — מאסר עשרים שנים.

חבלה בכוונה
מחמירה
[235/א]
[תשכ"ו]

329. העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדין, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו — מאסר עשרים שנים:

- (1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדין;
- (2) מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין או בנשק מסוכן או פוגעני אחר;
- (3) גורם שלא כדין להתפוצצותו של חומר נפץ;
- (4) שולח או מוסר לאדם חומר נפץ או כל דבר מסוכן או מזיק אחר או גורם לאדם שיקבל כל חומר או דבר כאמור;
- (5) מניח, בכל מקום שהוא, חומר מרסק או נפיץ או נוזל משתך;
- (6) זורק על אדם חומר או נוזל כאמור בפסקה (5), או משתמש בהם על גופו בדרך אחרת.

נסיון לחבול
בחומר נפץ
[239/א]

330. המניח בכל מקום שהוא חומר נפץ שלא כדין, בכוונה לגרום חבלה לזולתו, דינו — מאסר ארבע עשרה שנים.

מניעת הצלה מכלי
שיט שבמצוקה
[236/א]
[תשכ"ו]

331. המונע או מפריע אדם שלא כדין במאמציו להציל את חייו או חיי אדם אחר כשהוא בכלי שיט הנתון במצוקה או בכלי שיט נטרף או כשהוא נמלט מכלי שיט כאמור, דינו — מאסר עשר שנים.

סיכון נוסע רכבת
[237/א]
[תשכ"ו]

332. העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע במסילת ברזל (להלן — מסילה) או לסכן את בטיחותו, דינו — מאסר עשרים שנים:

- (1) מניח דבר על המסילה;
- (2) מטפל במסילה, או בכל דבר שעליה או בקרבתה, בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החפשי והבטוח של המסילה או בבטיחותו של נוסע כאמור או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים;
- (3) יורה או זורק דבר אל אדם שעל המסילה או אל חפץ שעליה או גורם שהדבר יגע בהם;

(4) מראה אור או אות על המסילה או בקרבתה או מטפל בכל דרך באור או באות הקיימים שם;

(5) גורם לסיכון בטיחותו של נוסע כאמור בהימנעות מעשות מעשה שחובה עליו לעשותו.

333. החובל בחברו חבלה חמורה שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

חבלה חמורה
[238/א]

334. הפוצע חברו שלא כדין, דינו – מאסר שלוש שנים.

פגיעה
[א/241(א)]

335. נעברה עבירה לפי סעיפים 333 או 334 –

חבלה ופגיעה

(1) כשהעבריין נושא נשק חם או קר, דינו – כפל העונש הקבוע לעבירה;

בנסיבות

(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד

מחמירות
[א/251(א)]

או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם – כפל העונש הקבוע לעבירה.

[תשל"ג]

336. הגורם שלא כדין שיפעילו על אדם או שאדם יקח רעל או דבר מזיק אחר, בכוונה לפגוע בו או בזולתו או להרגיזו, דינו – מאסר שלוש שנים; סיכן בכך את חיי האדם או גרם לו בכך חבלה חמורה, דינו – מאסר ארבע עשרה שנים.

שימוש ברעל
מסוכן
[א/240, 241(ב)]

337. המפר ללא הצדק כדין את חובתו לספק לפלוני צרכי מחיה, ומסכן או עלול לסכן בכך את חייו, או פוגע או עלול לפגוע בכך בבריאותו פגיעת קבע, דינו – מאסר שלוש שנים.

אי סיפוק
צרכי מחיה
[א/242]

338. העושה אחת מאלה בדרך גמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

מעשי פזיזות
ורשלנות
[א/243]

(1) נוהג רכב או רוכב בדרך ציבורית;

(2) משיט כלי שיט או משחתף בהשטתו או בהפעלתו;

(3) עושה מעשה באש או בחומר לקיח, או אינו נוקט אמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה באש או בחומר לקיח שבהחזקתו;

(4) עושה מעשה לגבי מכוונות שבפיקוחו, שלו בלבד או עם אחרים, או אינו נוקט אמצעי זהירות נאותים מפני סכנה מסתברת הכרוכה בהן;

(5) עושה מעשה לגבי חומר נפץ שבהחזקתו, או אינו נוקט אמצעי זהירות נאותים מפני סכנה מסתברת הכרוכה בו;

(6) אינו נוקט אמצעי זהירות מפני סכנה מסתברת הכרוכה בחיה שבהחזקתו;

(7) נותן טיפול רפואי או כירורגי לאדם שהתחייב לטפל בו;

(8) מוכר, מספק, נותן או מפעיל תרופה או חומר מרעיל או מסוכן;

(9) משתמש בחומר מרעיל או מסוכן או מחזיק בו או מפקירו, או מפקיר מיכל שהוחזק בו חומר כאמור ויש בו כדי להרעיל או לסכן.

339. (א) המחזיק, משאיר או מפקיר כלי ירייה, חומר נפץ או חומר אחר שבכוחם לגרום נזק לאדם או לסכן חייו, ללא נקיטת אמצעי זהירות סבירים למנוע אדם אחר מלגרום בהם נזק לעצמו או לאחר, בין בטיפול כלשהו בהם ובין בלא טיפול, דינו – מאסר שנה.

הזנחת השמירה
של כלי ירייה
וחומרים מסוכנים
[א/243(א)]
[תשכ"ה]

(ב) סעיף זה לא יחול על מחזיק, משאיר או מפקיר הנתון לשיפוט צבאי לפי חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו–1955, במקום שהוא מחנה צבאי או שבו מתנהלות פעולות צבאיות,

או תוך כדי אימונים במסגרת הצבא, אולם יחול על מדריך כאמור בסעיף 5ב (ב) לחוק כלי היריה, תש"ט-1949, ובסעיף 22 (2) (ג) לחוק חמרי נפץ, תשי"ד-1954.³⁴

340. המשאיר או מפקיר דבר במקום שיש לילדים גישה אליו, ויש יסוד סביר להניח שילדים ישחקו בדבר או יטפלו בו בדרך אחרת, ושבעשותם כן הם עלולים להינזק בבריאותם או לטכן חייהם, ואינו נוקט אמצעי זהירות סבירים כדי למנוע תוצאות כאלה, דינו – מאסר שנה.

341. העושה מעשה שלא כדין, או נמנע מעשות מעשה שחובתו לעשותו, והמעשה או המחדל אינם מן המפורטים בסעיפים 338 עד 340, ונגרמה בהם חבלה לאדם, דינו – מאסר שנה.

342. המעלה אור כוזב או מציג סימן או מצוף כוזבים בכוונה להטעות אדם המשיט כלי שיט או כשהוא יודע שהם עלולים להטעותו, דינו – מאסר שבע שנים.

343. מי שכידועין או מתוך התרשלות מסייע אדם או גורם להסעתו, בשכר, בכלי שיט שאינו בטוח מפאת מצבו או מטענו, דינו – מאסר שלוש שנים.

344. העושה מעשה או אינו נוקט זהירות סבירה בנכס שבהחזקתו או בפיקוחו וגורם בכך סכנה, מכשול או נזק לאדם בדרך ציבורית או בנתיב שיט ציבורי, דינו – מאסר שלוש שנים.

סימן ה': עבירות נגד המוסר

345. הבעל אשה, שאינה אשתו, נגד רצונה תוך שימוש בכוח או באיימו עליה במוות או בחבלת גוף קשה, או כשהיא בחוסר הכרה או במצב המונע את התנגדותה, דינו – מאסר ארבע עשרה שנים.

346. הבעל אשה, שאינה אשתו, ביודעין שהיא לקריה בנפשה או בשכלה, או כשהסכמתה הושגה באיומים או במרמה לגבי מהות המעשה או מיהות העושה, דינו – מאסר עשר שנים.

347. (א) הבעל קטינה שלא מלאו לה שבע עשרה שנים והיא אינה אשתו, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) הבעל קטינה שלא מלאו לה שש עשרה שנים והיא אינה אשתו, דינו – מאסר ארבע עשרה שנים, ואולם אם היה לו יסוד סביר להניח שמלאו לה שש עשרה אך לא שבע עשרה שנים, דינו – מאסר חמש שנים.

(ג) באישום לפי סעיף זה תהא הגנה לנאשם אם היה לו יסוד סביר להניח שמלאו לקטינה שבע עשרה שנים.

348. הבעל, או מעודד או מסייע זולתו לבעול, נערה לא נשואה שמלאו לה שבע עשרה שנים וטרם מלאו לה עשרים ואחת שנים, והיא צאצאו או צאצא אשתו, או שהוא אפוטרור-פסה, או שנמסרה לו לשם חינוך או השגחה, דינו – מאסר חמש שנים.

349. (א) הבעל נערה נשואה לו שלא מלאו לה חמש עשרה שנים, דינו – מאסר שנתיים; אולם באישום על עבירה זו תהא הגנה לבעל, אם הנערה הגיעה לבגרות מינית ולפני הבעילה היתה בידו תעודה של רופא בעל רשיון כחוק, האומרת שאין לחשוש שבעיית-לחה תגרם לנזק גופני.

³⁴ סי"ח תשי"ד, עמ' 64.

(ב) המשתדל, במכשיר או באמצעי פסי אחר, להקל את בעילתה של נערה נשואה לו שלא מלאו לה חמש עשרה שנים, דינו – מאסר שנתיים.

350. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר ארבע עשרה שנים:

(1) מעשה סדום באדם, נגד רצונו והוך שימוש בכוח או באימו עליו במוות או בחבלת גוף קשה, או כשהוא בחוסר הכרה או במצב המונע התנגדותו;

(2) מעשה סדום בקטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים;

(3) מגע מיני עם קטין כאמור והוא אינו בן זוגו.

(ב) המשתדל או מנסה לשדל קטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים לעשות מעשה סדום, דינו – מאסר שלוש שנים.

מעשה סדום
[א/152(1)]
(ב), (ג), סיפה]

[א/161]
[חשכ"ב]

351. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר עשר שנים:

(1) שוכב עם אדם שלא כדרך הטבע;

(2) שוכב עם בהמה;

(3) מרשה לגבר לשכב עמו;

(4) מרשה לגבר לשכב עמה שלא כדרך הטבע.

סדום מדרך
הטבע
[א/152(2)]

352. המנסה לעשות מעשה שהוא עבירה לפי סעיפים 346 או 351, דינו – מאסר שבע שנים.

353. נעברה עבירה לפי סעיפים 345, 347(ב), 350(א) או נעשה נסיון לעבור עבירה לפיהם או נעברה עבירה לפי סעיף 352 –

(1) כשהעברייין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר עשרים שנים;

(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם – מאסר עשרים שנים.

נסיון לעבירה מין
[א/154]
[חשכ"ב]

נסיבות מחמירות
[א/154א]
[חשל"ג]

354. (א) העושה, או מנסה לעשות, מעשה מגונה בגופו של אדם, על כרחו תוך שימוש בכוח או באיומים, או כשהאדם הוא מחוסר הכרה או במצב אחר המונע את התנגדותו, או מכריח אותו בכוח או באיומים לעשות או להניח שייעשה בו מעשה מגונה, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה –

(1) כשהעברייין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר עשר שנים;

(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם – מאסר עשר שנים.

מעשה מגונה
בכפיה
[א/157]
[א/251]
[חשל"ג]

355. העושה, או מנסה לעשות, מעשה מגונה בגופו של אדם בלא הסכמתו אך בלא שימוש בכוח או באיומים, או שהשיג הסכמתו בדרכי מרמה לגבי מהות המעשה או מיהות העושה, או מפתה או מנסה לפתות אדם, ביודעין שהוא לקוי בנפשו או בשכלו, לעשות או להניח שייעשה בו מעשה מגונה, דינו – מאסר שנתיים.

356. העושה מעשה מגונה בקטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים, דינו – מאסר שלוש שנים.

357. העושה מעשה מגונה או תנועה מגונה במקום ציבורי או בהתקהלות פומבית, או באופן שאדם הנמצא במקום ציבורי יכול לראות זאת, דינו – מאסר ששה חדשים.

מעשה מגונה
שלא בכפיה
[א/158]

מעשה מגונה
בקטין
[א/159]

מעשה מגונה
במקום ציבורי
[א/160]

358. נעברה לגבי אשה עבירה התלויה בגילה, אין נפקא מינה אם הנאשם לא ידע שהיא למטה מאותו גיל או הניח שהיא לא למטה מאותו גיל; והוא, כשאין הוראה מפורשת אחרת.

טענת נישואין
במרמה
[180/א]
[תשכ"ו]

359. הגורם במזיד ובמרמה לאשה שאינה נשואה לו כדין שתאמין שהיא נשואה לו כדין ומתוך כך תחיה אתו חיי אישות או תיבעל לו, דינו — מאסר שבע שנים.

קשר להדחה
למשגל לא חוקי
[174/א]
[תשכ"ו]

360. הקושר קשר עם אדם אחר לפתות אשה, באמתלה כוזבת או באמצעי מרמה אחר, שתתרצה להיבעל בעילה אסורה, דינו — מאסר שבע שנים.

סימן ו': עבירות כלפי קטינים ונכים

נטישת ילד
[184/א]

361. הנוטש או משאיר, שלא כדין, ילד שלא מלאו לו שנתיים, ובכך מסכן את חיי הילד או פוגע או עלול לפגוע פגיעה מתמדת בבריאותו, דינו — מאסר חמש שנים.

הונחת ילדים
ונכים
[185/א]
[תשכ"ה]

362. הורו של ילד שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים או של נכה שאינו מסוגל לדאוג לצרכי חייו (בסעיף זה ובסעיף הבא — מושגחים), וכל המחוייב על פי דין או הסכם לדאוג לצרכי חייו של מושגח הנתון להשגחתו, והוא אינו מספק מזון, לבוש, צרכי לינה וצרכי חיים חיוניים אחרים במידה הדרושה לשמירת שלומו ובריאותו, דינו — מאסר שלוש שנים, זולת אם הוכיח שנקט אמצעים סבירים לפי הנסיבות להשגת הדרוש כדי לספק את הצרכים ואין בידו לספקם.

נטישת ילדים
ונכים
[186/א]
[תשכ"ה]

363. הורו של מושגח או המחוייב על פי דין או הסכם לדאוג לצרכי חייו של מושגח, שסירב לקבל את המושגח מידי מי שאינו מחוייב לדאוג לצרכי חייו, או שהשאיר אותו בידי אדם שלא הסכים לדאוג לצרכי חייו, דינו — מאסר ששה חדשים; גטש את המושגח, דינו — מאסר שלוש שנים.

מסירת קטין
להחזקה בתמורה
[186/א]
[תשל"א]

364. המציע או נותן תמורה בעד הרשות להחזיק בקטין שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים, והמבקש או מקבל תמורה בעד מתן רשות להחזיק בקטין כאמור, דינו — מאסר שלוש שנים, ואין נפקא מינה אם היתה התמורה בכסף או בשווה כסף.

מסירת קטין
בהתנערות
מזכויות וחובות
[186/ב]
[תשל"א]

365. (א) הורה או אפוטרופוס של קטין שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים המוסר, או מרשה למסור, את הקטין למי שאינו הורו או אפוטרופסו, ויש במסירה משום התנערות מחובותיו או זכויותיו כלפי הקטין, דינו — מאסר שנתיים.

(ב) תהיה זאת הגנה טובה באישום לפי סעיף זה אם הוכח אחד מאלה:

- (1) מסירת הקטין היתה למטרת אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים, תש"ך—1960³⁵;
- (2) מסירת הקטין היתה לזמן קצוב ובהסכמתו של פקיד סעד כמשמעותו בחוק שירותי הסעד, תשי"ח—1958;
- (3) מסירת הקטין היתה להורה הורו, לדודו, לדודתו, לאחיו או לאחותו, והיתה לטובת הקטין.

³⁵ ס"ח תש"ך, עמ' 96.

366. מעביד שחב לפי הדין לספק לחניך או לעובד מזון, מלבוש או מעון כדרוש לו, והוא מסרב או נמנע לספקם, במזיד וללא הצדק כדין, או שהוא חובל בגופו או גורם לו חבלה בזדון ושלא כדין עד כדי סכנה לחייו או כדי פגיעה מתמדת בבריאותו, דינו – מאסר שלוש שנים.

מעביד הפוגע
בעובדו או
בחניכו
[א/187]

367. (א) המוציא או מעכב במרמה, בכוח או בפיתויים ילד שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים, והמקבלו או מסתירו ביודעין שהוא הוצא כאמור, והכל בכוונה להוציא את הילד מרשות הורו, אפוטרופסו או מי שחייב לפי הדין לטפל בו או להשגיח עליו, דינו – מאסר שבע שנים.

גניבת ילד
[א/188]

(ב) בעבירה לפי סעיף קטן (א) תהא לנאשם הגנה שיש לו תביעה בתום לב לזכות החזקת הילד, ובילד שלא מנישואין – שהנאשמת היא אמו או שהנאשם טוען שהוא אביו.

368. (א) העורך טקס המרת דתו של קטין או עושה פעולה אחרת המביאה לידי המרת דתו של קטין, בניגוד להוראות סעיף 13א לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב–1962³⁶, דינו – מאסר ששה חדשים.

המרת דתו של
קטין
[א/188א]
[תשכ"ב]

(ב) המשדל קטין, בפניה ישירה אליו, להמיר דתו, דינו – מאסר ששה חדשים.

סימן ז': פגיעה בחירות

369. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) מוציא אדם אל מעבר לגבולות המדינה בלי הסכמתו שלו עצמו או של המורשה כחוק להסכים בשבילו;

חטיפה מהארץ או
ממשורת
[א/252, 253,
256]

(2) מוציא, במעשה או בפיתוי, קטין שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים או קטינה שלא מלאו לה שש עשרה שנים, או אדם שאינו שפוי בדעתו, ממשמורתו של אפוטרופסם על פי דין בלי הסכמת האפוטרופוס.

370. העושה מעשה כמתואר בסעיף 369, או כופה אדם בכוח או מפתהו באמצעי תרמית ללכת מן המקום שהוא נמצא בו, הרי זו חטיפה.

חטיפה – מהי
[א/254]

371. החוטף אדם כדי שיירצח או כדי להעמידו בסכנה שיירצח, דינו – מאסר עשר שנים.

חטיפה לשם רצח
[א/256]

372. החוטף אדם בכוונה שייכלא בחשאי ובאיסור, דינו – מאסר שבע שנים.

חטיפה לשם
כליאה סודית
[א/257]

373. החוטף ילד שלא מלאו לו ארבע עשרה שנים, בכוונה ליטול מעליו חפץ שלא ביושר, דינו – מאסר שבע שנים.

חטיפת ילד כדי
לגנוב מעליו
[א/260]

374. החוטף אדם כדי שיהיה נתון לחבלה חמורה, למגע מיני אסור, לחיי זנות או לתאווה לא טבעית של אדם, או כדי להעמידו במצב של סכנה להיות נתון להם כאמור, והחוטף אדם בידיעה כי ייתכן שהנחטף יהיה נתון או מועמד במצב כאמור, דינם – מאסר עשר שנים.

חטיפה לשם חבלה
או עבירת מין
[א/258]
[1944]

³⁶ ס"ח תשכ"ב, עמ' 120; תשכ"ה, עמ' 114.

375. המסתיר או כולא אדם באיסור בידיעה שהוא בחטף, דינו כאילו חטף את האדם באותה כוונה, ידיעה או מטרה שהיו לו בהסתרת האדם או בכליאתו.

376. הכופה שלא כדין אדם לעבוד שלא מרצונו, דינו – מאסר שנה.

377. העוצר או כולא אדם שלא כדין, דינו – מאסר שנה; עצר אותו כשהוא מתחזה כבעל מעמד רשמי או מתיימר שיש לו צו, דינו – מאסר שלוש שנים.

סימן ח': תקיפה

378. המכה אדם, נוגע בו, דוחפו או מפעיל על גופו כוח בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית – הרי זו תקיפה; ולענין זה, הפעלת כוח – לרבות הפעלת חום, אור, חשמל, גז, ריח או כל דבר או חומר אחר, אם הפעילו אותם במידה שיש בה כדי לגרום נזק או אי נוחות.

379. התוקף שלא כדין את חברו, דינו – מאסר שנתיים, והוא אם לא נקבע בחוק זה עונש אחר לעבירה זו מחמת נסיבותיה.

380. התוקף חברו וגורם לו בכך חבלה של ממש, דינו – מאסר שלוש שנים.

381. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) תוקף חברו כדי לבצע פשע;

(2) תוקף חברו כדי לגנוב דבר;

(3) תוקף חברו כדי להתנגד למעצר או ללכידה כדין, שלו עצמו או של זולתו, בשל כל עבירה, או למנוע לכידה או מעצר כאמור;

(4) תוקף אדם העוסק כדין בהליך של הוצאה לפועל או בהטלת עיקול, או מתנגד או מפריע לו, כדי למנוע את ההוצאה לפועל או להבריח נכס שנלקח כדין בהליך של הוצאה לפועל או עיקול;

(5) תוקף אדם בגלל מעשה שעשה תוך ביצוע חובה שהוטלה עליו לפי דין.

382. בעברה עבירה לפי סעיפים 379, 380 או 381 (1) או (3) עד (5) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם דינו של כל אחד מהם – כפל העונש הקבוע לעבירה.

פרק י"א: פגיעות ברכוש

סימן א': גניבה

383. (א) אדם גונב דבר אם הוא –

(1) נוטל ונושא דבר הניתן להיגנב, בלי הסכמת הבעל, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הגטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע;

(2) בהיותו מחזיק כדין דבר הניתן להיגנב, בפקדון או בבעלות חלקית, הוא שולח יד בו במרמה לשימוש שלו או של אחר שאינו בעל הדבר.

גניבה – מהי
[263/א]

(ב) לענין גניבה לפי סעיף קטן (א) אין נפקא מינה שהנוטל או השולח יד הוא חבר דירקטוריון או נושא משרה בתאגיד שהדבר שייך לו, ובלבד ששאר הנסיבות מצטרפות כדי גניבה.

(ג) לענין גניבה –

(1) "גטילה" – לרבות השגת החזקה –

(א) בתחבולה;

(ב) בהפחדה;

(ג) בטעות הבעל ובידיעת הנוטל שהחזקה הושגה כך;

(ד) במציאה, אם בזמן המציאה מנית המוצא שאפשר באמצעים סבירים לגלות את הבעל;

(2) "נשיאה" – לרבות הסרת דבר ממקומו, ובדבר המחובר – הסרתו לאחר ניתוק הגמור;

(3) "בעלות" – לרבות בעלות חלקית, החזקה, זכות החזקה או שליטה;

(4) "דבר הניתן להיגנב" – דבר בעל ערך שהוא נכסו של אדם, ובמחובר למקרקעין – לאחר ניתוקו מהם.

384. הגונב, דינו – מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע לגניבה עונש אחר מחמת נסיבותיה או מחמת טיבו של הדבר שנגנב.

דין הגונב

[270/א]

[תשכ"ו]

385. (א) עמיל או שלוח המשעבד טובין או שטר בעלות עליהם שהופקדו בידו לשם מכירה או למטרה אחרת, והשעבוד הוא להבטחת סכום כסף שאינו עולה על הסכום שהגיע לו מאת שולחו בזמן עשיית השעבוד ובכלל זה סכום של שטר חליפין שקיבל עליו, או שטר חוב שעשה, על חשבון שולחו – אין זו גניבה.

גטילה שאינה

גניבה

[264/א]

(ב) עובד הנוטל מזון שבהחזקת מעבידו, בניגוד להוראותיו, כדי לתתו לבעל חיים השייך למעבידו או שבהחזקתו – אין זו גניבה.

386. המקבל, לבדו או עם אחר, כסף או נייר ערך, או יפוי כוח למכירת נכס, למישכונו או לשעבודו או לעשייה בו בדרך אחרת, בין שהוא ניתן להיגנב ובין שאינו ניתן, והכל בהוראה שהכסף או הנכס או תמורתם או פירותיהם ישמשו כולם או חלקם למטרה פלוגית או ישולמו לאדם פלוגי כפי שפורשו בהוראה – יראו את הכסף או התמורה כנכסו של האדם שבשבילו נתקבל הכסף, נייר הערך או יפוי הכוח, עד שנתמלאה ההוראה.

כספים המוחזקים

לפי הוראה

[265/א]

387. המקבל, לבדו או עם אחר, כסף בשביל פלוגי – יראו את הכסף כנכסו של האדם שבשבילו נתקבל, זולת אם ניתן הכסף על מנת שיהיה פריט בחשבון חייב וזכאי ושלגביו יהיו בין הצדדים יחסי חייב וזכאי בלבד.

קבלת כסף

בשביל אחר

[267/א]

388. המקבל, לבדו או עם אחר, נכס מזולתו בהרשאה למכור אותו או לעשות בו בדרך אחרת, ולשלם לנותן הנכס או לאדם אחר את דמי הנכס או מקצתם או למסור להם את חילוף הנכס או ליתן עליהם חשבון – יראו את דמי הנכס ואת חילופו כנכסו של האדם שממנו נתקבל הנכס עד שיעשה כנכס לפי תנאי קבלתו, זולת אם ההרשאה כללה הוראה, שלפיה יהיו דמי הנכס פריט בחשבון חייב וזכאי שבין המורשה כאמור לבין האדם אשר לו הוא חייב לשלם אותם או ליתן עליהם חשבון, ושלגבי תמורה זו יהיו ביניהם יחסי חייב וזכאי בלבד.

כספים שקיבל

מורשה

[266/א]

389. המשדל אחד משני בני זוג החיים יחד לעשות בדבר שהוא, לידיעת המשדל, נכסו של בן הזוג האחר, בדרך שהיה בה משום גניבה לולא היו נשואים, יראו את המשדל כמי שגנב את הדבר.

שידול לגניבה

מבן זוג

[269/א]

390. עובד הציבור הגונב דבר שהוא נכס המדינה או דבר שהגיע לידי מכוח עבודתו, וערכו עולה על חמש מאות לירות, דינו – מאסר עשר שנים.

גניבה בידי עובד
הציבור
[א/274]
[תשכ"ד]

391. עובד הגונב דבר שהוא נכס מעבידו, או שהגיע לידי העובד בשביל מעבידו, וערכו עולה על חמש מאות לירות, דינו – מאסר שבע שנים.

גניבה בידי עובד
[א/275 רישא]
[תשכ"ד]

392. חבר דירקטוריון או נושא משרה של תאגיד הגונב דבר שהוא נכס התאגיד, דינו – מאסר שבע שנים.

גניבה בידי המנהל
[א/275 סיפא]

393. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) גונב נכס שקיבל עם יפוי כוח לעשיה בו;

(2) גונב נכס שהופקד אצלו, לבדו או עם אדם אחר, על מנת שישמרנו שמירה מצולה או ישתמש בו או בתמורתו, כולם או מקצתם, למטרה פלוגית או ימסור כולם או מקצתם לאדם פלוגי;

(3) גונב נכס שקיבל, לבדו או עם אדם אחר, בשביל אדם אחר או לזכותו;

(4) גונב מן התמורה של נייר ערך, או של עשיה בנכס על פי יפוי כוח, כשקיבל הוראה שתשמש למטרה פלוגית או תשולם לאדם פלוגי.

גניבה בידי
מורשה
[א/276]

סימן ב': עבירות מעין גניבה

394. פנקס שיש על פי דין רשות או חובה לנהלו כדי לאמת או לרשום קנין בנכס או כדי לרשום לידות, הטבלות, נישואין, פטירות או קבורות, או העתק של חלק מפנקס כאמור שעל פי הדין יש לשלחו למשרד ציבורי – כל המסתירו או נוטלו ממקום הפקדתו, בכוונה להזנות, דינו – מאסר חמש שנים.

הסתרת פנקס
[א/279]
[תשכ"ו]

395. המסתיר כתב צוואה בכוונה להונות, בין שהמצווה חי ובין שהוא מת, דינו – מאסר חמש שנים.

הסתרת צוואה
[א/280]

396. המסתיר, בכוונה להזנות, מסמך או חלק ממנו שהם ראיה לקנין או לזכות קנין במקרקעין, דינו – מאסר שלוש שנים.

הסתרת שטר קנין
[א/281]

397. ההורג חיה הניתנת להיגנב בכוונה לגנוב את העור או את הגופה או חלק מהם, דינו כאילו גנב את החיה.

הריגת חיה כדי
לגנבה [א/282]

398. המנתק כליל דבר שהיה מחובר למקרקעין, בכוונה לגנבו, דינו כאילו גנב את הדבר אחרי שנותק.

ניתוק בכוונה
לגנוב
[א/283]

399. הנוטל או מסתיר עפרות, מתכת או מחצב במכרה או בסביבתו, או עושה שם מעשה אחר בהם, בכוונה להזנות אדם, דינו – מאסר שלוש שנים.

הובאה במחצבים
[א/284]
[תשכ"ו]

400. (א) מי שבדדן או במרמה נוטל חשמל או גורם לכזבוזו או להטייתו או משתמש בו, דינו – מאסר שלוש שנים.

הטיית חשמל ומי
[א/285]
[תשכ"ו]

(ב) מי שבמרמה נוטל או מטה, לשימוש או לשימוש זולתו, מים זורמים השייכים לאחר, דינו – מאסר שלוש שנים.

401. (א) המשתמש ברכב לנסיעה בלי נטילת רשות מבעל הרכב או ממי שהחזיק בו כדין, דינו – מאסר שלוש שנים.

שימוש ברכב
בלי רשות
[1/י]

(ב) "רכב", לענין סעיף זה – רכב מגוועי כמשמעותו בפקודת התעבורה³⁷, לרבות ספינה או סירה המונעים בכוח מיכני ועגלה הרתומה לבהמה.

סימן ג': שוד

402. (א) הגונב דבר, ובשעת מעשה או בתכוף לפניו או לאחריו מכצע או מאיים לבצע מעשה אלימות באדם או בנכס כדי להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה, הרי זה שוד, ודינו של השודד – מאסר ארבע עשרה שנים.

שוד
[א/287,
288(1)]
[תשכ"ו]

(ב) היה השודד מזויין בנשק או במכשיר שיש בהם כדי לסכן או לפגוע, או שהיה בחבורה, או שבשעת השוד או בתכוף לפניו או לאחריו הוא פצע אדם, הכהו או השתמש באלימות אחרת כלפי גופו, דינו – מאסר עשרים שנים.

403. התוקף אדם לשם שוד, דינו – מאסר שבע שנים; ואם נעברה העבירה בנסיבות כאמור בסעיף 402(ב), דינו – מאסר עשרים שנים.

גסיון שוד
[א/288(2)]
[תשכ"ו]

404. הדורש מאדם דבר ערך בכוונה לגנבו, תוך שימוש באיומים או בכוח, דינו – מאסר חמש שנים; נעברה העבירה כשהעברייין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר עשר שנים.

דרישת נכס
באיומים
[א/293]
[תשל"ג]

סימן ד': פריצה והתפרצות

405. (א) השוכר חלק חיצוני או פנימי של בנין, או פותח – במפתח, במשיכה, בדחיפה, בהרמה או בכל דרך אחרת – דלת, חלון, תריס או כל דבר שנועד לסגור או לכסות פתח בבנין או פתח הנותן מעבר מחלק לחלק בבנין, נקרא פורץ.

פריצה, כניסה
והתפרצות
[א/294]

(ב) המכניס לבנין חלק מגופו או מן הכלי שהוא משתמש בו, נקרא נכנס.

(ג) הפורץ ונכנס או פורץ ויוצא, נקרא מתפרץ.

(ד) הנכנס לבנין באיום, בתחבולה, או בקנוניה עם אדם שבבנין, או נכנס לארובה או לפתח אחר של הבנין העומד פתוח דרך קבע לצורך מסויים וכרגיל אינו נועד לשמש לכניסה, רואים אותו כאילו פרץ ונכנס.

406. (א) הנכנס למקום המשמש למגורי אדם או לתפילה, או הנמצא בהם, בכוונה לבצע גניבה או פשע, דינו – מאסר חמש שנים.

כניסה והתפרצות
למקום מגורים
או תפילה או
ממנו
[א/295, 296]
[תשכ"ו]

(ב) המתפרץ למקום כאמור בסעיף קטן (א) בכוונה לבצע גניבה או פשע, או המתפרץ מתוכו לאחר שביצע בו גניבה או פשע או נכנס אליו לשם כך, דינו – מאסר שבע שנים.

407. (א) המתפרץ לבנין שאינו משמש בית מגורים ולא מקום תפילה, או לבנין שהוא אמנם סמוך לבית מגורים ומוחזק יחד עמו אך איננו חלק ממנו, בכוונה לבצע בהם גניבה או פשע, דינו – מאסר חמש שנים.

התפרצות לבנין
או מבנין, שאינו
מקום מגורים
או תפילה
[א/297, 298]
[תשכ"ו]

37 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(ב) המחפרץ לבנין כאמור בסעיף קטן (א) ומבצע בו גניבה או פשע, או מתפרץ מתוכו לאחר שביצע בו גניבה או פשע, דינו – מאסר שבע שנים.

408. נעברה עבירה לפי סעיפים 406 או 407 כשהעברייין נושא נשק חם או קר, דינו – כפל העונש הקבוע לעבירה.

409. מי שנמצא ברשותו מכשיר המשמש לשם פריצה לבנין, ואין בידו להוכיח הצדק כדין, דינו – מאסר שלוש שנים.

410. מי שנמצא באחת מגסיבות אלה, דינו – מאסר חמש שנים:

(1) הוא מזויין בנשק או במכשיר שיש בהם לסכן או לפגוע, בכוונה לפרוץ או להיכנס לבנין ולבצע בו גניבה או פשע;

(2) הוא מחזיק מכשיר המשמש לשם פריצה לבנין, בכוונה לבצע פשע;

(3) פניו רעולים או מושחרים או הוא מוסווה בדרך אחרת, בכוונה לבצע גניבה או פשע;

(4) הוא נמצא בבנין בכוונה לבצע בו גניבה או פשע, ונקט אמצעים להסתיר את נוכחותו.

סימן ה': נכסים גנובים

411. המקבל במזיד, בעצמו או על ידי שלוח, דבר, כסף, גייר ערך או כל נכס אחר, כשהוא יודע כי בפשע גנב, נסחט, הושג או נעשה בו, והנוטל עליו בעצמו או על ידי שלוח, לבדו או ביחד עם אחר, את השליטה או העשיה בנכס כאמור, דינם – מאסר שבע שנים, אולם יכולים הם להיות נידונים כמו מבצע הפשע ודינם יהיה כדינו.

412. המקבל, בעצמו או על ידי שלוח, דבר, כסף, גייר ערך או כל נכס אחר, כשהוא יודע כי בעוון גלוק, הושג, נשלח או נעשה בו, והנוטל עליו בעצמו או על ידי שלוח, לבדו או ביחד עם אחר, את השליטה או העשיה בנכס כאמור, דינם כדין מבצע אותו עוון.

413. המחזיק דבר, כסף, גייר ערך או כל נכס אחר שיש עליהם חשד סביר שהם גנובים, ואין בידו להניח את דעתו של בית משפט שרכש את ההחזקה בהם כדין, דינו – מאסר ששה חדשים.

סימן ו': עבירות מרמה, סחיטה ועושיק

414. בסימן זה –

”דבר” – מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה;

”מרמה” – טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד. הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו”לרמות” – להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל;

”מסמך” – תעודה שבכתב, וכל אמצעי אחר, בין בכתב ובין בצורה אחרת, העשוי לשמש ראיה;

”זיוף” – אחת מאלה:

(1) עשיית מסמך הנחזה להיות את אשר איננו, והוא עשוי להטעות;

כניסה והתפרצות
בנסיבות מחמירות
[א/295-298]
[תשל"ג]
החזקת מכשירי
פריצה
[א/299(2)]
[תשכ"ו]
נסיבות מחמירות
בכוונת פריצה
[א/299(1)]
[תשכ"ו]

קבלת נכסים
שהושגו בפשע
[א/309]
[תשכ"ו]

קבלת נכסים
שהושגו בעוון
[א/310]

החזקת נכס חשוד
[א/311]

הגדרות
[ח/1]

(2) שינוי מסמך – לרבות הוספת פרט או השמטת פרט – בכוונה לרמות, או ללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין;
 (3) חתימת מסמך בשם פלוני ללא סמכות כדין, או בשם מדומה, באופן העשוי להיחזות כאילו נחתם המסמך בידי פלוני;
 "שיק" – כמשמעותו בפקודת השטרות³⁸, לרבות שטר חליפין משוך על אגודה שיתופית לאשראי שהוא בר פרעון עם דרישה;
 "בנקאי" – האדם שעליו משוך השיק.

415. המקבל דבר במרמה, דינו – מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו – מאסר חמש שנים. קבלת דבר במרמה [2/ח]

416. המקבל דבר בתחבולה או בניצול מכון של טעות הזולת שאין בהם מרמה, דינו – מאסר שנתיים. תחבולה [3/ח]

417. (א) המתחזה לעשות מעשה כישוף בכוונה לקבל דבר, דינו – מאסר שנתיים; קיבל דבר בעד מעשה הכישוף או על פיו, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין סעיף זה, "כישוף" – לרבות מעשה קוסם והגדת עתידות. כישוף [4/ח]

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מעשה קוסם או הגדת עתידות שאינם חורגים מגדר שעשוע או בידור, והשעשוע או הבידור ניתנים ללא תמורה, או שתמורתם היא מחיר הכניסה בלבד למקום עריכתם.

418. המזייף מסמך, דינו – מאסר שנה; זייף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, דינו – מאסר שלוש שנים; ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו – מאסר חמש שנים. זיף [5/ח]

419. המזייף מסמך שיש בו ידיעה על אדם או על תאגיד בכוונה לרמות, דינו – מאסר שלוש שנים; אין נפקא מינה, לענין זה, אם האדם או התאגיד היו קיימים או לא ואם התאגיד עמד להיווסד אך לא נוסד. זיף המשפיע על עסקאות [6/ח]

420. המגיש או מנפק מסמך מזויף או משתמש בו בדרך אחרת, בידעו שהוא מזויף, דינו כדין מזייף המסמך. שימוש במסמך מזויף [7/ח]

421. עובד הציבור המזייף מסמך שהוא ממונה על עשייתו או על שמירתו, או שיש לו גישה אליו בתוקף תפקידו, דינו – מאסר שלוש שנים עם או בלי קנס; עשה כן בכוונה לקבל דבר, דינו – מאסר חמש שנים עם או בלי קנס; קיבל דבר באמצעות מסמך מזויף כאמור, דינו – מאסר שבע שנים עם או בלי קנס. זיף בדי עובד הציבור [8/ח]

422. המשדל אדם במרמה לעשות מסמך או לחתום עליו או להשיג חתימת אדם אחר או חותמת על מסמך, דינו כדין מזייף ודין המסמך כדין מסמך מזויף; המשדל אדם במרמה להשמיד מסמך ויש בכך כדי לגרום לו הפסד דבר, דינו כדין המקבל דבר במרמה; אין הוראות אלה באות לגרוע מהוראת כל דין אחר בענין שידול. שידולי מרמה [9/ח]

423. מייסד, מנהל, חבר או פקיד של תאגיד, הרושם, או גורם לרישום, פרט כוזב במסמך של התאגיד, בכוונה לרמות, או נמנע מלרשום בו פרט אשר היה עליו לרשמו, בכוונה לרמות, דינו – מאסר חמש שנים; לענין סעיף זה, וסעיפים 424 ו-425, "תאגיד" – לרבות תאגיד העומד להיווסד. רישום כוזב במסמכי תאגיד [9/ח] [תשל, חש"ה]

³⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

424. מנהל, מנהל עסקים או עובד אחר של תאגיד –

עבירות מנהלים
רעובדים בתאגיד
[ח/99]
[תשל"ה]

(1) שעשה ביודעין, בעסקי התאגיד או בנכסיו, דבר הפוגע ביכולתו של התאגיד לקיים את התחייבויותיו, דינו – מאסר חמש שנים או קנס מאה אלף לירות;

(2) שעשה ביודעין בעסקי התאגיד דבר בדרך הפוגעת בניהול תקין של עסקיו, דינו – מאסר שנה או קנס עשרים אלף לירות.

מרמה והפרת
אמונים בתאגיד
[ח/99]
[תשל"ה]

425. מנהל, מנהל עסקים או עובד אחר של תאגיד, או כונס נכסים, מפרק עסקים, מפרק עסקים זמני, מנהל נכסים או מנהל מיוחד של תאגיד, אשר נהג אגב מילוי תפקידו במרמה או בהפרת אמונים הפוגעת בתאגיד, דינו – מאסר שלוש שנים.

העלמה במרמה
[ח/10]

426. המעלים או משמיד או מוציא מרשותו מסמך או נכס בכוונה לרמות, דינו – מאסר שלוש שנים.

סחיטה בכוח
[ח/11]
[תשל"ג]

427. (א) המשתמש שלא כדין בכוח כדי להניע אדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו – מאסר שבע שנים; הביא השימוש בכוח לידי עשיית המעשה או המחדל, דינו – מאסר תשע שנים.

(ב) לענין סעיף זה, דין המאכיל או המשקה סמים או משקאות משכרים כדין המש"תמש בכוח.

סחיטה באיומים
[ח/12]
[תשל"ג]

428. (א) המאיים על אדם, בכתב או בעל פה, בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, ברכושו, בשמו הטוב או בפרנסתו שלו או של אדם אחר, אם לא יעשה מעשה, או אם לא יימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו – מאסר שלוש שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום כאמור או תוך כדי האיום, דינו – מאסר תשע שנים.

(ב) לענין סעיף זה, דין הכותב, החותם, המדפיס, השולח או המביא כתב איום כשהוא יודע תכנו – כדין המאיים.

סחיטה בכוח
פרסום או מניעת
פרסום
[א/204]

429. המפרסם או מאיים לפרסם לשון הרע על זולתו, או מאיים במישרין או בעקיפין להדפיס או לפרסם משהו הנוגע לזולתו, או מציג במישרין או בעקיפין להימנע מהדפיס או מפרסם משהו הנוגע לזולתו, והכל בכוונה לסחוט ממנו או ממישהו אחר כסף או ערובה לכסף או דבר ערך, או בכוונה לשדל אותו או מישהו אחר ליתן או להשיג למישהו מיגור או משרה שיש עמם ריווח או יחסי אמון, דינו – מאסר שלוש שנים.

נטילת נכסים
לשם סחיטה
[ח/12א]
[תשל"ג]

430. הנוטל נכס של זולתו שלא כדין כדי להניעו לתת דבר או לעשות מסמך או לחתום עליו, דינו – מאסר שנה.

עושק
[ח/13]

431. המנצל את המצוקה, החולשה הגופנית או השכלית, חוסר הנסיון או קלות הדעת של הזולת לאחת מאלה, דינו – מאסר שנה:

(1) דורש או מקבל דבר שאינו מגיע לו כדין;

(2) דורש או מקבל בעד מצרך או בעד שירות תמורה העולה במידה בלתי סבירה על התמורה המקובלת;

(3) נותן בעד מצרך או בעד שירות תמורה הנופלת במידה בלתי סבירה מן התמורה המקובלת.

432. המושך שיק בידיעה שבמועד הנקוב בו כמועד משיכתו אין חובה על הבנקאי לפרעו, דינו – מאסר שנה.

משיכת שיק ללא כיסוי [14/ח]

433. (א) לענין סעיף 432 חזקה על המושך שהוא יודע שבמועד הנקוב בשיק כמועד משיכתו אין חובה על הבנקאי לפרעו, אם נתקיימה אחת מאלה:

ידיעת חוסר כיסוי [15/ח]

(1) לא היה למושך אותו זמן חשבון עם הבנקאי;

(2) השיק הוצג תוך ששים יום מהמועד הנקוב בו כמועד משיכתו והבנקאי לא פרעו, אם מפני שלא היה כיסוי לשיק או מסיבה אחרת, והמושך לא פרע את השיק תוך עשרה ימים מיום שנדרש לכך מטעם המחזיק בשיק;

(3) לאחר שנערך השיק, עשה המושך, שלא כדין, מעשה בכוונה למנוע פרעון השיק.

(ב) אין הוראות סעיף קטן (א) מונעות להוכיח בדרכים אחרות שהמושך ידע כי במועד הנקוב בשיק כמועד משיכתו אין חובה על הבנקאי לפרעו.

434. תהא הגנה טובה לאדם הנאשם בעבירה לפי סעיף 432, אם יוכיח כי במועד הנקוב בשיק כמועד משיכתו היו, בנסיבות הענין, נתונים סבירים להניח שהבנקאי יהא חייב לגבי המושך לפרוע את השיק.

הגנה [16/ח]

435. אחריות פלילית לפי סעיף 432 אינה גורעת מאחריות פלילית לפי חיקוק אחר.

שמירת אחריות פלילית לפי חוקים אחרים [17/ח]

436. העובר עבירה לפי סעיפים 415, 416 או 418 למעט הרישה, לאחר שהורשע קודם לכן בעבירה לפיהם, דינו – מאסר שבע שנים.

הרשעות קודמות [18/ח]

437. לענין סימן זה –

מקרים מיוחדים [19/ח]

(1) רואים אדם המזמין מצרכים או שירותים בבית אובל, בבית מלון או בכיוצא באלה, כאילו הוא טוען שיש בידו כסף כדי תשלום מחיר המצרכים או השירותים;

(2) רואים אדם המשלם בשיק כאילו הוא טוען שמן התאריך הנקוב בשיק עד למועד הסביר להצגתו לפרעון, עומדים לפקודת מוסר השיק, בבנק אשר עליו הוא משוך, כסף כדי כיסויו.

438. לענין סימן זה, קבלת דבר – בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר; ונתנית דבר – בין לעושה המעשה ובין לאחר.

קבלה ונתנה [20/ח]

סימן ז': הונאה

439. (א) הנותן במתנה או מוסר או מעביר או משעבד נכס מנכסיו או גורם לאחת מאלה, בכוונה להונות נושה מנושיו, דינו – מאסר שלוש שנים.

הונאת נושים [א/304] [תשכ"ג]

(ב) המוכר או מסלק חלק מנכסיו אחרי התאריך שבו ניתן נגדו פסק דין או צו לחלום כסף שלא קיימם, או תוך חדשיים לפני התאריך האמור, והכל בכוונה להונות נושיו, דינו – מאסר שלוש שנים.

440. הקושר קשר עם זולתו להשפיע במרמה או בהונאה על מחיר השוק של דבר הנמכר בפומבי או להונות את הציבור או כל אדם, או לסחוט נכס מאדם, דינו – מאסר שלוש שנים.

קשר להונות [א/305]

441. המתייצג בכזב כאדם אחר, חי או מת, בכוונה להונות, דינו – מאסר שלוש שנים;
המתייצג כאדם הזכאי על פי צוואה או על פי דין לנכס פלוני והוא עושה זאת כדי להשיג את
הנכס או את החזקתו, דינו – מאסר חמש שנים.

442. המודה בשמו של אדם אזור בחבות או בכל מסמך בבית משפט או בפני אדם המוסמך
כדין לקבל הודיה כאמור ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שלוש
שנים.

443. תעודה שניתנה מאת רשות מוסמכת לאדם אחר ומעידה על אותו אדם שיש לו כשירות
מוכרת בחוק לענין פלוני, או שהוא נושא משרה פלונית, או שהוא זכאי לעסוק במקצוע,
במלאכה או בעסק מסויימים או שהוא זכאי לזכות, לזכות יתר, לדרגה או למעמד פלוני –
כל המנפק את התעודה ומתייצג בכזב כאדם ששמו נקוב בה, דינו כאילו זייף אותה.

444. מי שניתנה לו מאת רשות מוסמכת תעודה המעידה עליו ככל האמור בסעיף 443,
והוא מוכר או נותן או משאיל את התעודה לאחר בכוונה שהלה יוכל להתייצג כמי ששמו
נקוב בתעודה, דינו – מאסר שלוש שנים.

445. המנפק תעודת אופי של אדם אחר כדי להשיג עבודה, דינו – מאסר שנה אחת.

446. מי שניתנה לו תעודת אופי, והוא מוכר או נותן או משאיל אותה לאחר בכוונה שהלה
יוכל לנפק את התעודה כדי להשיג עבודה, דינו – מאסר שלוש שנים.

סימן ח': הסגת גבול

447. (א) העושה אחת מאלה כדי להפחיד מחזיק בנכס, להעליבו, להקניטו או לעבור
עבירה, דינו – מאסר שנתיים:

(1) נכנס לנכס או על פניו;

(2) לאחר שנכנס כדין לנכס נשאר שם שלא כדין.

(ב) געברה עבירה לפי סעיף זה כשהעבריין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר
ארבע שנים.

סימן ט': היזק

448. המשלח אש במזיד ושלא כדין באחד מאלה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים:

(1) בנין וכל מבנה, בין שהושלמו ובין שלא הושלמו;

(2) כלי שיט, בין שהושלם ובין שלא הושלם;

(3) מצבור של צמחי תרבות או מאגר של דלק מינרלי או צמחי;

(4) מכרה, מיתקניו, אבזריו או ציודו;

(5) רכב מנועי;

(6) כלי טיס;

- (7) יבול צמחי תרבות, בין מחובר ובין תלוש;
 (8) עצי תרבות עומדים, ובכלל זה שתילים ושיחים;
 (9) חומר או כל דבר המצויים בבנין או מתחתיו או שעונים עליו, בין שהבנין הוצת ובין שלא הוצת.

449. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר עשר שנים:

- (1) מנסה שלא כדין לשלח אש בדבר מן הדברים המפורטים בסעיף 448.
 (2) משלח אש במזיד ושלא כדין בדבר הנמצא במקום שממנו עלולה האש לאחוז בדבר מן הדברים המפורטים בסעיף 448(1) עד (8).

נסיון להצית
 [א/318, 320,
 322]

450. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר חמש עשרה שנים:

- (1) מאכיד או הורס, במזיד ושלא כדין, כלי שיט, בין שהושלם ובין שלא הושלם;
 (2) עושה במזיד או שלא כדין מעשה שיש בו כדי להביא מיד לאבדנו של כלי שיט שבמצוקה או להריסתו;
 (3) משבש אור, משואה, מצוף, סימן או אות המשמשים לשיט, או מציג אור או אות כוזבים, בכוונה להביא כלי שיט לידי סכנה.

האבדת כלי שיט
 [323, 324]
 [תשכ"ו]

(ב) המנסה שלא כדין לעשות מעשה כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (2), דינו – מאסר עשר שנים.

451. ההורג חיה הניתנת להיגנב או חובל בה, פוצעה או מפעיל עליה רעל, במזיד ושלא כדין, דינו – מאסר שלוש שנים.

היזק לבעל חיים
 [א/325]
 [תשכ"ו]

452. ההורס נכס או פוגע בו במזיד ושלא כדין, דינו – מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע עונש אחר.

היזק בודד
 [א/326(1)]

453. העובר עבירה כאמור בסעיף 452 בבאר מים, בקידוח למים, בסכר, בגדה, בקיר או בשער הצפה של בריכה או של בריכת טחנה, בעצי תרבות, בגשר, במוביל מים או במאגר מים, דינו – מאסר חמש שנים.

היזקים מיוחדים
 [א/326(2)]
 [תשכ"ו]

454. העובר עבירה כאמור בסעיף 452 בבית מגורים או בכלי שיט על ידי חומר נפיץ, דינו – מאסר חמש עשרה שנים, והוא אם היה אדם בבית או בכלי השיט או אם ההרס או הפגיעה סיכנו חיי אדם ממש.

היזק בחומר נפיץ
 [א/326(3)]
 [תשכ"ו]

455. העובר עבירה כאמור בסעיף 452 בכתב צוואה, בין שהמצווה חי ובין שהוא מת, או בפנקס שיש על פי דין רשות או חובה לנהלו כדי לאמת או לרשום קנין בנכס, או כדי לרשום לידות, הטבלות, גישואין, פטירות או קבורות, או בהעתק של חלק מפנקס כאמור שעל פי הדין יש לשלחו למשרד ציבורי, דינו – מאסר חמש שנים.

היזק לצוואה או לפנקס
 [א/326(4)]

456. המניח שלא כדין חומר נפיץ במקום כלשהו, בכוונה להרוס נכס או להזיק לו, דינו – מאסר חמש עשרה שנים.

נסיון להרוס נכס בחומר נפיץ
 [א/327]
 [תשכ"ו]

457. הגורם במזיד ושלא כדין שחיה הניתנת להיגנב תידבק במחלה מידבקת, דינו — מאסר חמש שנים.

הדבקת בעל חיים
במחלה מידבקת
[328/א]

458. המסיר או מטשטש, במזיד, שלא כדין ובכוונה להונות, עצם או סימן שהוצגו כדין לציון גבול מקרקעין, דינו — מאסר שלוש שנים.

פגיעה בסימן
גבול בכוונה
להונות
[329/א]

459. (א) העושה אחת מאלה, דינו — מאסר שלוש חודשים:

פגיעה בסימנים
מסויימים
[330/א]

(1) מסיר או מטשטש, במזיד, סימן מדידות או סימן גבול שהוצג בידי משרד ממשלתי או לפי הוראתיו או לצרכי מזידה ממשלתית או פוגע בסימן כאמור;
(2) בהיותו מחוייב לקיים כתקנו סימן גבול שהוצג כאמור, נמנע או מסרב לתקנו;

(3) מסיר או מטשטש, במזיד, סימן שהקים אדם המתכוון לבקש זכות חכירה, רשיון או זכות אחרת לפי דיני מכרות או מחצבים.

(ב) בעבירה לפי סעיף זה רשאי בית המשפט גם לצוות על העברתו לשלם את דמי תיקונו או החלפתו של סימן המדידות או סימן הגבול ואת הוצאות המדידה שיש צורך לעשותה בגלל מעשהו או מחדלו.

460. השולח מכתב או פתק שיש בו, לפי ידיעתו, איום לשרוף או להרוס בית, מתבן או בנין אחר, או תוצרת חקלאית, או כלי שיט, רכב מנועי או כלי טיס, או איום להרוג בעל חיים או לפגוע בו, דינו — מאסר שלוש שנים, והמוסר או מנפק מכתב או פתק כאמור או גורם במישרין או בעקיפין שיתקבלו — דינו כדין שולחם.

איום לשרוף או
להרוס
[331/א]
[תשי"ד, חשכ"ו]

פרק י"ב: זיוף כספים ובולים

סימן א': שטרי כסף

461. "שטר כסף", לענין סימן זה — כל שטר או שטר חליפין שהוציא אותם בנק בישראל, לרבות בנק ישראל, או אדם או תאגיד המנהלים עסקי בנק בכל מקום שהוא בעולם, ושטר כסף ושטר חליפין חלק וכל שטר מטבע שהם הילך חוקי בישראל או בארץ שבה הוצאו.

הגדרה
[348/א]
[תשכ"ה]

462. העושה אחת מאלה, דינו — מאסר שבע שנים:

זיוף שטר כסף
[349/א]
[תשכ"ו]

(1) בכוונה להונות, מזייף או משנה שטר כסף או מנפק שטר הנחזה כשטר כסף בידעו שהוא זויף או שונה;

(2) מביא או מקבל מחוץ לישראל או רוכש או מקבל בישראל או מחזיק או שומר שטר הנחזה כשטר כסף בידעו שהשטר זויף או שונה, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין.

463. (א) העושה או גורם שיעשה מסמך הנחזה כשטר כסף או כחלק משטר כסף, או הדומה להם מבחינה כלשהי, או דומה להם במידה שיש בה כדי להטעות, והמשתמש לכל צורך שהוא במסמך כאמור או מנפק אותו, דינם — מאסר שלוש חודשים, ובית המשפט יצווה על חילוט המסמך והעחקיו וכל מכשיר או דבר אחר שהוא בהחזקת העברייין ושימש או יכול לשמש להדפסתו או לשכפולו של מסמך כאמור.

חיקוי שטר כסף
[350/א]
[תשכ"ו]

(ב) מי ששמו נקוב במסמך שעשייתו היא עבירה לפי סעיף זה והוא יודע את שמו ומענו של האדם שהדפיס או עשה את המסמך, ומסרב לגלותם לשוטר, דינו – מאסר שלושה חדשים.

(ג) מי ששמו נקוב במסמך שעליו הואשם אדם בעבירה לפי סעיף זה, או במסמך אחר ששימש או שנופק לענין המסמך הנדון, תהיה זו ראייה לכאורה שגרם לעשיית המסמך.

464. העושה אחת מאלה ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר חמש שנים:

(1) עושה, מוכר או מציג למכירה נייר הדומה לנייר מיוחד המשמש לעשיית שטרי כסף והעשוי להתקבל כמוהו, או משתמש בו, או שומר או מחזיק נייר כאמור בידועין;

(2) עושה מסגרת, תבנית או מכשיר המשמשים לעשיית נייר כאמור בפסקה (1) או לצור על גבי הנייר או בתוכו מלים, ספרות, ציון או כל סימן אחר שגתייחדו לו ומופיעים בו, או משתמש בכלים כאמור או שומר או מחזיק אותם בידועין;

(3) גורם, בערמה או בתחבולה, כי מלים, ציון או סימן כאמורים בפסקה (2) או המכוונים להיות דומים להם והעשויים להתקבל כמוהם, יופיעו בגופו של נייר כשהם נראים לעין;

(4) חורת או עושה בדרך אחרת, על לוח או על כל חומר, שטר הנחזה כשטר כסף או כחלק ממנו, או שם, מלה, מספר, ספרה, סימן, אות או קישוט הדומים לחתימה שעל שטר כסף או המכוונים כנראה להיות דומים לחתימה כאמור;

(5) משתמש בלוח, חומר, מכשיר או ציון כאמור בסעיף זה לעשיית שטרי כסף או להדפסתם, או שומר או מחזיק אותם בידועין;

(6) מנפק בידועין נייר שנעשה בו או שהודפס עליו דבר כאמור, או שומר או מחזיק נייר כאמור בידועין.

465. המנפיק שטר כסף בלי סמכות כדין, דינו – מאסר חמש שנים.

466. מי שבידועין מטשטש, קורע, חותך או מקלקל בדרך אחרת שטר מטבע שהוא הילך חוקי בישראל, דינו – מאסר שלושה חדשים.

467. העושה או מנפק דבר שאינו שטר מטבע והוא דומה בעיקרו לשטר מטבע שהוא הילך חוקי בישראל, דינו – קנס חמש מאות לירות.

468. כל שטר כסף מזוייף או מחוקה וכל דבר כאמור בסעיף 467 שנמצא ברשותו של מי שהורשע בעשייתו או בניפוקו, יצווה בית המשפט על חילוטו, ללא פיצוי למחזיק, ומשחולט יושמד או יעשה בו בדרך אחרת, הכל כפי שיוורה שר המשפטים.

469. (א) ראה שופט בית משפט שלום, על יסוד תצהיר, שיש יסוד סביר להניח כי בידו של אדם אן בהחזקתו ישנו או היה, ללא רשות או הצדק כדין, אחד הדברים המנויים להלן, רשאי הוא ליתן צו חיפוש:

(1) שטר כסף מזוייף או מחוקה;

החוקת חומר
לזיוף שטרי
כסף
[א/351]

הנפקת שטרי
כסף שלא כדין
[א/352]

קלקול שטר
מטבע
[א/353]
[תשכ"ה]

חיקוי שטר מטבע
[א/353]
[תשכ"ה]

חילוט שטרי כסף
מזוייפים
[א/354(1)]
[תשכ"ה, 1945]

חיפוש וחילוט
של ציוד לזיוף
[א/354(2)]
[1945]

(2) מכשיר לעשיית נייר המשמש לשטרי כסף או חיקוי;
 (3) חומר שיש עליו מלים, צורות, ציורים או אותיות המסוגלים או מכוונים ליצור רושם של שטר כסף.

(ב) גמצא המחופש, ייתפס ויחולט בצו בית המשפט הדין את העברייני, ואם לא היה משפט – בצו שופט בית משפט שלום, ומשחולט יושמד או ייעשה בו בדרך אחרת, הכל כפי שיוורה שר המשפטים.

סימן ב': מטבעות

470. בסימן זה –

הגדרות

[355/א]

"מטבע" – מטבע של מתכת, מכל סוג וערך, הנמצאת במחזור כדין בישראל או במדינה אחרת;

"מתכת" – לרבות כל תערובת או נתך של מתכות;

"מטבע מזוייפת" – מטבע שאינה אמיתית אבל דומה למטבע אמיתית, או שיש בה כדי לדמות לה או להתקבל במקומה, לרבות מטבע אמיתית שנעשה בה שינוי עד שהיא דומה למטבע בת ערך גבוה יותר, או שיש בה כדי לדמות לה או להתקבל במקומה, ולרבות מטבע אמיתית קצוצת שפה, משוייפת או פחותת מידה או משקל באופן אחר, שנעשה בה שינוי כדי להסתיר את הקיצוץ, השיוף או ההפחתה, והכל ללא הבדל אם המטבע היה במצב ראוי לניפוק או לא ואם תהליך השינוי גמור או לא;

"מטבע מעולה" – מטבע של זהב או של כסף;

"מטבע פשוטה" – מטבע שאינה מעולה;

"מזהיב" ו-"מכסיף", לענין מטבע – לרבות נתון מראה של זהב או כסף בכל דרך אחרת;

"מתקין" – עושה, מתקן, מתחיל לעשות או לחקן או מכין לעשיה או לתיקון;

"מכשיר" – לרבות מכונה.

471. העושה או מתחיל לעשות מטבע מעולה מזוייפת, דינו – מאסר שבע שנים.

ויוף מטבע מעולה

[356/א]

[תשכ"ו]

הכנת מתכת לזיוף

מטבע מעולה

[357/א(א), (ב)]

[תשכ"ו]

472. המזהיב או מכסיף פיסת מתכת המתאימה לפי גדלה או צורתה לטביעה, בכוונה שתיטבע למטבע מעולה מזוייפת, או נתון לפיסת מתכת גודל וצורה המתאימים להקלת טביעתה של מטבע כאמור בכוונה שתיטבע, דינו – מאסר שבע שנים.

הכנת מכשירים

לזיוף מטבע

מעולה

[357/א(3), (4), (5)]

[תשכ"ו]

473. העושה אחת מאלה, ואין בידו להוכיח סמכות או הצדק כדין, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) מתקין, מחזיק או מעביר חותם או תכנית המותאמים ליצור דמות שלמה, או חלקית, לצד אחד של מטבע מעולה או לשניהם, בידעו שהם מותאמים כאמור;
 (2) מתקין, מחזיק או מעביר מכשיר המותאם או מכוון לשימוש בסימון קצות מטבעות בסימנים או בספרות הנחזים כדומים לאלה שבקצות מטבע מעולה, בידעו שהוא מותאם או מכוון כאמור;

(3) מתקין, מחזיק או מעביר מדפס לטביעה או מכשיר שהותאם לחיתוך אסימונים עגולים של זהב או של כסף או של מתכת אחרת, בידעו כי המדפס או המכשיר שימשו או היו מכוונים לשמש בעשיית מטבע מעולה מזוייפת.

474. העושה מעשה במטבע מעולה בדרך שיש בו להפחית את משקלה, בכוונה שלאחר המעשה תתקבל המטבע כמטבע מעולה, או מחזיק או מעביר שלא כדין גרודת או גזורת של זהב או של כסף, או זהב או כסף בצורת מטיל, אבק או תמיסה או בצורת אחרת, שהושגו במעשה כאמור במטבע מעולה, בידעו שהושגו כך, דינו – מאסר שבע שנים.

קיצוץ מטבע
מטולה
[358/א]
[תשכ"ו]

475. הקונה או מוכר או מקבל מטבע מעולה מזוייפת או משלם בה או מעביר אותה, לפי ערך נמוך מהערך שהיא מביעה או שנתכוונו כנראה שתביע, או מציע לעשות כן, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

מסחר במטבע
מעולה מזוייפת
[א/357(ג)]
[תשכ"ד]

476. המביא לישראל או מקבל מן החוץ מטבע מעולה מזוייפת בידעו שהיא מזוייפת, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

הבאות מטבע
מעולה מזוייפת
[א/357(ג)]

477. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

- (1) עושה או מתחיל לעשות מטבע פשוטה מזוייפת;
- (2) מתקין, מחזיק או מעביר ביודעין מכשיר מותאם ומכוון לעשות בו מטבע פשוטה מזוייפת ואין בידו להוכיח סמכות או הצדק כדין;
- (3) קונה, מוכר, מקבל, משלם או מעביר מטבע פשוטה מזוייפת במחיר נמוך מהערך שהיא מביעה או שכנראה נתכוונו שתביע, או מציע לעשות אחד המעשים האלה.

יינוף מטבע
פשוטה
[א/362]

478. המוציא ביודעין ממטבעה של המדינה חותם, תבנית, מכשיר או מדפס המשמשים בטביעה, או חלק מהם הראוי לשימוש, או מטבע, מטיל או מתכת, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שבע שנים.

הוצאת מכשירים
וחמרים ממטבעה
של המדינה
[א/357(ג)]
[תשכ"ו]

479. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

- (1) מנפק ביודעין מטבע מזוייפת;
- (2) מחזיק ביודעין לא פחות משלוש מטבעות מזוייפות כדי לנפק מהן.

גיפוק מטבע
מזוייפת וחילופי
מטבע
[א/363, 360, 359]

480. המטשטש צורת מטבע על ידי שהוא מטביע בה שם או מלה, דינו – מאסר שנה אחת.

טשטוש מטבע
[א/364]

481. המנפק אחת מאלה בחזקת מטבע מעולה, בכוונה להונות, דינו – מאסר שלוש שנים:

- (1) מטבע שאינה מטבע כמשמעה בסימן זה;
- (2) מתכת שערכה פחות מערך המטבע שבחזקתה היא מנופקת, בין שהיא מטבע ובין שאינה מטבע.

גיפוק תחליפי
מטבע
[א/365]
[תשכ"ו]

482. המייצא ביודעין מטבע מזוייפת או מניח אותה ביודעין בכלי שיט או בכלי רכב כדי שתיוצא ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שלוש שנים.

ייצוא מטבע
מזוייפת
[א/366]
[תשכ"ו]

483. (א) ראה שופט בית משפט שלום, על יסוד תצהיר, שיש יסוד סביר להניח כי בידו של אדם או בהחזקתו ישנו או היה, ללא רשות או הצדק כדין, אחד הדברים המנויים להלן, רשאי הוא ליתן צו חיפוש:

חיפוש וחילוט של
מטבע מזוייפת
[א/368]

- (1) מטבע מזוייפת;

(2) מכשיר המותאם ומכוון לזיוף מטבע;

(3) מטילי זהב או כסף, או גרודת, גזורת, אבקה, תמיסה או כל צורה אחרת של זהב או כסף, שהופקו או הושגו בהקטנת מטבע מעולה או בהפחתת משקלה.

(ב) נמצא המחופש, ייתפס ויחולט בצו בית המשפט הדן את העברייין, ואם לא היה משפט – בצו שופט בית משפט שלום.

סמכות לתפוס

מטבע מזויפת

[369/א]

[1939]

484. עובד המדינה או מנהל בנק המקבל מטבע שיש לו יסוד סביר להניח שהיא מזויפת, יתפסנה וימסרנה מיד לתחנת המשטרה, והמשטרה, לאחר שתעשה בה כל פעולה או חקירה שתראה למועיל, תעביר את המטבע לשר האוצר; החליט השר שהמטבע מזויפת, רשאי הוא לחתכה, לטשטש או להשמידה, בין בתשלום פיצויים ובין בלי פיצויים, ואין אחרי מעשהו ולא כלום.

סימן ג': בולים

הגדרות

485. בסימן זה, "מתקין" – עושה, מתקן, מתחיל לעשות, לתקן או להשתמש או מכין לעשיה או לתיקון.

התקנת מכשיר

לעשיית בולים

[371/א]

486. העושה אחת מאלה, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שבע שנים:

(1) ביודעין מחזיק או מעביר או מתקין מטבעת או מכשיר אחר, או מכינם לשימוש, וניתן להפיק בהם הטבעה הדומה להטבעה המופקת בכלים כאלה בהדפסתם או בהטבעתם של בולי הכנסה או בולי דואר מודבקים או מוטבעים המשמשים לצרכי מדינת ישראל או לצרכי מדינת חוץ, או שניתן להפיק בהם מלים, ספרות, אותיות, סימנים או קווים הדומים למצויים בנייר מיוחד לצרכים האמורים המסופק מאת הרשות שנועדה לכך;

(2) ביודעין מחזיק או מעביר נייר או חומר אחר שיש בהם הטבעה של מטבעת או של מכשיר כאמור בפסקה (1), או נייר שיש בו מלים, ספרות, אותיות, סימנים או קווים כאמור שם.

עשייה והכנה

בזיוף בולי דואר

[372/א]

487. (א) העושה אחת מאלה, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו – מאסר שנה אחת:

(1) עושה או מתחיל או מתכוון לעשות, על נייר או על חומר אחר, חיקוי או דמות של בול המשמש בול דואר במדינת ישראל או במדינת חוץ או מחזיק או מעביר חיקוי או דמות כאמור או משתמש בהם לצרכי דואר;

(2) מתקין, מחזיק או מעביר מכשיר או חומר לעשיית חיקוי או דמות כאמור בפסקה (1).

(ב) כל דבר מן הדברים האמורים בסעיף קטן (א) שנמצא ברשותו של העברייין – יחולט.

(ג) בול המציין שיעורם של דמי דואר בארץ פלוגית יראו, לענין סעיף זה, כבול המשמש לצרכי דואר באותה ארץ, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

488. העושה אחת מאלה ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו — מאסר שנה אחת:

(1) ביודעין מחזיק או מעביר או מתקין מכשיר שניתן להפיק בו הטבעה הדומה להטבעה המופקת במכשיר שעושים בו חותם מוטבע או מודבק המשמש לצרכי שירות ציבורי או לצרכי אדם שהוסמך על פי דין להשתמש בחותם, או שניתן להפיק בו על גבי נייר מלים, ספרות, אותיות, סימנים או קווים הדומים לאלה המצויים בנייר מיוחד לצרכים האמורים המסופק מאת הרשות שנועדה לכך;

(2) ביודעין מחזיק או מעביר נייר או חומר אחר שיש בו הטבעה של מכשיר כאמור בפסקה (1), או נייר שיש בו הפקה כאמור בפסקה (1).

פרק י"ג: עבירות קלות

489. מטבע או שטר שהם הילך חוקי בישראל, כל המסרב לקבלם בשווים הנקוב, דינו — מאסר שלושה חדשים.

490. העושה אחת מאלה בלי עילה כשרה, דינו — מאסר חודש ימים, ובעבירות לפי פס"קאות (1), (4), (5) או (9) — גם תשלום ההוצאות הכרוכות בהסרת המכשול או בתיקון הנזק:

(1) חוסם את המעבר החפשי בדרך ציבורית, על ידי שהוא מניח או משאיר שם כל דבר, או שם או מרשה לשים כל דבר הכולט מעליה ומפריע לבטיחות ולחופש המעבר, או חופר בה חפירות או פולש אליה באופן אחר;

(2) לאחר שחפר חפירות או הקים מבנים או הניח כל דבר בדרך ציבורית כדין — איננו מציג מנורה או מאור על גל עפר או אבנים או חומר אחר או על תעלה או על צינור או חפירה, או אינו עושה באופן אחר להגן על עוברים ושבים או להזהירם;

(3) מכבה מנורה או פנס המשמשים להארת דרך ציבורית או מסיר או מכבה מאור שהוצג כדי להראות על מציאותם של חפירה או כל דבר אחר בדרך ציבורית;

(4) מניח או משאיר בדרך ציבורית זוהמה, אשפה, פסולת או כל דבר פוגעני אחר;

(5) מוציא לדרך ציבורית אשפה או דברים אחרים באופן שיש בו כדי לגרום פגיעה או אי נוחות לעובר ושכ;

(6) עוזב או קושר חיה באופן שיש בו כדי לגרום הפרעה בדרך ציבורית, או מניח לתיה המשמשת למשיכה, למשא או לרכיבה שתתעה בדרך ציבורית, או בותן לרכב שיימצא באופן שיש בו כדי לגרום הפרעה בדרך ציבורית שעה ארוכה מן הדרוש לשם טעינה או פריקה או לשם העלאה או הורדה של נוסעים;

(7) אינו מתקן או אינו הורס בנין או מבנה הנמצא במצב של סכנה או התמוטטות, לאחר שקיבל מן הרשות המקומית הנראה בכתב לעשות כן;

(8) אינו מנקה או אינו מתקן תנור או ארוכת עשן של בית, סדנה או בית חרושת;

(9) מפעיל נשק חם בתחומי עיר או מקום ישוב אחר, או מפעיל זיקוקים בדרך ציבורית כשהם עלולים לגרום נזק או אי נוחות;

(10) מקים שאון או מהומה המפריעים את מנוחת הציבור.

סירוב לקבל
מטבע בשווי
הנקוב
[370/א]
[חשכ"ו]
עבירות רחוב
[380/א]
[חשכ"ו]

491. המסרב להגיש עזרה, שיש ביכולתו להגיש, כשהוא נדרש לכך מאת עובד הציבור לנוכח עבירה בעיצומה או ספינה נטרפת או דליקה, שטפון, רעש או כל אסון אחר לציבור, דינו — מאסר חודש ימים.

492. בעל מלון או אכסניה שאינו מציג כלילות פנס או מאור בחצריו, בהתאם לתקנות הקיימות אותה שעה, או אינו מקיים פנקס האורחים או הלנים, או אינו מראה את הפנקס לשוטר לשם בקורת לפי דרישתו, דינו — מאסר חודש ימים.

493. הזורע, נוטע או מעבד אדמה הנמצאת בתוך מירווח של שבועים וחמישה סנטימטרים מן השפה החיצונית של דרך ציבורית, ואין לו הרשאה, דינו — מאסר חודש ימים; לענין סעיף זה רואים תחום דרך ציבורית כמתפשט עד לשפה החיצונית של תעלה, ביב או סוללה שעל ידה.

494. (א) העושה אחת מאלה, ואין בידו להוכיח הרשאה או הצדק כדין, דינו — מאסר שלושה חדשים:

(1) נכנס לגן, או לקרקע זרועה או מוכנה לזריעה או שיש בה קמה או עשב שנזרע למרעה, או שוהה בגן או בקרקע כאמור;

(2) גורם שחיה תיכנס לגן או לקרקע כאמור בפסקה (1) או לקרקע שהיתה מעובדת תוך שבועים עשר החדשים שקדמו לכניסה, או שתשהה שם, או מניח שחיה שלו או שברשותו תיכנס או תשהה כאמור.

(ב) בהמה שנכנסה לקרקע מוכנה לגידולים או שיש בה גידולים, וגרמה נזק לקרקע, לגידולים או לדבר מוכן לצרכי גידולים, או שנכנסה לשטח המוחזק למרעה, ורעתה בו — בעל הבהמה או המחזיק בה, דינו — מאסר חודש ימים, זולת אם הוכיח להנחת דעתו של בית המשפט שנקט אמצעים סבירים למניעת כניסתה כאמור.

495. (א) העושה אחת מאלה, דינו — מאסר חודש ימים:

(1) מכה באכזריות, מטעין ביתר, מענה, או מתעמר באופן אחר בחיית בית או בחיה מבויתת או בחיית בר שניטל ממנה חופשה, או גורם להתעמרות כאמור, או מניח שיתעמרו בה כשהוא בעל החיה;

(2) מעביד במזיד חיה שמחמת גילה, מחלתה, פציעה או מום שבה אינה מסוגלת לעבודה, או גורם שיעבדוה כך, או מניח שיעבדוה כך כשהוא בעל החיה;

(3) כולא, קושר, מוביל או מוליך חיה באופן הגורם לה סבל ללא צורך, או מניח שיגרמו לה סבל כאמור כשהוא בעל החיה.

(ב) חיה שנעברה בה עבירה לפי סעיף זה, רשאי שוטר או אדם מוסמך אחר לתפסה ולעכבה ולקחתה לבית חולים וטרינארי מורשה, והממונה על בית החולים רשאי לעכבה שם עד שתכשר לעבודה, או להמיתה לאחר שקיבל על כך תעודה מרופא וטרינארי ממשלתי או רשוני; הוצאות ההזנה והטיפול בחיה ייגבו מבעל החיה, ואם לא שילם ניתן למכרה לפי צו בית המשפט, ואם הומתה על פי תעודה כאמור לא ישולמו פיצויים בשל כך.

496. המגלה מידע סודי שנמסר לו אגב מקצועו או מלאכתו, שאינו סוד רשמי כמשמעו בסימן ה' לפרק ז', ואינו נדרש לגלותו מכוח הדין, דינו — מאסר ששה חדשים.

פרק י"ד: עבירות הכנה וקשר

497. הערשה, או מחזיק ביודעין, חומר נפץ, או מכונה, מכשיר או כל דבר שהם מסוכנים או מזיקים, בכוונה לעשות בהם פשע או עוון או כדי לאפשר לאחר שיעשה בהם פשע או עוון, דינו – מאסר שלוש שנים.

הכנת עבירה
בתמרים מסוכנים
[32/א]

498. (א) הנותן לאדם כלים, חמרים, כסף, מידע או כל אמצעי אחר כשהוא יודע שהדבר עלול לשמש, במישרין או בעקיפין, לביצוע פשע או להקלת ביצועו, דינו – מאסר שלוש שנים.

מתן אמצעים
לביצוע פשע
[33/א]
[תשל"ג]

(ב) לענין סעיף זה אין נפקא מינה אם הדבר ניתן לצמיתות או לשעה, בתמורה או שלא בתמורה, ואם בוצע פשע ואם לאו.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות יתר סעיפי פרק זה ומהוראות פרקים ד' ו-ה' וסעיפים 260 עד 262, אלא להוסיף עליהן.

499. הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון, או לעשות במקום שמחוץ לישראל מעשה שהיה בגדר פשע או עוון אילו נעשה בישראל והוא עבירה גם לפי דיני אותו מקום, דינו –

קשר לפשע או
לעוון
[34/א, 35]

(1) אם העבירה היא פשע – מאסר שבע שנים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר;

(2) אם העבירה היא עוון – מאסר שנתיים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר.

500. הקושר קשר עם חברו לאחת המטרות האלה, דינו – מאסר שנתיים:

קשר למעשים
אחרים
[36/א]

(1) למנוע או להכשיל ביצועו של דין או אכיפתו;

(2) לגרום נזק לגופו של אדם או לשמו הטוב;

(3) להביא לירידה בערך נכסו של אדם;

(4) למנוע או להפריע אדם מהעביר באופן חפשי וכדין נכס שלו בערכו הראוי;

(5) להזיק לאדם במשלח ידו או במקצועו;

(6) למנוע או להפריע אדם מעסוק באופן חפשי וכדין במשלח ידו, במקצועו או בעבודתו, ובלבד שהיה במעשה משום עבירה אילו עשהו יחיד;

(7) להשיג מטרה אסורה;

(8) להשיג מטרה כשרה באמצעים אסורים.

פרק ט"ו: הוראות שונות

501. בית המשפט המחוזי הדן בעבירה לפי אחד הסעיפים המפורטים להלן יכול לדון בשופט אחד, אם לא הורה נשיא בית המשפט המחוזי הוראה אחרת; ואלה הסעיפים: 144, 333 בנסיבות המתוארות בסעיף 335, 347(ב), 350(א)(2), 354(ב), 402(א), 404 עד 408 ו-414 עד 438.

סמכות לדון
בשופט יחיד
[א/66(1), ח/20, א/21]
[תשל"ג]
[תשל"ב, תשל"ג]

502. (א) הורשע אדם על פי סעיפים 189 או 447 וראה בית המשפט כי במעשה העבירה נושל אדם מנכסי מקרקעין, רשאי הוא ליתן צו להוציא את העברייני מאותם מקרקעין, או צו להחזיר את החזקת המקרקעין לידי האדם שנושל מהם או לאדם אחר שבית המשפט רואה אותו זכאי לכך, או את שני הצווים כאחד; צו כאמור יבוצע כדרך שמבצעים פסק דין שניתן במשפט אזרחי.

צו בדבר החזקת
מקרקעין
[א/388]
[1946]

(ב) לענין סעיף קטן (א) –

- (1) יראו כהרשעה גם קביעה שאדם אינו בר עונשין מחמת שהיה חולה בפש בשעת המעשה;
(2) אין ערעור על צו אלא אגב ערעור על ההרשעה אם היתה ובמצורף אליו, והוא יידון בבית המשפט הדן בערעור על ההרשעה; על סירוב ליתן צו – אין כל ערעור;
(3) הגשת ערעור על צו לא תעכב את ביצוע הצו, אלא אם הורה בית המשפט שעליו מערערים או בית המשפט שלערעור הוראה אחרת; בקשה לעכב את ביצוע הצו תוגש תחילה לבית המשפט שעליו מערערים;
(4) צו לא יפגע בכל זכות או זיקה במקרקעין הנדונים הניתנות למימוש כתובענה אזרחית.

השגחה על ילד
שאפוטרופוס
הורשע או הואשם
[389/א]

503. (א) מי שבהשגחתו ילד שלא מלאו לו שש עשרה שנים, והוא הורשע או הועמד לדין על עבירה לגבי הילד לפי סימנים ח' או י' של פרק ח' או סימנים ב', ה' או ו' של פרק י', רשאי בית המשפט שהרשיעו או שלפניו הועמד לדין, אם ראה שמן המועיל לעשות כן, לצוות שהילד יימסר להשגחתו של קרוב משפחה או של אדם או מוסד ראוי, שיפורש בצו והמסכים, להנחת דעתו של בית המשפט, לקבל עליו אותה השגחה, עד שיימלאו לילד שש עשרה שנים או לתקופה קצרה מזו, והכל בהתחשב עם דתם של הורי הילד.

[תש"ך]

(ב) אם יש לילד הורה או אפוטרופוס חוקי, לא יינתן הצו לפי סעיף קטן (א) אלא אם ההורה או האפוטרופוס הורשע או הועמד לדין על עבירה לפי ההוראות שאוזכרו בסעיף קטן (א) או שהוכח להנחת דעתו של בית המשפט שהיה שותף לעבירה במעשה או במחשבה, או שאי אפשר למצוא אותו.

(ג) זוכה אדם מן האשמה שמחמתה ניתן הצו, או שהאישום בטל משום שלא המשיכו בתביעה, הצו בטל מיד לכל דבר חוץ ממה שכבר נעשה על פיו כדין.

(ד) לענין חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך–1960³⁹, דין צו לפי סעיף זה כדין החלטת לפי החוק האמור; ראה בית המשפט כי מתן צו לפי סעיף זה סובל דיחוי, יעביר את הענין לבית המשפט המוסמך לפי אותו חוק.

תחילה

504. תחילתו של נוסח זה ביום ב' בחשון תשל"ח (14 באוקטובר 1977).

הוראה מיוחדת
[י"ג/12] [תשל"ז]

505. על אף האמור בסעיף 504, תחילתו של סימן ב' לפרק י' ביום ב' באדר א' תשל"ח (9 בפברואר 1978) או במועד מוקדם יותר שקבע שר הבריאות בהודעה ברשומות, ועד לתחילתו יוסיפו לחול הוראות סעיפים 175 ו-177 לפקודת החוק הפלילי, 1936.

תוספת

(סעיף 6)

ההסתדרות הציונית העולמית.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל.

קרן קיימת לישראל.

קרן היסוד – המגבית המאוחדת לישראל.

גוף מבוקר, כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח–1958 [נוסח משולב].

מנחם בגין

שר המשפטים

39 ס"ח תש"ך, עמ' 52.

לוח השוואה

א. פקודת החוק הפלילי, 1936 :

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
189	96	135	59(3)–(5)	הושמט	1*
190	97	136	60(1)	הושמט	2
191	98	הושמט	60(2)	הושמט	3
192	100	הושמט	60(3)	1	א3
193	101	137	60(4)	הושמט	4
194	102	138	60(5)	2	5
195	103	139	61	3 רישה	6
196	א103	159	62	3 סיפה	7
197	104	140	63	12	8
198	105	141	64	13	9
277	ב109	142	65	14	10
278	110	143	66	15	11(1), (2)
279	111	144	א66(א)–(ה), (ז)	16	11(3)
280	112	501	א66(ו)	17	12
281	113	165	67(1)	18	13
282	114	166	67(2)	19	14
283	115	167	68	20	15
236	116	145	69	23	16
237	117, 118	147	70	21	17
238	119	146	71	22	18
239	120	148	72	24	19
240	א120	149	73	הושמט	20
241	ב120	160	74	25	22
242	122	161	75	26	23(1)
243	123	150, 162	76	הושמט	23(2), (3)
244	124	168	77	27	23(4)
245	א124(א), (ב)	169	78	28	24
246	א124(ג), (ד)	151 רישה	79(1), (2)	29	25(1), (2) רישה
249	א124(ה)	152 רישה	79(3)	30	25(2) סייג
247	א124(ו) רישה	151 סיפה	80	א260	26(1)
248	א124(ז) סיפה	152 סיפה	81	261	26(2)
250	125	153	82	א260(ב)	27
251	127	154	83	31	28
252	128	155	84	32	29
253	129	156	85	33	30
254	130	157 רישה	86	34	31
255	131	157 סיפה	87	497	32
256	א131	158	88	262	33
259	132	185	90	498	א33
257	133	186	91	499	34, 35
258	134	187	92	500	36
263	135	184 סיפה	93	לא נכלל	38
264	136	188	94	133	59(1) א
265	137	לפי הענין	95 רישה	134 א, (ב)	59(1) ב, (ג)
266	138	184	95	134 ג	59(2)

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
379	249	217	194	267	139
380	250	218	195	284	140
381	251	219	196	285	141
382, 354, 335 (ב)	251 א	220	197	286	142
369	252	221	198	287	143
369	253	222	199	288	144
370	254	223	200	289	145
369 רישה	255	429	204	170	146
371	256	164 (ב)	210	171	147
372	257	164, 163 (א)	211	172	148
374	258	298	213, 212	173	149
375	259	300 (א)	215, 214	174	150
373	260	301	216	345	152 (א)
376	261	299	217	350 (א) (1)	152 (ב)
377	262	304	218	350 (א) (2)	152 (ג)
383 (א), (ג)	263	309	219	347 (ב) רישה	
385	264	308	220	347 (ב) סיפה, (ג)	152 (1) תנאי
386	265	310	221	351	152 (2)
388	266	305	222	347 (א), (ג)	152 (3)
387	267	306	223	346	153
383 (ב)	268	307	224	352	154
389	269	302	225	353	154 א
384	270	303	226 (1), (2)	348	155
390	274	הושמט	226 (3)	349	156
391	275 רישה	311	227	354 (א)	157
392	275 סיפה	322	228	355	158
393	276	323	229	356	159
394	279	324	230	357	160
395	280	325	231	350 (ב)	161
396	281	326	232	208	165
397	282	327	233	209	167
398	283	328	234	210	168
399	284	329	235	211	169
400	285	331	236	212	171
447	286	332	237	213	172
402 (א) רישה	287	333	238	360	174
402 (א) סיפה	288 (1) רישה	330	239	358	178
402 (ב)	288 (1) סיפה	336 סיפה	240	214	179
403	288 (2)	334	241 (א)	359	180
(2) 381	289	336 רישה	241 (ב)	361	184
404	293	337	242	362	185
405	294	338	243	363	186
408, 406	296, 295	339	243 א	364	186 א
408, 407	298, 297	340	243 ב	365	186 ב
410	299 (1)	341	244	366	187
409	299 (2)	342	245	367	188
439	304	343	246	368	188 א
440	305	344	247	215	189
411	309	378	248	216	193

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש
310	412	351	464	370	489
311	413	352	465	371	486, 485
317	(1)448—(6)	353	466	372	487
318	449	א353	467	373	488, 485
319	(7), (8)	(1)354	468	374	441
320	449	(2)354	469	375	442
321	(9)448	355	470	376	443
322	449	356	471	377	444
323	(א)450	(א), (ב)357	472	378	445
324	(ב)450	(1)357 (ג)	475	379	446
325	451	(2)357 (ג)	476	380	490
(1)326	452	(3)—(5)357 (ג)	473	381	491
(2)326	453	(6)357 (ג)	478	383	492
(3)326	454	358	474	384	493
(4)326	455	359	(1)479	385	(א)494
327	456	360	(2)479	א385	(ב)494
328	457	362	477	386	495
329	458	363	479	387	496
330	459	364	480	א388	502
331	460	365	481	389	503
348	461	366	482	390	הושמט
349	462	368	483	391	הושמט
350	463	369	484	התוספת	הושמטה

א. חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 35), תשל"ג—1973 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
21	501

ב. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שוחד), תשי"ב—1952 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	290
3	291
א3	292
4	293
5	294
6	295
7	296
8	297
10	הושמט

ג. חוק לתיקון דיני העונשין (תקיפת שוטרים), תשי"ב—1952 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	273
2	274
3	275
4	276
5	הושמט

ד. חוק דיני עונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז—1957 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	91	23	113
2	92	24	114
3	93	25	115
4	94	26	116
5	95	27	117
6	96	28	118
7	97	29	119
8	98	30	120
9	99	31	121
10	100	32	122
11	101	33	123
12	102	34	124
13	103	35	125
14	104	36	126
15	105	37	127
16	106	38	128
17	107	39	129
18	108	40	130
19	109	41	131
20	110	42	הושמט
21	111	43	132
22	112		

ה. חוק לתיקון דיני העונשין (ריבוי גישואין), תשי"ט—1959 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	175	6	180
2	176	7	181
3	177	8	182
4	178	9	183
5	179	10	הושמט

ו. חוק לתיקון דיני העונשין (העלמת עבירות), תשי"ט—1959 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	269, 268
2	270
3	271
4	272
תוספת	268

ז. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות זנות), תשכ"ב—1962 :

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1 (א), (ב)	199	6	205
1 (ג)	200	7	205, 204
2	201	8	206
3	202	10	207
4	203	11	הושמט
5	204	12	הושמט

ח. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות מרמה, סחיטה ועושה), תשכ"ג—1963:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
427	11	414	1
428	12	415	2
430	12א	416	3
431	13	417	4
432	14	418	5
433	15	419	6
434	16	420	7
435	17	421	8
436	18	422	9
437	19	423	9א
438	20	424	9ב
501	20א	425	9ג
הושמט	21	426	10

ט. חוק לתיקון דיני העונשין (משחקים אסורים, הגרלות והימורים), תשכ"ד—1964:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
231	7	224	1
232	8	225	2
233	9	226	3
234	10	227	4
235	10א	228	5
הושמט	11	229	5א
הושמט	12	230	6

י. חוק לתיקון דיני העונשין (שימוש ברכב בלי רשות), תשכ"ד—1964:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
הושמט	2	401	1

יא. חוק דיני עונשין (דרכי ענישה) [נוסח משולב], תש"ל—1970:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
47	13	35	1
48	14	36	2
49	15	37	3
50	16	38	4
51	17	39	5
52	18	40	6
53	19	41	7
54	20	42	8
55	21	43	9
56	22	44	10
57	23	45	11
		46	12

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
76	39	58	24
77	40	59	25
78	41	60	26
79	42	61	27
80	43	62	28
81	44	63	29
82	45	64	30
83	46	65	31
84	47	66	32
85	48	67	32א
86	49	68	32ב
87	50	69	32ג
88	51	70	33
הושמט	52	71	34
89	53	72	35
90	54	73	36
הושמט	55	74	37
		75	38

יב. חוק דיני עונשין (עבירות חוץ) [נוסח משולב], תשל"ג—1973:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
9	6	4	1
10	7	5	2
11	8	6(א)	3
6(ב)	9	7	4
תוספת	תוספת	8	5

יג. חוק לתיקון דיני העונשין (הפסקת הריון), תשל"ז—1977:

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
318	7	312	1
319	8	313	2
320	9	314	3
הושמט	10	315	4
321	11	316	5
505	12	317	6

יד. חוקים מתמצים:

1. חוק לתיקון דיני העונשין (ביטול עונש מוות על רצח), תשי"ד—1954: בסעיף 206(ב);
2. חוק לתיקון דיני העונשין (עובדי הציבור), תשי"ז—1957: בהגדרת "עובד הציבור" שבסעיף 1.

